Secunde partis

me oculis miſcōie quibꝫ publicanū reſpexiſti vt per
ꝛam cordis .oꝛis ⁊ opis humilitatē coꝝ te mere
rear iuſtificari ⁊ cū hoibꝫ exaltari. Amen.

De maledictione ficul

nee ⁊ grano frumenti. ⁊ de principe mundi.

Capitulum XXXI

Equenti aūt die. ſ. feria ſecunda ite⁊ma
ne ⁊ villuculo exiens ieſus a bethania ⁊ re
diens in hieruſalem. eſurit ſm ſuſpitio⁊
nem diſcipulo⁊ eo ꝙ ad arboꝛē acceſſit.
Vbi nota moꝛem ſtudioſi operatoꝛis. dum dicit ma
ne reuertiſſe in ciuitatē vt predicaret. ⁊ vt aliquos
deo patri acquireret. Eſurit aūt non quaſi homo in
digens cibum coꝛpalem. ſed quaſi deus miſericoꝛs
humanam ſalutem. Vnde iſta eſuries naturalis nō
fuit. qꝛ in ſero precedenti comederat. nec adhuc ho
ra comedendi erat. ſed ſicut maledictio arboꝛis de q̄
ſubdit figurabat maledictōnem infructuoſi. ſic iſta
eſuries ſignificabat defideriū chriſti de ſalute populi
Et ideo adhuc mane eſurit qui iuſticiā eſurit Et vi
dens ihūs arboꝛē ficī inter bethphage ⁊ montem oli
ueti ſecus viā. acceſſit ad eā ⁊ nullū in ea fructū niſi
tm̄ folia inuenies maledixit ei di. Nunq̄ ex te fru
ctus naſcaꝫ in ſempiternū ⁊ ſtatim aruit Vemit dñs
ad ficulneā nō cā inueniendi fructus quibꝫ eſuries
reficeret. ſciebat ꝙ in martio tps ficuū non eēt. ſed
adiuit ꝓpter miraculū vt apl̄os ad fidem ꝓfirmaret.
Vñ ſm criſ. Maledixit dñs ficulnee. nō qꝛ fructuꝫ
in illa nō inuenit. cū nō eēt tps ficuū. ſꝫ diſcipulo⁊
gratia vt ꝓſideret ⁊ vt diſcerent ꝙ poſſit etiā iudeos
ꝓſequētes ficcare ⁊ in momento exterminare. Ideo
neq̄ in alia plāta ſꝫ in oīm humidiſſima miraculū
hoc fecit vt ⁊ hinc maius appareat hoc miraculū Ad
hoc em̄ dñs miraculum fecit vt diſcipulos in fide ſo
lidaret. qꝛ vt ait hiero. dñs paſſurus in ꝓl̄is ⁊ ba
iulaturus ſcandalū crucis voluit diſcipulo⁊ aīmos
figmī anticipatione firmare. Quod etiam in fignū
ſinagoge maledicte ⁊ arefacte ihūs fecit. in qua
fructus iuſticie non inuenit. Arboꝛ enim fici eſt ſina
goga ꝓpter multitudinē granoꝛū ſub vno coꝛtice
.i. hoīm ſub vna lege. ⁊ vna ꝓpter vmoꝛmitatem
ritus. qꝛ ſecus viā erat. qꝛ legē hēbat ſed nō in via.
qꝛ non credebat in xm̄ qui eſt via ad quā venit per
fidem coꝛpalē ⁊ p doctrinā ſpūalem. Et nihil inue
nit in ea licet multū queſierit exemplis. doctrinis.
ſignis. ⁊ miraculis. niſi folia. i. verba legis ⁊ traditi
ones phariſeoꝛū abſq̄ vllis fructibꝫ. Sancti em̄ ha
bent ⁊ folia verboꝛū ⁊ flores moꝛ ⁊ fructus operum. Per
talem etiā arboꝛē virentē foliis ⁊ carētē fructibus
p̄nt intelligi ypocrite ⁊ fimulati exīſtes extra viam
iuſticie. ⁊ nō in via poſiti p̄ fimulationē virtutum. fo
liis circūdati. ſed a fructu iuſticie alieni. qꝛ exterio
rem apparentiā ſanctitatis hūtes iterius ſunt vacui
ab operibus vitatis ⁊ infructuoſi. ⁊ iō a dño maledi
cti fiunt aridi ⁊ humoꝛe deuotiōis priuati. Vñ criſ.
Folia vitatis ſunt ſpēs tm̄modo ſanctitatis in hoīe
aut ſine fructu verba religioſa. Quicūq̄ ergo religio
ſus .i. arboꝛ rōnalis profitetur ſe eſſe dei ⁊ iuſticiā
non operatur. eſt arboꝛ tm̄modo folia hās ſine fru

Capitulum xxxi.

ctu. Secus viā aūt eſt iuxta mūdū. mūdus em̄ via ē
ꝓmunis. p̄ quā oēs trāſeūt qui naſcunt. Quicūq̄
ergo hō fidelis .i. arboꝛ rationalis iuxta mūdū vire
rit. nunq̄ pōt in ſe iuſticie fructus tenere. Trāſeun
tes em̄ ⁊ retrāſeūtes demones vel miſtri ipſoꝝ p̄ vi
am .i. vagātes p̄ mundū iſtū. excutiunt eos. Sic er
go difficile eſt arboꝛē iuxta viā poſitā fructus ſuos
vſq̄ ad maturitatē ſeruare. ſic difficile eſt virū fide
lē iuxta iſtū mundū viuentē. in ramis .i. in actibus
ſuis iuſticiā immaculatā vſq̄ ad finem ſeruare. Si
vis ergo fructus iuſticie ad finē tenere recede de via
⁊ planta te ī loco ſecreto. vt nec mūdus tecū aliq̄d
hēat cōmune. nec tu cū mundo. hec crif. Cū itaq̄
eſuriēs dñs ficus q̄ſiuit aliquid aliud ſe q̄rere figmī
ficauit. nō em̄ ficus ſed fidē. neq̄ fructus arboꝛis ſꝫ
fructus operis q̄ſiuit. Ex hoc ergo ſm Bed. patet ꝙ ſi
cut dñs multa dixit in ꝓbolis. ita ⁊ fecit. Cur em̄ꝫ
in ficu fructū q̄reret cuius tps nondū eſſet. quilibet
hō ſciret. ⁊ ob id eam eterne ſterilitatis maledictō
ne dānaret. qꝛ plebē quā vocebat verbo terruit facto.
ne quis hās folia .i. verba iuſticie ſine fructu operis me
reaꝫ excidi ⁊ in ignē ꝓici. Vnaquēq̄ em̄ arboꝛ non
de floꝛibꝫ nō de foliis ſed de fructu ſuo cognoſcitur.
Sic vnuſquiſq̄ hō nō de eſtimatōe fame vel ſermo
nis pōpa. ſed de ſuarū teſtimonio probaꝫ actionum
Hec aūt maledictō ficus maxime nobis timēda eſt
qꝛ folia .i. verba nō vertimus in opa. Jaꝫ em̄ ſecuris
ad radicē poſita eſt. Et ingreſſus ieſus in ciuitatē ve
nit in templū ſm ſuā ꝓſuetudinē. qꝛ ſemp̄ locū diui
tare ꝓſueuit ⁊ patri exhibere honoꝛē. Erāt aūt gen
tiles quidā ex his q̄ aſcenderāt in hieruſalē vt ado
rarēt in die feſto. qꝛ tēplū p̄ ſui ſcitate in reuerētia a
gētilibus in circuitu iudeoꝝ erat. ⁊ eius foꝛmoſitaſ
nō tm̄ latinos ⁊ iudeos ſed etiā gētiles trahebat vt
de eunucho cādacis regine patebat. Iſti ergo q̄ xp̄i
miracula audierāt. iō eū videre ⁊ ei⁹ doctrinā audi
re volebāt. Et acceſſerūt ad philippū. qꝛ videbāt eū
piū ⁊ manſuetū ⁊ ſe nō reputabāt dignos vt vemirēt
p̄ ſeipos. ⁊ rogabāt eū dicentes. Dñe volumus ihū
ſum ⁊ ſaluatoꝛē oīm videre. Et ꝓgruenter ad philip
pū acceſſerūt p̄ius. qꝛ ipſe p̄ius predicauit gētib
. ſ. ſamaritanis In his gentilibꝫ prefigurabaꝫ ꝓver
ſio gentiū p̄ predicationē apl̄oꝝ in proximo ſecutu
ra. ⁊ ꝙ gentes miſterio coꝝ ad fidem ꝓuerſe de fide
rent ieſum glorificatū in patria. Vemit philippus ⁊
dixit andree. qꝛ andreas p̄imus xp̄i erat diſcipl̄us
⁊ magis familiaris dño q̄ philippus. ⁊ etiā qꝛ phi
lippus p̄ andreā conuerſus fuerat. ⁊ ideo de ꝓfilio ⁊
auxilio eius circa hoc agere volebat. In quo daꝫ no
bis exemplū omīa faciendi de ꝓfilio maioꝝ. Andre
as rurſum ⁊ philippus dixerūt ambo ſimul hoc dño
ieſu tanq̄ ſupioꝛi. Miſtice philippus qui os lāpa
dis dꝛ. ſignat veritatē. andreas aūt virilis. que duo
intellectū ⁊ affectum xp̄o adducunt in cōuerſione a
marū. Jeſus vo audiens deuotionem gentiliū
qui iam erant diſpoſiti ad credendū. videns q̄ eos
p̄operare ad fidem. ⁊ intelligens in eis quodāmo
do inchoari gentium ꝓuerſionem. p̄enunciauit ſue
paſſionis tempus imminere. poſt quam paſſionē im
mediate gentes erant recipiende dicens. Vemit ho

Secunde partis Capitulum xxii.

ra vt clarificet filius hoīs .q̄si diceret. iudei nolunt credere quos primū volui lucrificare. plenitudo gentiū creditura est q; remūt gentes ad credendū quibꝫ filius est clarificandus In passione quippe sua fuit filius clarificatus p signa ostensa. fuit etiā glorificatus in sua resurrectiōe ⁊ ascensione Ytēqꝫ in gentiū conuersione q; veritatē eius confitent vbiqꝫ Dic ꝫ tñ pcō gruū oñdit exemplū q̄ mos eius debeat ꝓuenire cōuersionē gentiliū di. Nisi granū frumēti cadēs in terrā mortuū fuerit ipm solū manet. q; non facit fructus multiplicatiōem nisi p sui coreptionē. i. nisi ego moriar fructus conversionis gentiū non sequet Si aūt mortuū fuerit multū fructū affert. i. me mortuo p hūanitatē. multiplicabit fides p gentiū conversionē. ac si expresse dixisset. Isti gentiles qui mō voluntvenire ad me p pmiam corpalez. post mortē meā venient ad me p fidem Ipe em̄ erat granū iaciendū in corde terre p passionis humilitatē. vñ messis copiosa debebat exurgere. Passio quippe xpi multum attulit fructū. s. fructū remissionis pcōp. fructū conuersionis gentiū. fructū glie regni celop Et q̄ xpus se ꝓpauit grano frumenti. mos est ecclie de hoc grano. s. tritico tñ ꝓfici corpus xpi Moraliter hō in terra cadit qñ p hūilitatē se deprimit sz eā non cooperit qñ vult hūilitatē manifestari ⁊ nō occultari ⁊ talis hūilitas nō fructificat. sz qñ talis hūilis vult q̄ humilitas lateat tūc fructificat Ad hoc em̄ q̄ granū frumenti fructificet nō sufficit q̄ in terrā cadat sed oz q̄ agricola ipm coopiat. Predicit etiā xp̄s suaz passionē ⁊ eius fructū. vt videntes morientē nō iō pdant fidem ⁊ ex passione nō terreant sz magis imitent. qñ oportuit nos imitari eū qui reliquit nobis exemplavt sequamur ipsum Cū ꝓñr discipulos ⁊ oēs exhortat. ad passionis sue sectanda vestigia di. Qui amat aīam. i. vitā suā. s. in hoc mūdo ⁊ ad bona mūdana ⁊ carnis desideria volendo sibi hmōi delectabilia vt mūdo viuat ⁊ nō deo vel eā cū necesse ē p deo nō ponendo. pdet eam. s. in vita eterna ⁊ q̄tum ad bona eterna possidenda. Et p ꝓtrariū. qui odit aīam. i. vitā in hoc mūdo. denegando sibi bona p̄nta ⁊ sustinēdo mala. vel etiā cū necesse est ponendo p deo. in vitā eternā custodit eā. i. viuet eternaliter cū eo Vbi aug. Si male amaueris tunc odisti. si bñ oderis tūc amasti Felices qui oderunt custodiendo ne pdant amādo Et q̄ debeamus ipm imitari in passione oñdit p rōnem. inducēs exemplū de se vt sicut ipe fecit. ita ⁊ nos si opus fuerit faciamus ⁊ dī. Si quis mihi ministrat hoc est noie ⁊ affectu. q̄rit eē meus minister. me sequat̄. i. me imitet̄. sequi em̄ imitari ē. q. d. rōnabile ē q̄ minister sequat̄ dñm. si q̄s me nō sequit̄ nō mihi ministrat. q; ꝑm criso. oz eū qui ministrat sequi eū cui ministrat Oportet g̃ discipulos xpi qui ei ministrant. sequi xpm p mortē si oportuerit. ⁊ p bona opa imitādo ipm Illi quippe xpo ministrāt. qui nō sua sed q̄ ihesu xpi querūt. ⁊ quecūqꝫ bona siue ī spualibꝫ siue in spūalibꝫ ꝓpter deū faciūt Ministrant aūt xpo epi ⁊ clerici inq̄tū eius sacra fidelibꝫ dispensant Cū aplus Sic nos existimet hō vt ministros xpi ⁊ dispensatores misteriorum dei Itez quilibet fideles in quocunqꝫ ordine constituti qui mandata seruant xpi. Unde aplus. In oībꝫ exhibeamus nos sicut dei ministros Ministrat ei xpoynus quisqꝫ monendo. docendo. corripiendo. benivolentiā elemosinā ⁊ cetera mie opa impendendo. Et subiungit huius sequele brauiū seu premiū. q; si quis xpo digne ministraverit ⁊ ipm secutus fuerit erit vbi xp̄s est. Et certe magnū est premiū esse cū xpo. sine quo nullꝫ est bene ⁊ cū quo nullꝫ est male. Et deinde manifestius hoc dt. Mā qui ministraverit xpo mandatis suis obediendo. ipm sequendo ⁊ vestigia eius imitando hic honorabit a pte celesti. s. vt sit cū filio eius. non eqlis dignitati sed ꝓsociatus eternitati. Et certe magnus honor est q̄ hō miser efficiat brūs exhereditatus hēres dei. cohēres aūt xpi. Beatus ille quē ds honorificabit. ille em̄ ditabit illis bonis q̄ nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in cor hoīs ascēdit que preparauit ds diligentibꝫ se. Honor em̄ dat hoī ab alqs hoībus invita pñti in testimoniū virtutis. sed honor dat hoībus a deo in gia celesti in premiū virtutis. O ds meus mia mea auctor ⁊ dator oīm virtutū da nobis nūc in eis exercitiū ꝓtinuū. ⁊ tandē p eis premium sempiternū Et q; discipulos hortatus fuerat ad tolerantiā mortis exēplo sui quē seqndū ꝓposuit. ꝓñr ꝓfortat eos vt nō turbent̄ ⁊ retrahant̄ ꝓpter infirmitatē nature. q; recta rō nō obstante turbatōe aīe sm passiones prius sensitiue dirigit eā in bonas ⁊ virtuosas operatōes vtpelit fortis sustinere mortē ⁊ quecū q̄traria ꝓpter deū ⁊ bonū virtutis. Sic em̄ in xpo fuit q̄ nō obstante turbatōe sensualitatis passiua est q̄ recta rō suadebat. Cū ait. Nunc aīa mea sensualis turbata est. i. affecta est q̄tum ad sensitiuā passionibꝫ timoris ⁊ tristicie ac naturali horrore qui tñ est dewlūtate. Aīa em̄ hic accipit̄ p sensualitate. i. pro appetitu sensitiuo in quo sunt passiones. nō ät rōne Ac si dicat. Nōws turbet vel retrahat sensualitas. turbatio a recta ⁊ debita operatōe. q; etiā aīa mea turbata est imminēte passione. ⁊ tñ hoc nō obstāte mori eligo obediens pri. p nra salute. Quia em̄ hortatus fuerat alios imitari mortē suā. ne forte aliquis ei diceret. secure potes mortem subire. q; nihil mali sentis. ideo ꝓtrariū voluit oñdere per talē turbationem. ⁊ per cōs non esse recedendū ab eius imitatō ne ꝓpter naturalē horrorē. Mā si nullā passiōem sensisset in aīa. non fuisset sufficiens exemplū hoībus ad mortē sustinendā. Hmōi aūt passiones aliter fuerunt in xpo ⁊ aliter sunt in nobis In nobis eī sunt ex necitate. inq̄tum quasi ab extrinseco ꝓmouemur ⁊ afficimur. in xpo non fuerūt ex necitate sed ex imperio rōis ad oñendū humane nature veritatē. et ad dandū nobis exemplū nō recusandi mortē. ⁊ ad merendū nostram redemptōem. cū in eo nulla passio fuerit nisi quā ipse wlūtarie ꝓcurauit. Mā in tātū inferiores vires erāt subdite rōi ī xpo q̄ nihil alid agere ⁊ pati poterāt. nisi qd rō wlebat. que permisit agere aīe ⁊ viribꝫ inferioribꝫ que ꝓpria erāt. sic g̃ turbata est aīa xpi. q̄ nec supra rōnem nec ꝓtra. sed sm rōis ordinē turbatio in ea fuerit. Deinde volens oñdere q̄ nō venit voluntatē infirme carnis sed voluntatē patris facere ait. Et quid dicā in hac ⁊ de hac turbatōe. Non dicit quid faciam. quia sciebat quid

facturus. ſz vocet qui d dicere q quo fugere q quē in/
vocare. q in quē ſperare debeamus. ſ. in patrē qui sol
vat solus. q. d. ℳō habeo qđ dicā ereptionē ḡrens
ſz scio qđ agā qz passurus sum ℭñ non recedā a ce
pto ꝓposito ꝓter timorē ꝑiculoꝝ. ſz ex rōne sensua
litatē supans q̄ voluntatē meā voluntati ꝺine ꝓforma
bo ℑn quo dat exēplū nobis vt similiter faciamus
Et hoc ē qđ ꝺt ℭt o tu pater saluifica q saluū fac me
ex hac hora passiōis ℳō ꝺt in hac hora ī q̄ pater eū
mortī exposuit. ſz ex hac hora q̄ inde eū glorificauit
Propterea em̄ voluntarie venī in hāc. ſ. horam passi
onis q mortis. ꝓpterea venī in mundū vt patiar ꝓp
ter patris obīam q humani generis salutem. q. d.
Saluationem quero ſz passionem nō recuſo. Et tu
pater ꝓ hanc passionē clarifica nomen tuū me susci
tando. qđ est gloria noīs tui q clarificatio Vbi aug.
Docuit te quē innocēs cuius voluntatē tue volūtati
ꝑponas. hoīs infirmitatē vt doceat dicere ꝺtristatū.
nō qđ ego volo ſz qđ tu vis Ex hac aūt suppositōne
turbatōis in dñō hō triplicē pcipit utilitatē Prima
est q turbatio alleuiaſ. Si em̄ ex eo q quis amico
ꝺquerit turbationē suā alleuiationem recipit. q̄nto
fortius propter ꝺpassionē mutuā a deo recipiet. Se
cūda est q turbatio meritoria efficit Si em̄ merito
riū est deo offerre rem tpalem quam portas in burſa
multo magis si offers id qđ geris in aīo. Tercia est
q hō ꝓsica notabilē recipit ꝺsolationē sicut patet
de multis a tribulatōe liberatis. sicut q hic. ℳā sta
tim venit vox de celo ꝑ cōsolatione. vnde sequit̄ ve
nit ergo vox de celo a deo patre. d. Et clarificaui et
iterū clarificabo. i. clarū genui ab eterno ſm ꝺinita
tē q clarū etiā faciā ſm hūanitatē. Vel ſz hoīez cla
rificaui in natiuitate q̄n angeli cecinerūt. glīa in ex
celſis deo. q magi adorauerūt q in baptiſma q in trās
figuratōe q in miraculis in vita ꝑ eū factis. q iterū
clarificabo ꝑ ſigna ꝺitatis in passione. in q̄ triūpha
bit de diabolo. q in resurrectōe q in ascēsiōe q in to
tius mūdi ꝺuersione q maxime in iudicio Et qui
dā de turba magis rudes stantes q audientes sonū
q̄ vocis non ſignificationem percipientes dicebant
tonitruū factum esse. i. aliquid per modū soni ꝺfusi.
tū hoc dicebant factum ꝓpter dñm. Alq aūt magis p
spicaces articulatōem vocis intelligentes dicebant
q angelus ei locutus sit. Credebant em̄ eū esse ho
minem pur. q ideo dicebant angelū ei esse locutū.
ſicut aliq̄n in ſcriptura ꝺr q angeli ꝓphetis loquebā
tur. Sed vox illa fuit paterna q formata a tota trini
tate. cū eius opa ſint indiuisa. veruntā fuit vox pri
que fuit formata ad repūtandum ꝑsonam eius. Et
cū dixit iesus ei q dixit ℳō ꝓter me. ſ. instruendū qui
testimonio vel ꝺsolatore vel clarificatore alio a me ñ in
digeo hec vox testificās venit de celo ſz ꝓter vos ī īſtru
ctōz vrām q̄ instructōe īdigetis q testimonio. ſ. vt cre
datis qz ego ex deo sū. ℭñ ostendit hāc vocē mihil sibi
indicasse qđ añ nesciſſet. ſz ignorātibꝫ q̄bꝫ indicari
optebat. q ꝓpter instructōez ꝓpli circūſtantis vt cog
noscerēt ipm iesuz eē xpm cui de celo dabaſ testimo
mū. Sicut ḡ aīa eius nō ꝓpter eū ſz ꝓpter alios volū
tarie turbata ē. sic ista vox nō ꝓpter eū ſz ꝓpter alios
aliq̄ ꝺiſpnſatōe diuinitus facta est Et qz dixit vox

et clarificabo. ꝺsequēter modū ostendit clarificatiōis
dicens. ℳūc. ſ. in hoc tpe passiōis rectū iudiciū est
nō ꝺdemnatōis sed discretōis mūdi. i. pro mundo
ꝓra diabolū. hoc est. nūc pro mūdo a ptāte tenebra
rū liberando iudicabiſ q sepabiſ mūdus a ptāte de
aboli q eripiet. q hoc est iudiciū discretiōis quo diſ
cernunt q sepant multi a ptāte inimici. A tpe quo
q̄ passiōis xpi discreti sunt fideles credētes ab ob
ſtinatis ꝓra fidē. in futuro aūt erit iudiciū ꝺdemna
tōis fideliū. q premiatiōis credētiū. ℭñ exponēdo
ſubdit effectū iudicij. ℳūc princeps huius mūdi. i.
amator mundi q malorū hoīm qui habitāt in mun
do. ſ. diabolus. qui ad adā vsq̄ nunc fuit dñatus q
adhuc dñatur in malis mūdo dēditis. q dicit̄ prin
ceps mūdi. nō q̄ ſit dñs ſubſtātie mundi ſed hoīm
mūdialiter viuentū. inq̄ntum se ei ſubiiciūt p pecca
tū. eiciet q repellet foras a redemptis q liberatis q
ptāte hoīes post se trahēdi ꝑdet hoc iudicio ꝑ xpm
virtutem passiōis eius ꝑ quā apta est ianua glorie
a cuius ꝺsecutōe diabolus non ꝑt impedire q post se
traxere sanctos sicut ante faciebat. ℑper passionem
etiā dñi data est hominibus resistendi diabolo q̄ per
eā fortiores sumus ad resistēdum. nec mō ita facile
hoīes seducere vl adeo tēptare ꝑt vt prius. nec pmit
tit facere q̄tū ꝑt q vellet. ℑustū est em̄ q sic princeps
mortis ꝑ peccatū hoīem sibi subiecit ad mortē. sic q̄
xpm procurauit interfici iniuste merito q digne eiciſ.
ne deinceps iustis hoībus ꝑ xpm redēptis prin
cipet. ℑpermittit tū temptare hoīes ad exercitiū q
meritū electoꝝ. Et declarat modū ꝑ quē eiciſ foraſ
q̄ ꝑ mortē crucis q resurrectionē. ℭñ subdit. Et e/
go si. i. cū nō dubitat futurū eē qđ venit implere. ex
altatus fuero a terra. ſ. in cruce. omia. ſ. electa q pre
destinata ad salutē ex quib diabolus eiciet trahaꝫ
ad meipm. vt sim caput q illa mēbra. ſpoliādo illū
qui decipiendo iniuſte depredatus fuerat. vel oīa ge
nera hoīm. q̄ de oībus generib hoīm aliq̄ sunt tra
cti. ſ. de oībus linguis. de oībus ritib. de oīb etati
bus. q de oībus gradib. q sic traxit ad se oīa. q̄
homo ꝺr oīs creatura. ℳaz amore quo ꝑ nobis paſ
ſus est trahit nos ad seipz. ex amore em̄ oīs in cru
ce ad genus humanū hz vim attractiuā mentiū. sic
lapis magnes trahit ad se ferr. ℵpi autē crucifixio
iō ꝺr exaltatio. q̄ corpus eius fuit exaltatū in cru
ce sicut vexillū in aere. ad debellādū aereas tempeſta
tes. q q̄ se hūiliauit vsq̄ ad mortē crucis. iō deus
exaltauit illū. q ipe exaltatus exaltauit suos. ℑper
passionē ergo habuit victoriā de diabolo. ℭnō hoc
ipm oīa trahere est principē mundi huius eicere.
nō em̄ est ꝺuentio xpi ad belial q lucis ad tenebras.
Et nota q xps noluit mori in aliq̄ domo nec sub
tecto. sed in aere voluit exaltari ex triplici cā. Aer q̄
dem elementū est ꝓmū. q ꝑt homo hīe proprīā ter
rā. aquā vel proprīū ignē. sed nemo ꝑt hīe proprīū
aerē. ℵps ergo voluit in aere exaltari. primo ad in/
nuendū q sic aer est cōis. sic q xpi passio. nā passio
nes aliox fertōz fuerūt proprie. q̄ quilibꝫ passus est
ꝓpter se. passio aūt xpi cōis fuit angelis qui fuerit re
parati hoīb q̄ inde sunt saluati. ℑcdo ad inuenduū
q sic aer est medius inter celū q terrā. sic xps etiam

Secunde partis

est mediator inter deū ⁊ hoīem. qz cū deo ꝓuenit tōe nature diuine. cū hoīe tōe nature humane Erat aūt q̄dā discordia inter deū ⁊ hoīem. ⁊ ideo venit ihesus ⁊ se oīdit mediatorem. Tercio vt ipm aerē munda ret. sanctificauerat em̄ terrā triginta annis sup eam ambulando. sanctificauerat aquā in ipsa se baptisari faciendo. sanctificauerat ignem spm̄sanctū in specie ignis mittendo. restabat vt sanctificaret aerē nō sub tecto sed in aere moriendo ¶ Pluribꝫ etiā de causis voluit mori morte crucis Una ꝓpter mortis turpitudinem. vt hoīem nec ipsa mortis turpitudo a pfectione iusticie repellat Item qz hoc genus mortis p̄ modū exaltatiōis ꝓuenit fructui cause ⁊ figure passionis Fructui quidē ꝓuenit qz p passionē exaltandus erat a patre Cause aūt passiōis cōuenit dupliciter. s. ex pte hoīz p quoz salute moriebat. ipi em̄ pierāt qz delecti ⁊ demersi erāt ad terrena. ⁊ ideo voluit mori exaltatus. vt nos eleuaret ad celestia Et ex pte demonum vt. s. eos qui in aere principatū ⁊ ptātem exercebāt ipe eleuatus in aere ꝓculcaret Figure vo ꝓuenit qz dñs serpentē in deserto fieri p̄cipiebat qz sicut ille serpēs exaltatus fuit in palo. ita ⁊ dñs in cruce Cum aūt dñs tanta ⁊ tam magna signa fecisset coram eis in miraculis ⁊ in doctrina ⁊ in reuelatōe secretoz cordis ⁊ futuroz ꝓgentū p̄ q̄ declarata erat dimitas eius. nō tñ credebāt in eū. s. p maiori pte. ⁊ in hoc ꝓplete sunt scripture ꝓphetaz eoz obstinatōem ⁊ excecatiōem p̄dicentiū Consueuerāt em̄ dicere. qd̄ signū oīdis nobis vt credamus tibi sed ecce cū tanta signa fecisset nō crediderūt ei. Verūtn̄ multi ex principibꝫ. i. legispitis ⁊ sacerdotibꝫ crediderūt tūc in eū ꝓpter miracula ⁊ impletiōem scripturaz. sicut ⁊ nicodemus vnus eoz. qui alias venerat ad ihesum nocte. ⁊ gamaliel. ⁊ ioseph ab arimathia. ⁊ alq̄ plures. sed ꝓpter phariseos nō ꝓfitebant manifeste timentes ne de synagoga ejcerent qz iā ꝓspiraverāt q ꝓfitentes ipm esse xp̄m de societate iudeoz expellerent qd̄ apud eos valde ignominiosum erat Ejectio em̄ de synagoga reputabat magna. sicut apud nos ejectio p excōicationem de eccia. Cā vero ⁊ radix huius defectus. s. ḡre nō ꝓfitebant erat superbia ⁊ inanis gloria dilexerūt em̄ gl̄iam hoīm ⁊ honorē mundanū in dignitatibꝫ ⁊ laudibꝫ humanis magis q̄z dei gl̄iam ⁊ meritū p dī gl̄ia sperandū. cui soli debet honor ⁊ gloria Ex hoc em̄ q ꝓpublice ꝓfitebant amittebāt gl̄iam hoīm licet ex hoc ꝓsequerent gl̄iam dei. isti aūt magis elegerūt priuari gl̄ia dei nolentes publice ꝓfiteri q̄z gl̄ia hoīm cupientes a mūdanis honorari. nō attendentes ad dictū apli. si hoībꝫ placerē xp̄i ꝛuus nō esseꝫ Isti hodie multos hñt sequaces. s. p mundi gloria se ⁊ sua ꝓdigaliter exponentes. ⁊ parum aut nihil p dei gloria ꝓmerenda facientes Qm̄ eoz fides insufficiens erat. nō em̄ sufficit corde credere ad iusticiam. sed oz etiam ore ꝓfiteri ad salutem. Et in hoc humana gloria est parupendenda. ⁊ oīs pena pacienter toleranda. qz oīs pena que p iusticia sustinet est meritoria. vt cū apło quilibet dicat Mihi aūt absit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu xp̄i per quem mihi mundus crucifixus est ⁊ ego mundo.

Capitulum xxxiii.

Scōm aug. dñs crucē suā in frontibꝫ credentium fixit vbi quodammō sedes est vt erecūdiet de nomine eius fidelis nō erubescat ⁊ magis dei gloriā q̄z hoīm diligat. Unde ille qui euangeliū legit ⁊ etiā illi qui audiunt signo crucis se signāt. Post hec aūt tandē dñs ihesus qui scrutat corda hoīm cognoscēs furorē illoz ⁊ malicia quam iā de eo occidendo ꝓcepant. ⁊ volēs eos ꝓuenire nō expectauit vt in opus irent. sed abq̄ recedendo a pſecutoribꝫ suis. qz iā non recipiebant eius doctrinā. ⁊ abscondit se ab eis mitigans illoz inuidiā ⁊ furorē. qz nondū venerat hora passionis sue. In quo nobis exemplū dedit vt cum de aliquoz malicia nobis ꝓstat etiā anteq̄z patrare oppressent fugere debeamus. Abscondit se ab eis faciem cogitionis sue eis subducendo. qō excecationē eoz ⁊ transitū fidei a iudeis ad gentes significabat. Et cū vespa facta esset egrediebat dñs cū discipulis duodecim de ciuitate ⁊ redijt in bethaniā ibi mitis ⁊ iustos de regno dei docens. in die ꝓtra pueros ⁊ malos aspe loquens eosq̄z p moribꝫ prauis redarguens ⁊ nos eū in hoc imitari erudiens. ¶ Oratio

O Domine ihesu xp̄e. da mihi vt non solū folia. hoc est verba ⁊ estimatōem iusticie. sed vt fructus opet habeā. ne a tevnq̄z maledictiōem incurrā. Da mihi vt tanq̄z verus tuus minister p modulo meo te sequar. vt vbi tu es ⁊ ego esse merear. Trahe me post te ihesu bone. nō trahat dulcedo seculi. sed trahat me suauitas amoris tui. Sit tecū in celo iugiter intentio mea. sit mecū in terra ꝓtinue ptectio tua. Adhereā tibi inseparabiliter. seruiā tibi pseueranter. querā te fideliter. inueniā te feliciter. possideam te eternaliter rex meus ⁊ deus meus. Amen

De duobus filiis quorum vnus in vineam iuit. alius ire neglexit.

¶ Capitulum XXXIII

Et cum tercio sabbati. hoc est feria tercia itez mane reuertendo ad ciuitatē hirlm transiret dñs ⁊ discipuli eius circa locuz vbi ipse maledixit ficulnee. viderūt discipuli arborem aridā factam a radicibꝫ. i. a fundamentis que erant sacerdotes ⁊ scribe amplius q̄z prima die. ⁊ mirati sunt de subita arboris exiccatione Nec mirz si ꝓtinuo aruit. qz sermo dñi maledicētis quasi flamma ad radices descendit. Et cū venisset in templū. i. in atrium templi vbi ꝓuenient hoīnes ad orandū ⁊ verbū dei audiendū. vt doceret. oraret. ⁊ exemplū daret. accesserunt nō vt docerent cū pplo sed vt docentē capent in verbo. ad eum docentem. i. dū doceret qñ p̄cipue impediendus nō erat. principes sacerdotū quos nō excusat ignorantia. ⁊ seniores pplī a quibꝫ egressa est iniquitas Scōm crisz. dicebant sacerdotes apud se. nos sumus colūne tēpli. ecce sup illū tota recūbit eccia. nos sumus quasi tacētiū scripturaz lingua visibilis ⁊ ecce ille resonat in medio templi. ⁊ nos ꝓtempti quasi cithara dissipata tacemus. nos fuimus p̄ēs mō iste generat filios ⁊ nos steriles sumus. q̄si dicerent. multū vilificam̄. Accesserūt inq̄z dicentes Dic nobis. qz ad officiuz nostz ptinet hoc inquirere ⁊ scire. in qua pt̄āte hec fa

cis. ſ. an ꝓpria an aliūde tibi ꝯmissa. ⁊ qs tibi dedit hāc ptātem vt ista facias. quasi dicerēt Quid est qđ ejcis de tēplo quosuis. cū nō sis ostiarius. ⁊ voces nobis incōsultis. Querūt q̄ auctoritate ista facit q̄ auctoritatē ejciendi de tēplo habebāt ostiarij. ⁊ vocēdi in templo sacerdotes ⁊ legis doctores. ad hoc a pncipibꝫ sacerdotū assignati ⁊ nō alij. Xp̄us aūt neutrā auctoritatē videbat hēre ſz magis vsurpare Subintelligunt em̄ eū opari p̄ diabolū ⁊ diabolicē qđ facit vt supra dixerūt. q̄ in belzebub demonia ejceret Quasi vellēt dicere ſm crisſ. Tu de sacerdotali familia nō es. senatus hoc tibi nō donauit neq; cesar. in q̄ q̄ ptāte hoc facis. nūquid in belzebub principe demoniorꝫ Ihesus aūt oppositioni reddidit oppositionē nō solutionē. q̄si clauū clauo retūdens ⁊ qui aptā rn̄sione tēptatorꝫ calumniā ꝯfutare poterat prudenter eos interrogat. vt ip̄i vel suo filēt vel sua rn̄sione ⁊ sn̄ia ꝯuincant. Calūnians em̄ melius interrogatōe q̄ directa rōcinatiōe vel rn̄siōe ad inconueniēs ducit Ille nāq; ē optimus modus rn̄endi ⁊ ꝯcludendi ꝯtra malignantes. q̄n̄ ex suis ꝓpr̄is verbis ⁊ rn̄sis arguunt. per hoc quoq; oñdit xp̄s q̄ malignantibꝫ quales isti erant nō sunt dei secreta revelanda. sed eorꝫ malicia prudenter est declinanda. Interrogauit ergo eos de bapo iohannis vnde erat de celo an ex hoībus. i. ex dei p̄cepto ⁊ dīna ordinatione. an ex hoīs adinuentōe ⁊ hūana institutōe At illi stupefacti ad interrogatōem cogitabant intra se viā rn̄dendi. sed nō habebant. videtes ex quacunq; rn̄sione suā ꝯfusionē. Nā si dixissent baptismū iohānis de celo. i. ex celesti ⁊ dīno instituto esse patenter ꝯuincebant q̄ nō crediderūt iohāni dicenti ip̄m dn̄m de celo remisse ⁊ phibenti ei testimoniū de ptāte Qui em̄ credit iohanni credit vtiq; ⁊ xp̄o. q̄ iohēs xp̄o testimoniū phibuit ip̄m p̄dicando ⁊ dei filiū eē nūciando. q̄si vellet dicere. Ille mihi testimoniū perhibuit quē ꝯfitemī habuisse ꝓphetā de celo ⁊ ab illo audistis in qua ptāte hec facio. q̄ ille hoc demonstrauit testimoniū mihi prohibendo. Si aūt dixissent de terra ⁊ institutōe humana. piculū mortis incurrissent ad populū vt tanq; blasphemi essent lapidandi q̄ ꝓphs qui pro maiori pte iohānis baptismū susceperat eū ex vita ⁊ doctrina ac xp̄i testimonio ꝓphetam sctūm ⁊ verū a deo missū reputabat. ⁊ p̄ñs ſba e⁹ ⁊ facta a deo esse sentiebat. Videret ergo vt ait Beđ. qđlibet horū rn̄disset in laqueū se casuros timētes .ſ. plebis lapidationē ſz magis timētes veritatis confessionē. Et mēdaciter dicētibus eis se nescire. ait iesus. Neq; ego vobis dico in qua ptāte hec facio. Nō dico vobis quod scio q̄ nō vultis fateri qđ scitis. Quia ergo dicebāt se nescire qđ rn̄ sciebant noluit eis de se aperire veritatē de hoc qđ q̄rebat. ⁊ iustissime ꝯfusi sunt. Ex sua em̄ taciturnitate ꝓpulsi sunt a sua petitōe cessare. Nā ſm crisſ. mendacia si nō hñt quē decipiāt ipsa sibi mentiunt. Duabus quippe de causis ſm Beđ. occultat veritas. q̄ auditores minus capaces sunt ad intelligēdū. Unde đr. multa habeo vobis dicere sed nō potestis portare modo. vel q̄ ex odio ⁊ ꝯtemptu indigni sunt quibꝫ aperiatur. Unde dicit. Nolite sanctum dare canibus. neq; mittatis margaritas añ porcos. ⁊ hic vtrūq; ꝯcurrebat. Et tercia causa addi p̄t. ſ. assiduitas predicādi. assidua em̄ predicatio vilescit. Voluit ergo xp̄us oñdere de facto ⁊ exēplo q̄ licet vti cautelis ꝯtra cautelas malorū insidiantiū bonis. Un̄ dicit crisſ. q̄ interrogātem oz docere. temptantē retundere Qđ aūt aperienda erat veritas sine ptāris ⁊ p̄dicatōis alt̄ⁱs ⁊ nō ipsis. ⁊ quare indicauit p parabolā duorū filiorꝫ. quorū vni pater dixit. vade in vineā meā. qui rn̄dit nolo. postea tamē pn̄a motus iuit. dixitq; alij pater va de in vineā meā. qui rn̄dit vado. ſz nō iuit. Nō iste qui duos filios hūit est deus. ſ. pater. qui đr hō rōe māsuetudinis quā ad hoīem hūit. qui etiā omēs homines paterno affectu creauit. ⁊ cū sit natura dn̄s tn̄ magis vult diligi q̄si pater. q̄ timeri q̄si dn̄s. Primus filius tpe ⁊ origine. nō dignitate ⁊ di cognitōe est pplus gentiū. alter pplus iudeorꝫ. q̄ gentes erāt ex tpe noe. iudei aūt ex abrahā. Opari aūt vineā ē facere iusticiā. quā generalr quidē in natura oīs homiū deus plātauit. specialr aūt iudeis eā in libro vite dedit. cuius diuerse vites sunt diuerse iusticiarꝫ species. Primo filio primū dixit p̄ naturalis legis impressionē ⁊ noticiā. vade opare. i. in tpe huius seculi fac legis naturalis iusticiā que est. hoc facias alij quod tibi vis fieri. ⁊ qđ tibi nō vis fieri ne feceris alteri. opare inq; in vineā. i. in eccliam extra quā nō est locus operandi meritorie Locutus est aūt ei nō facient hō sed in corde vt deus. ingerēs intellectui sensibꝫ. q̄ nūq; deus destitit hoīes incitare ad bonū p occultos instinctus. Un̄ cri. Posuit deus spiritū sciētie boni ⁊ mali in hoīb⁹ vt quotiēscūq; peccam⁹ ille in silentio q̄si factū nēm accuset. in ꝓscia tacite ad aīam loquit dicēs. Malū est hoc ⁊ hoc bonū est. Ille aūt. ſ. primus filius in cogitatu suppe rn̄dit. nolo. q̄ bonū relinquēdo ⁊ malū eligendo aptē contumax fuit. legi em̄ naturali nō obediuit. ⁊ libero arbitrio abusus est. Un̄ cri. Quō dixit nolo. In cogitatu. qui hñs intellectū boni ⁊ mali relinquit bonū ⁊ sequit malū in cogitatōibus suis ꝯtra dn̄m rn̄dere videt. q̄ nolo. i. ꝯtra intellectū suū creatū sibi a domino fecit. hec cris. Sz postea in aduētu saluatoris ad predicationē xp̄i ⁊ ap̄lorū credēs pn̄a ductus opatus est in vinea dei. ⁊ sermonis ꝯtumaciā labore coxerit. q̄ summo deo colla submisit. ⁊ nūc cultu fidei deo placet. Alteri aūt filio postea dixit p̄ mosayce legis dationē. vade ⁊ opare in vinea mea ⁊ fac iusticie opa. Qui rn̄dit vado. q̄ primū deo seruire vouit. ⁊ se ad seruiendū deo p̄ susceptionē legis mosaice obligauit dicēs moysi. oīa precepta dn̄i facie mus ſz nō iuit. ⁊ qđ ore rn̄dit ope nō implenit. q̄ i seruitio dei nō remānsit. ⁊ legē susceptā nō obseruauit. necnō ad ydolatriā ⁊ ad infinita mala declinauit. ⁊ nūc xp̄i cultū negat. Induxit aūt hāc pabolā eos interrogādo vt p̄pria rn̄sione illos ip̄ietatis ministros arguerꝫ ⁊ p̄prio iudicio ꝯdēnarent. Cū ergo quesisset. q̄s ex duobꝫ fecit voluntatē patris. ⁊ illi rn̄ dissent primus. nō intelligētes de ip̄is dictā pabolā. ⁊ nescientes q̄ in rn̄sione exprimerēt ꝯdemnationē suā. intulit ⁊ ex rn̄sione ꝓpria eos ꝯfutauit. cōfortās ab ip̄is prolatā sn̄iam ⁊ dicēs Amē dico vobis

q; publicani ⁊ meretrices .ſ. nō qui tales ſunt ſz qui fuerūt p̄cedēres in regno dei .i. in eccīa militāte p̄ fidē ⁊ pn̄am. ⁊ in triūphante p̄ gl̄iaz robis extra de relictis p̄ infidelitatē Primus em̄ filius qui fecit uoluntatē p̄ris dignus eſt mīa. Scōs q; neglexit dignus eſt reprobatōe ⁊ pena Quaſi diceret Nō ſoluz gentiles meliores ſunt robis iudeis ſicut ⁊ ipi iudicaſtis. ſz ⁊ peſſimi de gentilib; .ſ. publicani ⁊ meretrices. qui inter os maiſeſte ſunt turpiſſime uite. erūt maioris meriti apud deū q̄s nos q; melius ē nō p̄mittere ⁊ facere iuſticiā dei q̄ p̄mittere ⁊ mentiri Et ſm hiero. ſimulata ſanctitas duplex ē iniquitas ⁊ hoc uiciū potiſſime uigebat in ſacerdotib; ⁊ leuitis. Igit ſm orige. potes uti p̄abola ipa ad eos qui modicū aut nihil p̄mittūt op̄ib; aūt oñdunt. ⁊ ptra eos qui magna p̄mittūt .nihil aūt uel pauꝯ ſm ſuā p̄missionē agūt Nā hodie heu multi etiā religioſi nō ſolū legis ſcripte ſz etiā legis naturalis iuſticiā derelinquūt. ⁊ iō nō mīa cū filio primo ſz potius pena cū ſcō digni ſunt Ubi crīſ. Puto q; ex p̄ſona oīm uiroꝝ pctōꝝ publicani ponunt. ⁊ ex p̄ſona oīm mulieꝝ meretricū meretrices Quānis ei mīta ſint peccata in uiris ⁊ mulieribꝫ p̄ter iſta .tñ p̄cipue auaricia in uiris abūdat. fornicatio aūt in mulieribꝫ Mulier em̄ q; in domo ſua ſedet incluſa facile pctīm fornicatōis incurrit q; hoc uiciū facile ex uacātia ⁊ ocio naſcit Nā qui ſolicitudīs aīm hz occupatū nō facile fornicatōi opam dat. Nā diffinitio amoris hec ē aie uacātis paſſio. Uir aūt q; in actib; rex diuerſaꝝ eſt aſſidue. auaritie pctīm facile incurrit. in fornicatōez aūt nō facile. niſi forte multū ſit laſciuus Nā occupatio uiriliū ſolicitudinū ſuggeſtionē uoluptatis plerūq; excludit Ei p̄riū eſt hoc adoleſcentiuz nihil agentiū. Hec crīſ. Deinde ſubiungit cām reprobatōis iudeoꝝ q; eſt ꝓtemptus credēdi. quē aggrauat ⁊ ſanctitas iohānis ⁊ erēpluz ꝓuerſionis pctōꝝ q; publicanis ⁊ meretricib; iohānī credentib; ⁊ ad p̄dicatōem eius pn̄am agentib; ipi nō crediderūt iohānī. doctrinā eius audiēdo ⁊ opa eius imitando quinimo ad eos in uia iuſticie. q; opē p̄fectōis faciebat. ⁊ rōm q; eſt ipa iuſticia annūciabat. Et nō ſolū hoc nō fecerūt. ſed nec poſtq̄ publicanos ⁊ meretrices credentes ⁊ penitētes viderunt ꝓfuſi ſunt aut cō punctiui crederē uel illoꝝ exemplū ſequerēt quib; ipi erēplum eē debuerāt. ex quo ſequit aggrauatio pctī ipoꝝ. q; nec p̄cedere nec ſequi illos in fide ⁊ penitentia uoluerūt. Laici etiam ⁊ ſacerdotes duo filij p̄ſit intelligi. ⁊ p̄lus prior filius. ⁊ ſacerdos ſcōs Ei crīſ. Duos etiā filios dī laicoꝝ ꝓditionē ⁊ ordinem ſacerdotum. Quis eſt prior filius. populus Prior em̄ p̄lus creatus eſt. deinde ſacerdotes qui regerent p̄lm. Non em̄ p̄ls p̄ter ſacerdotes creatus eſt ſz ſacerdotes p̄ter p̄lm. Demiq; p̄ls dei ex tpe abrahe cepit. ſacerdotes aūt de tpe aaron Et populares p̄ hoc ipſum q; ſeculare ſuſcipiunt uitaz. denegare uidentur obedientiam deo. Sacerdotes aūt magis uident obedientiam p̄mittere deo. p̄cipue p̄ hoc ipſum q; ſpecialiter in miniſterio dei ꝓſtituūt nam qui doctor populi ꝓſtituitur fine dubio profitetur talem ſe fore qualem oportet eē doctorē. Sacerdos ⁊ oīs clerus ⁊ ſi ſpecialr nō p̄mittat. tñ p̄ hoc ipſum q; doctoꝝ ꝓſtituit aliop̄ tacite p̄mittere deo uidr in oīb; obauditup̄ ſe deo. Et melior laycus eſt q; in prima facie ſecularē p̄fitet uitā. reuera aūt ſtudet uiuere ſpūaliter q̄ ſacerdos qui in prima quidē facie p̄fitet uitā ſpiritalē. reuera aūt ꝓlectit uitā carnalem. Et melior eſt laycus añ deū pn̄am agens q̄ clericus pmanēs in pctīs Laycus āt in die iudicij ſtolā ſacerdotalē accipiet. nō ⁊ in criſmate ſic ungunt oēs ſicut in ſacerdotio. ſacerdos aūt pctōr ſpoliat⁹ ſacerdotij dignitate quā hūit erit inter infideles ⁊ ypocritas Eñ ⁊ mō ſecularis hō poſt pctīm facile ad pn̄am uenit. nā occupatus negligēna ſclari dū ſcripturis nō ſatis attēdit. ſp̄ que in ſcripturis poſita ſunt noua euidenť. ideoq; cū audierit aliq̄d de gl̄ia ſctōp̄ aut de pena pctōp̄ quaſi nouū aliquid audiens expaueſcit. ⁊ dū bona ꝓcupiſcit aut mala timet ꝓfectus ad pn̄am cito recurrit. Nihil aūt impoſſibilius q; illū corrigere qui ſcit oīa ⁊ tñ ꝓtēnens bonū diligit malū. Oīa em̄ q; ſunt in ſcripturis p̄ter meditatōnem quotidianā añ oculos eius inueterata ⁊ uilia eſtimātur. nā ⁊ quicq̄d terribile eſt uſu uileſcit Propterea clericus qui ſp̄ meditať ſcripturas. aut oīno obſtaturus eſt ⁊ erit p̄fectus. aut ſi ſemel cepit illas ꝓtemnere nunq; excitať in illis ut timeat. Quis aliq̄n̄ uidit clericū cito pn̄am agentē Et ſi deprehenſus huiliauerit ſe nō ideo uolet q; peccauit. ſed ꝓfundit q; p̄didit gl̄iā ſuā. Putaſne dñs quaſi crudelis clericis pn̄am denegauit dicens Si ſal infatuatū fuerit in quo ſalietť. Sed q̄ſi naturale eſſe ꝓſiderans q; nō eſt qui doceat illū errantē qui errantes alios corrigebat. Ideo nō dico p̄lares. q; ſm rōem uerbi uitam ſuā diſpenſant. ſed publicani ⁊ meretrices qui deſiderijs mundialib; ⁊ uoluptarijs carnalib; ſeipſos mancipauerūt p̄cedent os in regno dei. q; illi ꝓuerſi deſinūt eſſe q̄d erant. uos denegatis in ope q̄d uidemini p̄fiteri in uerbo tanq̄ arbores folia ſine fructū hñtes nō paſcentes dñm ſuū ſed deludentes. hec crīſ. Per primū etiā filiū qui primo renuit p̄ceptū ſed poſtea fecit ſignificanť pctōres qui male uiuendo deo ſeruire negant. ſed poſtea penitētes uiriliter opanť Per ſcm̄m filiū qui facere uoluntatē p̄ris p̄miſit ⁊ nō fecit. ſignificanť illi qui operi ꝓpoſe p̄mittunt ſed nō faciūt. de quib; ſunt multi religioſi p̄fitentes ſuare magna .ſ. euāgelica ꝓfitia. cū tñ nō ſeruēt etiā p̄cepta. p̄ter q̄d ſeculares etiā pctōres tñ poſtea penitētes eis corā dño p̄ponunt cū dr. q; publicani ⁊ meretrices p̄cedent uos in regno dei. Nullus q; pctōr diffidat. nullus iuſtus p̄ſumat. cum pctōres p̄ p̄n̄am q̄ſq; alios in regno dei p̄cedant.

Domine ieſu xp̄e doctor bone. da Oro mihi ueritatē corde credere ⁊ ore atq; opere p̄ut os ꝓfiteri. malignop̄ ſpūum ⁊ hoīm cautelas ⁊ aſtutias ſapienter declinare. Da mihi legis naturalis cordib; noſtris impreſſe ⁊ legis ſcripte in libris nobis date iuſticiā facere ⁊ tuā in oīb; uoluntatē adimplere. ut non cū ſcōo filio penam. ſed cum primo mīam apud te merear ꝓſequi. ac cū uere penitentib; grām in eccleſia militante ⁊ gloriā in triumphante miſericorditer inuenire. Amen.

Secunde partis

De locatõne vinee et sanguinarijs vinitorib⁹.

Capitulum XXXIII

ADidem ꝓposuit eis aliã ꝑabolam de hoĩe patrefamilias qui plantauit vineã. ⁊ circumdedit ei sepem. ⁊ fodit in ea torcular ⁊ edificauit turrim ⁊ locauit eã agricolis seu colonis. ⁊ pegre ꝓfectus est. Illi aũt seruos suos ad recipiendũ fructus missos male tractauerũt ⁊ occiderunt. ⁊ nouissime filiũ missum hereditatẽ habere volentes apprehenderũt ⁊ extra vineã eiectentes etiam occiderũt Et interrogati quid faceret dñs vinee colonis illis direẽt. Malos male pdet. ⁊ vineã suam locabit alijs agricolis qui reddant ei fructũ tpib⁹ suis Quib⁹ ipse dixit. q⁹ auferet ab eis regnũ dei ⁊ dabit genti facienti fructus eius In hac ꝑabola describit multipl'r maliciã ⁊ ingratitudinẽ iudeoꝝ q̃b⁹ ds paterfamilias q̃ natura dñs. benivolentia pr̃. homo mansuetudine non natura. similitudine nõ vitate multa bñficia ꝓtulit q⁹ domus israel ⁊ synagoga vinea est ex electis ꝓsonis patriarchaꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ. sicut ex viris optimis quã de egipto trãstulit. ⁊ in terra ꝓmissionis plantauit. cui sepem circũdedit. custodiam quidẽ triplicem. s. angelicã supꝝ muros ihrlm ⁊ humanã. s. ꝓtectiõem bellicoꝝ viroꝝ ⁊ terrenã. s. munitiõem murorum. ⁊ fodit in ea torcular. i. legẽ iustitie timorẽ cõprimentẽ. ⁊ malos torq̃rem. ⁊ hoc fodit figmis mimis ⁊ ꝓmissis. ⁊ edificauit turrim. s. templũ ad cultũ dei. q̃d dr turris ꝓpter altitudinẽ edificij. ꝓpter securitatẽ refugij. ꝓpter dignitatẽ priuilegij respectu aliaꝝ nationũ. ⁊ locauit eã agricolis ⁊ oparijs. s. sacerdotib⁹ ⁊ prĩcipib⁹. q̃ dñt extirpare vicia tanq̃ spinas ⁊ inserere virtutes tanq̃ bona semina. ac fructare dinum cultũ ⁊ iustitiã in hoib⁹. ⁊ pegre ꝓfectus est. nõ loci mutatõe q⁹ deus est vbiq̃. sz q⁹ viatoribus libeꝝ arbitriũ reliquit. vel ꝓpter longanimitatẽ quã in expectãdo vt a pctis ꝙverterent habuit. vel ꝓpter ipsoꝝ negligentiã. q⁹ sm ambro. qui vbiq̃ pñs est diligentib⁹ pñtior ⁊ negligentib⁹ absentior est Cũ aũt tps fructũ approprinquasset. q⁹ post legẽ suscepram debebãt facere fructũ bonoꝝ opm. misit seruos suos. i. primos ꝓphetas ad agricolas. i. ad reges ⁊ sacerdotes principaliter. ⁊ ad alios subiectos eis ꝙsequenter. vt accipent fructus ꝓpredicationem suã eos ad fructũ bonorũ opm reducendo. ⁊ agricole apprehensis seruis q⁹ multi reges ⁊ sacerdotes ꝓphetas sibi missos a dño turpiter ꝓhẽdentes male tractauerũt ⁊ occiderũt. Iterũ misit alios seruos plures prioribus. multiplicando. s. ꝓphetas ad populi correctionẽ. ⁊ fecerũt eis similiter. q⁹ ipi ingrati deũ inhonorauerũt. ⁊ similiter illos ꝓphetas ꝑsecuti sunt ⁊ interfecerũt. Sed nouissime. i. in vltimis tpibus misit filiũ suũ pro nobis incarnatũ. quẽ here dẽ vniuersorũ ⁊ principẽ cognoscentes eiecerunt extra vineã negãdo. vel q⁹ extra portã hirlimorũ occiderũt crucifigendo. volẽtes hãc hereditatẽ tpalẽ. s. possessionẽ. cogitabãt em̃ intra se si istũ ꝓphetã plus haberet dñm. necesse est vt amittamus ꝙsuetudinẽ hostiã

Capitulum .xxxiiii.

rũ que ad nostrũ pata est lucrũ. si aũt occidamus eũ sic semꝝ tenebit ꝙsuetudo offerendarũ hostiarũ. et sic fiet nostra possessio ⁊ erit nostra hereditas Venit aũt dñs ad iudicandũ ⁊ istud factũ vindicandũ. q̃ ex eius ordinatõe exercitus romanoꝝ ⁊ malos male pdit. q̃ ciuitatẽ ⁊ templum ꝓ romanos dstruxit ac ꝓpulũ occidi ⁊ captiuari fecit. Vel hereditas xp̃i est eccia. quã iudei precipue molieb̃tur. dũ fide eius extincta iusticiã que ex lege est ꝓsua vere gentibus conabant Hec fecerũt vt si ingrati mali male pdantur. ⁊ merito damnent. ⁊ ab eis regnũ dei. s. xp̃s scriptura sacra seu scripturarũ intelligentia. fides eccia. ⁊ vita eterna auferatur. ⁊ hoc ꝓtinet ad iudeorũ reprobationem. sed quod sequit ꝓtinet ad gentiliũ ꝙversionẽ. ⁊ vinea eccie locetur alijs agricolis. quia ecciam suam xp̃us regendã tradidit aplis ⁊ alijs discipulis qui reddant ei fructũ tpibus suis. quia ad predicationẽ eorũ credidit multitudo gentiũ. vel regnũ celorũ detur alijs. s. gentibus ab oriente ⁊ occidente. ab austro ⁊ aquilone venientib⁹ qui facient fructũ cordis credendo ⁊ oris ꝓfitendo ⁊ opis seruiendo. ⁊ corpis patiendo. ⁊ recũbent cum abrahã ⁊ ysaac ⁊ iacob in regno dei. ⁊ ipsi iudei ejcient in tenebras exteriores Justice totũ pt exponi de eccia hoc mõ. q⁹ homo. i. xp̃us plantauit vineã. i. eccĩam sanguine suo ⁊ de latere suo formatã. in q̃ tot sunt differentie palmitũ quot differẽtie hoĩm. ⁊ circũdedit ei sepem. i. euãgelicã doctrinã vel angelorũ custodiã ⁊ fodit i ea torcular. i. crucẽ xp̃i vel martirũ paciam. ⁊ edificauit turrim. s. matrẽ xp̃i vel cõtemplationẽ xp̃i ꝓfessorũ ⁊ doctorũ. vel fidẽ de qua eccia se defendit ꝓtra hostes. ⁊ locauit eã agricolis. i. prelatis quorũ varijs misteri⁹ regit ⁊ gubernat. ⁊ ꝓfectus est ut supra exponit ⁊ misit seruos. i. bonos ad arguẽdũ malos. ⁊ aliquos ceciderunt ⁊ alios occiderũt vt patet de multis. Deinde mittit christus filius iuisibiliter a pte qñ aliquẽ instigat ad bonũ sed aliqui sunt ingrati eius instinctũ non solũ repellẽtes sz etiã pessime agẽtes. ꝓpter q̃d q̃tũ in eis est occidũt eũ. de quib⁹ dicit apls. rursus crucifigẽtes filiũ dei. ⁊ sic ex dei iusticia pdunt ⁊ vinea alijs locat cũ eoꝝ loco boni subrogant Põt etiã ꝓ vineã ista intelligi aĩa rõnalis hoĩ p deũ locata. q⁹ ad hoc infundit corpi vt ipo mediãte fructũ bonorũ opm faciat ⁊ multa merita acquirat que bona facta p hominẽ sunt tanq̃ vites. Et in quolib⁹ bono hoĩs fiue fit bona cogitatio vel bona opatio vel locutio crescũt quiq̃ vue. quarũ quatuor remanẽt hoĩ. quita deo. q̃ vue sunt cordis iocũditas. culpe remissio. eterne mortis vitatio. eterne glorie acquisitio. quita vua est gla dei. istã nõ nobis sz deo dare debemus Põt insup exponi de religiõe. cuius fũdatio est maxime in triplici voto dicit dina plãtatio secundum regulã ⁊ cõstitutiones. torcular lectio ⁊ studium scripture. turris predicatio. agricolaꝝ locatõ prelatorũ pfectio est. felices qui bñ colũt ⁊ nõ negligunt. augẽt ⁊ nõ diminuũt. ꝙseruãt ⁊ nõ destruunt. Quilibet etiã nem de populo est vinea. ⁊ idẽ est etiã cultor quilibet em̃ nem colit seipm. Ino hiero. Locata est aũt nobis vinea ⁊ locata est ea ꝙditõe vt reddamus

fructū dño tpibꝫ suis. ⁊ sciamus vnoquoq; tpe q̄d oporteat nos vel loquivel facere. ¶ Principes aūt sacerdotū ⁊ scribe ⁊ pharisei cognoscētes q̄ de ipis dixerit pabolā ista voluerūt eū q̄si mendacē tenere ad occidendū. ſz dine reuerētie humanū timorē p̄ferētes ⁊ timētes turbas nō pcesserūt in factū. q̄m turbe sicut pphetā hēbant eū. Sz quē nūc turbe q̄si pphetā hūt ⁊ colūt postea ꝓta ipm crucifige crucifige eum clamāt q; turba mobilis ē nec in pposita volūtate pfistens. Ñ crif. Dis hō malus q̄tū ad voluntatez suā. ⁊ manus suas mittit in deū ⁊ occidit eū. Qui eī deū ad iracūdiā excitare nō dubitat q̄ p̄cepta eius ꝓculcat. q̄ nomē eius ꝓtemnit. qui blasphemat. qui murmurat ꝓtra deū. ⁊ turbato vultu aspicit ꝓtra celū. qui in ira sua manus audacter subleuat ꝓtra euz nōne si poterit fieri manus mitterz in deū ⁊ occiderz eū vt iā licenter peccaret. Vide nūc obstinatōez pontificū ⁊ maiox in malo q; audiētes doctrinā xpi nō fuerūt ꝓteriti. ſz magis ex hac indignati ⁊ ad occidē dū eū incitati. Multi sunt tales hodie q̄ indignant q̄si reprehendūt q; pauci sunt q̄ vitatē sue correctiōis velint audire. imo ⁊ psequunt reprehendentes eos p ipox salute. Vide etiā quō pontifices ⁊ maiores retrahebant a malo ꝓpter pp̄m cū tñ deberet eē ꝓtrariū. Hec plebs q̄si azina balaā fuit. q̄ ipm errantez corripuit. Hoc quotidie gerit in eccīa. cū quilibet solo noīe fatet eā quā si diligit eccīastice fidei ⁊ pacis vnitatē ſz erubescit. vel timet ipugnare ꝓpter bonox multitudinē. Sz licet ab occidēdo dei filio ad modicū donec veniret hora eius timore hūano potuerūt retardari. nūq; tñ dino amore voluerūt cohiberi. Predicatōem em̄ rpi ꝓtenentes ꝓpter cupiditatem rpalīū ꝓspirauerūt in ipsius mortē ne pderēt ciuitatē ⁊ templū. in quo quidē templo hauriebāt pecuniā pp̄li sub obtentu cultus dīni. Ñ occiderūt filiū vt hērent hereditatē. ⁊ pacifice possiderent templū ⁊ ciuitatē ne occasiōe eius romani venirēt ⁊ eis locū ⁊ gentē auferrent. Contrariū tñ eis accidit. qz invindictā mortis xpi ⁊ locū ⁊ gentē pdiderūt. Ubi crif. Q̄q; igit detentus p medios eos trāsiit nō apparēs. q̄q; aūt apparēs volentē eox ꝓcupiam detinet. hi aūt neq; sobrij fiebāt neq; erecūdabant. ita simul eos dilectio principatus ⁊ vane glie replenit cupido ⁊ pūcia petere. Nihil ita aduersus primū caput impellit ⁊ in p̄cipitatōes fert. ⁊ nihil ita facit a futuris excidere sicut affixū esse ꝓpaneis. Nihil ita facit ⁊ his potiri. sicut oīb illa p̄honorare. Querite em̄ ait dūs regnū dei ⁊ oīa adiḡcient vobis. Neq; ita solicitus sis de tuis sed dimitte ea deo. si em̄ tu inde solicitus fueris vt domo solicitus eris. Si aūt dūs puiderit ne solicitus sis de eis. dimittēs spūalia q̄ maiora sunt q; ipe non valde eis puidebit. vt igit valde eis puideat. ei soli oīa ꝓcede. Si em̄ ⁊ ipse ea tractaueris dimittēs spūalia nō multā ipe eox faciet pūsionē. Et tibi igit hec bñ oīa dispōsita sint ⁊ a solicitudine eripiaris vniuersa ad hec reas spūalibꝫ. Despice secularia. ita em̄ ⁊ terram habebis cū celis ⁊ futuris bonis p̄cipabis. Hec crisō. Hec p crif. Iam dicta maxime ⁊ p̄cipue ad monachos spectant de quorū vita idem crisōst. hoc loco narrat. eamq;

ad secularīū viram ꝓparat dicēs. Que videt ita onerosa esse vita ⁊ difficilis eā que monachox est dico ⁊ crucifixox multū hac que videt esse mitis ⁊ mollis dulciox est ⁊ delectabilior. ⁊ tm̄ est medīū quāta est portus ⁊ pelagi ꝓtinue a vento pcussi differentia. Intuere aūt a ꝓturbationibꝫ ꝓfectum primordia tranq̄llitatis. Horos em̄ ⁊ ciuitates ⁊ eos qui in medio sūt tumultus fugientes vitā que est in monrib elegerūt que nihil hz ꝓmune ad p̄ctia. ⁊ iā que sunt regni illius meditant in silentio ⁊ quiete multa. ⁊ cū oībus his deo sunt ꝓiuncti. q̄m opus monachox habebat a dam ante obīam. opus est eis id q̄d erat ⁊ ade ante pctm̄ q̄m gloriā illā indutus erat. ⁊ deo cū libera p̄ctia copulabāt. ⁊ regionē illā que multa erat plena puritate hītabat. Quo em̄ hi deterius illo sunt dispositi q̄si ante inobīam positus est operari paradisum. Nulla cura erat ei secularis sed neq; his. Deo loq̄bat cum pura ꝓscīa. hoc ⁊ hi. ⁊ multo ampliozē hūt liberā p̄ctiam illā. quanto ⁊ maiori potiunt gīa per dei largitōem. hi orbis terrax luīares surgentes a lecto clari ⁊ letantes ⁊ chox vnū statuentes. in p̄clara ꝓscīa ꝓsonant vniuersi. sicut ex vno ore ymnos ad vniuersox canunt deū. laudantes eū ⁊ ei grām p oībus soluentes. p̄ꝓpris ⁊ ꝓibus beneficijs. Quare si videt adam dimittētes interrogamus quo ab angelis hic distat chorus qui in terra cantāt ⁊ dicūt. glia in excelsis deo ⁊ in terra pax hoibus bone volūtatis. Deinde postq̄ cantica illa dixerūt. genua flectētes deū quē hymnis laudauerūt rogant ⁊ petūt. p̄ctium quidē nihil. nulla em̄ eis hox est cura. stare aūt cū libera p̄ctia ante terribile tribunal cū venerit iudicare vivos ⁊ mortuos vnigenitus filius dei ⁊ nullū audire illam terribilē vocem q̄ dt. nescio vos. ⁊ cū pura ꝓscīa ⁊ multis directionibꝫ laboriosam hāc explēat vitā. ⁊ difficile nauigēt hoc pelagus cū tranq̄llitate. Deinde surgētes ⁊ p̄ficientes iā scās illas ⁊ ꝓtinuas orōes orientē radio ad opus adit vnusquisq; multū stipendiū egentibꝫ hinc ꝓgregātes. Magnus est illic q̄vile opus rapit. nō est ibi meū ⁊ tuū. sed abietū. ⁊ inde hoc habū q̄d dece milīū est cā p̄cliox. In nullo eox tabernacula deteriora celis dispōsita sunt. etenim angeli descēdunt ad eos ⁊ angelox dūator. Et mēsa apd eos est ab oī auaricia mūda ⁊ phīa plena. Nō sanguinū torrentes sunt apud eos. neq; carnīū incisiones neq; dulcamina. neq; vapor coquox inde center implens odoratū. neq; fumus inconueniens. neq; cursus ⁊ tumultus ⁊ turbatōes ⁊ clamores aggrauantes sed panis ⁊ aq̄. hec quidē ex fonte puro. ille aūt a laboribꝫ est iustis. Si aūt ⁊ aliquid munificētius comedere voluerint extremitates arbox hec munificentia fit ⁊ maior hec delcātio q̄z in regalibꝫ mensis. Angelox est hec mensa ab oī turbatōe eruta. Et sedile eis fenū simplr supponit. sicut in hremo prandens xps fecit. Multi aūt neq; tegmē hic faciūt. sed p tecto celū hūt ⁊ lunā p luīe lucerne nō indigētes oleo neq; mīstro. sol desup ipse digne lucet. Hanc ⁊ angeli mēsam de celo ꝓēplantes letant ⁊ exultant. Hec igit scientes ⁊ deponētes auaricia vniuersaz inuadamus supius cū studio vniuerso regnū rapiētes vt ⁊ futuris fruamur bonis. hec crif. ¶ Oratio.

Omine deus pfamilias oipotens q̄ vineā
eccīe me p̄latis locasti ad colendū. vt vicia
tāq̄ spinas extirpādo ⁊ vrtutes tāq̄ bona se
mina inserēdo. fructū in se ⁊ in subditis faceret bo/
noꝝ opeꝝ. da ꝓpicius oīb ⁊ p̄latis ⁊ singulis subdi
tis vt fructū cordis oris ⁊ opis tibi reddant. ⁊ vber
tate fructuū maiestati tue placeāt. ac tādē ꝓsit labo
rem p̄ntis vite cū electis tuis qui bñ ⁊ fideliter labo
rauerūt in regno tuo te miserante req̄escāt Amen.

De inuitatis ad nuptias

⁊ non habente vestem nuptialem.

Capitulum. XXXIIII.

Et qꝝ maiores iudeoꝝ intelligentes de se
dici p̄abolas querebant dñm tenere ⁊ oc
cidere. hanc eoꝝ sciēs voluntatē. mbilo/
minus increpat sequentes. nec timore su
patur quo minus arguat pctōres Hinc habes argu
mentū q̄ si p̄dicatio tua nō fuerit sp ꝓsecuta effectū
nō ideo desistas a p̄dicatōe ⁊ redargutiōe. maxīe si
spes est tibi de eoꝝ quib predicas correctōe. qꝝ igit
oñderat q̄ regnū auferet a iudeis. ⁊ dabit genti fa
cienti fructus eius. ō subiungit nūc p̄abolam de in
uitatis ad nuptias regis quas fecit filio suo. quoꝝ
quidā venire neglexerunt. quidā vero seruos missos
ꝓtumelijs affectos occiderūt. ⁊ de alijs bonis ⁊ ma/
lis vocatis q̄ venerūt ad nuptias intrauerūt. Hanc
p̄abolā inducit vt dei longanimitatē ⁊ patiam mul
tam ad iudeos oñdat. quos pre ceteris honorauit ⁊
primo ad nuptias filij sui vocauit. cui carnē nrām ⁊
eccīam desponsauit ⁊ vt reprobatōem iudeoꝝ ⁊ voca
tionē gentiū demōstraret. Quia em̄ iudei ad fidē vo
cati venire noluerūt. merito ipsis reprobatis alij in/
troducti sunt. ⁊ implete sunt nuptie discūbentiū. qꝝ
fides catholica diffusa ē p orbem vniuersum. Sile est
ergo regnū celoꝝ hoī regi. i. negociū p̄tis eccīe seu
factū in ecclesia militante circa xp̄m sile est negociū
qđ potuit fieri per hoīem regē in celebratōe nuptiaꝝ
Iste homo rex est deus p̄. qui dr rex. qꝝ regnat in ce
lo p gloriā. in mundo per grām. in inferno p iusticiā
Et dicit homo propter ꝓformitatē que est inter deū
⁊ hoīem. Qui fecit nuptias filio suo triplices. pri
mas celebrauit in virginis vtero in copulatōe diuine
nature ⁊ hūane. de quib dic Greg. q̄ nuptiarū tha
lamus fuit vterus virginalis. Scdas fecit in mūdo
in ꝓuctōe christi ⁊ eccīe. de quib apls. Sacramē
tū hoc magnū est ego dico in xp̄o ⁊ in eccīa. Tercias
fecit in fideli amico. in ꝓiunctōe gratie ⁊ fidelis aīe
de quib Osee. sponsabo te mibi in fide. Alie sunt
nuptie celestes in quib ⁊ multa fercula apponent ꝑs
Aug. s. vita salus ⁊ vrtus. ⁊ copia ⁊ gloria ⁊ honor ⁊
pax. ⁊ oñia bona. Et misit seruos suos precedētes
. s. prophetas. vocare inuitatos ad nuptias p scriptu
ras legis. in qua est promissio de incarnatiōe christi
. s. ipsos iudeos ad nuptias. i. ad fidē incarnatōis
xp̄i promissam in p̄triarchis figuratā in lege. predi
catā in prophetis. ꝓphete nāq̄ clarius denūciauerūt
ea de xp̄o que obscurius posita erāt in lege. hortabā
tur em̄ ꝑlim iudaicū expectare xp̄i aduentum ac p fi
dem ⁊ opa tendere ad ipsum. ⁊ nolebant venire cre

dendo scripturis inuitātibꝫ. obediendo seruis vocā
tibus ꝓgaudendo nuptijs regalibꝫ. Iterū misit ali
os seruos sequntes. s. iohannē bap. ⁊ aplos dicens
dicite inuitatis. s. iudeis vocatis a tpe abrahe Ecce
prandiū meū parau. i. misteriū incarnatōis imple
ui. ac sacramēta eccīe ⁊ doctrinā xp̄ianā quib refi
ciat aīa dispositi. thauri mei. s. p̄ces veteris testamē
ti qui sub iugo legis laborabāt ⁊ inimicos cornibus
ventilabāt. ⁊ altilia quasi altilia ab alēdo victa. s.
patres noui testamēti pinguedine caritatis sagina
ti pennis vrtutū alati. ad supna mente erecti occisa
sunt. qꝝ sancti occidunt p salute ꝑli ⁊ oīa ꝑata sunt
qꝝ quicq̄d querit ad salutē iam adimpletū est in scri
pturis. vel oīa q̄ ptinent ad misteriū nre redēptōis
vel introitus regni est p fidē mee incarnatōis aper
quiante fuerat clausus. venite ad nuptias credēdo
diligendo. opādo. Illi aūt neglexerūt qꝝ iudei pre
dicationē xp̄i ⁊ aplorꝝ detēpserūt. nā pauci ꝓpatue
de iudeis crediderūt. Neglexerūt quidē. qꝝ dñs nō
timuerūt. qui em̄ dñm timet nibil negligit. Et abie
rūt alius in villā suā ⁊ alius in negociationē suam.
ambitōe seculi tanq̄ ville dñio detenti ⁊ ob pecunie
cupiditatē negociatōe occupati. Vbi cri. O miser
rimus mūdus ⁊ miseri qui eū sequūt. semp em̄ mū
dialia opa hoīes excluserūt a vita. Reliqui vo renu
erūt seruos eius ⁊ ꝓtumelijs affectos occiderūt. qꝝ
iohānes baptista est ab eis incarceratus ⁊ occisus.
necnō stephanus ⁊ iacobus ⁊ alij discipuli. ⁊ fili
multi in testamēto veteri qꝝ qđ est grauius. nōnulli
vocati gratis nō solū respuūt sed etiā psequunt. Rex
aūt cū audisset iratus est. qꝝa dño merito pro talib
sunt puniti. ⁊ missis exercitibus suis. s. romanorū
sub principib tyto ⁊ vespasiano qui ex dina ordina
tōe venerūt ꝓtra hirlm. xlij. anno post xp̄i passionē
p̄didit homicidas illos. qui in vltōem sanguis xp̄i
⁊ suorū discipulorū ab exercitu romanorū sunt tru
cidati. ⁊ captiuati. ⁊ ciuitatē illorū succēdit. qꝝ tūc
hierusalē est succēsa ⁊ templū in ea Tunc ait ser
uis suis. s. aplis ⁊ discipulis p diuinā reuelationē.
nuptie quidē pate sunt. i. misteria xp̄i impleta sunt
⁊ oīe sacramētū incarnatōis ⁊ hūane dispēsatōis
iam pactū est ⁊ ꝓpletū. vt natiuitas. predicatio pas
sio. ⁊ hmōi. ⁊ qui inuitati erāt p legē. p ꝓphetas. p
aplos. s. iudei nō fuerūt digni propter suā incredu
litatē. Ite ergo ad exitus viarū. i. ad gentiles extra
viā errātes ⁊ dispōnes gētiū. ⁊ quoscūq̄ inuene
ritis. i. cuiuscūq̄ sexus vel etatis cuiuscunq̄ status
vel dignitatis. cuiuscūq̄ p̄fessiōis vel ꝓditiōis sine
acceptōe p̄sonarū vocate ad nuptias. i. ad fidē īcar
natōis. qꝝ nullus volēs fidē xp̄i recipe est repellen
dus. Et egressi serui ꝓgregauerūt oēs quos inuene
rūt malos ⁊ bonos. qꝝ i eccīa militāte admixti sūt
mali cū bonis. ⁊ īplete sunt nuptie discūbentiū. qꝝ
vt p̄dictū est fides catholica diffusa est p orbē vniuer
sum. vl implete sunt ⁊ q̄ntū ad numerū ⁊ q̄ntū ad me
ritū ⁊ q̄ntū ad p̄ordinationē dinā qđ erit in fine mū
di qñ ꝓplebit numerus electoꝝ. Intrauit aūt rex. s.
deus ad iudiciū. tota em̄ trinitas iudicabit. i. redet
vnicuiq̄ p meritis. vt videret discūbētes. i. in fide
quiescētes attendendo. s. vitam fideliū ⁊ discernen

do merita ⁊ demerita eoꝝ. fideles eñi ꝑtinẽt ad iudi
ciũ. nã q̃ nõ credit iã iudicatus est Intrat aũt duplici
citer. s. generaliter in futuro iudicio. ⁊ spãliter in
morte cuiuslibet hoĩs Et nota q̃ discũbere in nũptiis
xp̃i est sacris eccĩe ꝑticipare. fidẽ xp̃i hẽre. ⁊ bñficiis dei atq; gratijs eius ꝑfrui Et vidit ibi hoĩez. i.
totũ cetũ malorꝝ q̃ in malicia sociati sunt in vnũ nõ
vestitũ veste nuptiali. i. hãtem fidẽ sine operib ad nuptias eccĩe
portat os ⁊ dentes obmittẽs vite ꝓpositiõz ⁊ morez
vel nõ vestitũ veste nuptiali. i. hãtem fidẽ sine caritate. Dicit aũt caritas vestis nuptialis q̃ tegit turpitudinẽ pctõꝝ q̃ ꝓtegit a frigore temptatiõm. q̃ oꝝnat munere dñoꝝ ⁊ vturũ. Et vt ỹ augu. Diuidit
inter filios regm ⁊ pditõis Ubi gre. Recte caritas
nuptialis vestis vocat. q̃ hanc in sẽpditoꝝ nẽ habuit. dũ ad sociande sibi eccĩe nuptias venit. Qui g̃ ꝑ
caritatẽ venit ad hoĩes eandẽ caritatẽ innotuit vestẽ
esse nuptialẽ Sciendũ vo ẽ q̃ sicut in duob lignis
superioribz ⁊ inferioribz vestis texit. ita in duob ꝑceptis caritas habet. in dilectione. s. dei ⁊ in dilectione
primi Duoq; necesse est vt caritas ꝑcepta custodiat
quisquis hẽ in nuptijs vestẽ nuptialẽ curat Quatenus nec ex ꝓpassione primi ꝓtẽplatiõem relinquat
dei. nec plusq; dz inixrẽs ꝓtẽplatõi dei ꝓpassionez
abijciat primi. Sciendum quoq; ẽ q̃ ipa dilectio
primi in duob ꝑceptis subdiuidit cũ quidaz sapiens dicat. oẽ quod tibi odoris fieri. vide ne alteri facias. ⁊ p semetipsam veritas ꝑdicat dicens Quecũq; vultis vt faciant vobis hoĩes ⁊ vos eadẽ facite illis. Caritas aũt vera est cũ ⁊ in deo diligit amicus
⁊ ꝓter deũ diligit inimicus. Magna sunt hec. alta
sunt hec. ⁊ multis ad exhibendũ difficilia sed tñ ista
est vestis nuptialis. quisquis hãc recũbens nõ hz. iã
solicitus metuat ingrediente rege q̃ñ mittat foras
Dec greg Et ait illi. vnũquemq; hoĩem in iudicio ꝑticulari cũ moriat vniuersoꝝ iudex interrogat
quõ in fide xp̃iana se habuerit sed in fine mundi loquet totꝰ humano generi. Amice fidei ꝑticipatõne
sz nõ operatiõe. debiti obligatiõe sz nõ solutiõe. noĩe
nõre. vocat g̃ pctõr amicus ꝓter fidẽ informẽ. que
noticia quedã est ⁊ dei donũ licet non sufficiat ad salutẽ. Vocat etiã amicus ꝓter naturã qua ad imaginem dei ẽ factus. vel q̃ fuit inuitatus. Quõ huc intrasti inter ꝯgregationẽ. s. fideliũ. sacramenta eccĩe
suscipiendo. fidem eccĩe ꝯfitendo. nõ hñs vestẽ nuptialẽ. s. opa sine quib fides est mortua. vel vestem
nuptialẽ. s. caritatem q̃ absq; tali veste nemo ad cõmunionẽ fidelium dz accedere. qñ dignũ est vt ꝯuiuantes ipsi sponso in habitu sint ꝯformes qui vestẽ
induit caritatis Caritas dr vestis. tũ q̃ operit delicta
tũ q̃ calefacit defideria. tũ q̃ sine ea non placẽt deo
opa nostra. Dicit aũt nuptialis q̃ matrimonia fiũt
ꝓter amiciciam reformandam. ꝯfirmandam ⁊ augendam In matrimonio igit filij dei quod fecit cũ
natura humana amicicia inter deum ⁊ nos est reformata. ꝑpetuo ꝯfirmata ⁊ etiã augmentata. Et nota
q̃ existentiuz in nuptijs xp̃i plurimi sunt induti sac

co auaricie. aliqui sunt induti purpura superbie. aliq̃
auro inanis glorie. aliqui pellibz ouiũ simulate iusticie. aliq̃ armis iracũdie. aliqui hñt vestimentũ sordidũ pcto luxurie. aliqui laceratũ dissecatõe inuidie.
aliqui incompositũ negligẽtia accidie. aliqui molli
intuitu ꝯplacentie. aliq̃ nimis affluentes wracitate
gule. De quibz oĩbz in sophonia dr. Circuibo super
oẽs qui induti sunt veste pegrina. Ut ille obmutuit
ꝓter timorẽ accusatõis. ꝓter erubescentiã iniquitatis. ꝓter ignorantiã excusationis. ꝓfusiõe nõ
hñs quid rñderet. q̃ deo nullus rñdere pt. sed ꝓpria
arguẽte ꝓscia ꝓuincit ⁊ mutus efficit. Per hoc q̃ ille obmutuit. monstrat q̃ in illo vltimo examine oẽ
genus excusatõis cessabit Tunc dixit rex ministris
. i. angelis dine iusticie executoribz. vel isti ministri
sunt malignj spũs qui deputati sunt ad pnã damnatoꝝ. q̃ sm orig. Sicuti ipsi sunt pene auctores qui
fuerũt culpe suggestores. ligatis manibz ⁊ pedibz. i.
ablata ptãte bene opandi ⁊ ad salutẽ reuertendi. ac
grãm recupandi Vel pedes sunt facultas liberi arbitrij. manus vo sunt potentia opis ⁊ vtrũq; est ligatũ
in dãnatis. mittite ⁊ pijcite eũ fic ligatũ ĩ tenebras
exteriores a visione dei. ⁊ q̃ sunt extra oẽm diem. ⁊
extra ambitũ diuine mĩe. Vel exteriores. i. corporales ⁊ localiter extra ipm positas. q̃ habuerat in seipso dũ hic viueret interiores. i. mẽtales. Tenebre
em ignorantie ducũt ad tenebras culpe. ⁊ hꝰ ad tenebras pene. Sñi sm gre. Interiores tenebras dicim?
cecitatẽ mentis. exteriores vero tenebras eternã noctẽ damnationis. Qui ergo nũc in vitio liganf spõte tunc in supplicio ligabunf inuite. ⁊ ligabit ibi pena quos hic a bonis opib ligauit culpa. ⁊ q̃d ibi sustinebit qui hic bñ viuere ꝓtemptit subiũgit. v. Ibi
erit fletus. s. oculoꝝ p illicitas ꝯcupias ⁊ in vanitate mundi hic vagantiũ. ⁊ stridor dentiũ in edacitate
mõ gaudẽtiũ. quatenus singula mẽbra supplicio subiaceant q̃ hic singulis vitijs subiecta fruebãt. Vel
fletus ⁊ stridor. i. dolor mentis ⁊ corpis ad que reducif oĩs pena infernalis Fletus em a tristicia originatur. ⁊ stridor dentiũ causat a ꝓtrarijs causis. s. ex ardore ignis ⁊ frigore infernali. Unde dr in iob. ad nimiũ calorẽ transibit ab aquis niuiũ. In fletu etiaz ⁊
stridore magnitudo tormentoꝝ ⁊ doloris immẽsitas
significat Vel certe stridor dentiũ ꝓdit indignantis
affectũ. eo q̃ sero vnũquemq; ꝑmittat. sero ingemiscat. sero sibi irascat q̃ tam ꝓnicaci improbitate deliquerit. Et q̃ in ꝯuiuio nuptiali nõ initiũ sed finis
querit. ꝓsequit repulsoꝝ no in quo oĩm malorũ corpus exprimit generalis sñia ⁊ ꝓbole ꝯclusio infert
Multi aũt sunt vocati ad fidẽ catholicã. paucivo electi ad gloriã. s. ꝯpative. s. respectu illoꝝ qui vocati
sunt ad fidẽ. q̃ inter multos fideles hñtes fidẽ pauci sunt electi qui hñt fidem formatã. Rursus omẽs
hoĩes vocant ad fidem. sed pauci sunt electi. q̃ pauci sunt fideles respectu infideliũ. Tale est qđ dicit.
Non vnus tñi de vocatis electus est de nuptijs sed intelligendũ est de multis. q̃ per illũ vnũ intelligit vniuersitas malorꝝ qui habent fidem sine operib caritatis. Mã sm aug. homo ille qui inde ꝓiectus est nõ
vnũ hoĩez significat sz multos. q̃ ille vnus corpus

malor̄ est. Ñ alubi dr. Lata est via que ducit ad p/ditionē. ⁊ multi sunt qui ingrediunt p eam Et arta est via q̄ ducit ad vitā ⁊ pauci sunt qui inuenīt eam Et hoc multū debebat nos terrere. ⁊ ad hūilitatē mouere. qr ē nobis incertū vtr̄ simus de illo r̄uo numero elector̄. Ñ greg. Tanto g̃ sibi vnusquisq̄ metuat ⁊ in hūilitate se deprimat q̄to si sit electus ignorat Quia qđ sepe dicendū ē ⁊ sine obliuione retinē dum multi sunt vocati pauci vo electi Hec greg.
Et notandū q̄ hoc vbū. ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū in septē locis euāgelij legit. ⁊ hoc pter septē vicia maxime p̄lator̄. sm q̄ vbiq̄ in p̄cedenti lra redit cā. Prima cā est qr male intrauerūt. s. p nūmuz nō p deū. p cupiditatē. non p caritatē vt dr hic. quō huc intrasti nō hns vestē nuptialē. ⁊ sequit ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū Secūda qr male vixerūt. non sicut pastores sz sicut p̄dones. nō sicut epi sz sicut epicuri. Ñ sup de sagena. malos aūt foras miserūt. ⁊ sequit ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū Tercia qr alios scandalizauerūt. sicut lapis subito occurrēs pedi facit ipsum cespitare ⁊ offendere. Unde supra. ⁊ colligent de regno eius omnia scandala. ⁊ sequit. Ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Quarta qr in docendo ⁊ regendo inutiles fuerunt. Unde infra. seruū inutilē ēpcite in tenebras exteriores. ⁊ sequit. ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Quinta qr subditos ⁊ superbia verbi ⁊ auaricia facti oppresserūt. Ñ infra. si dixerit seruus malus morā faciet dñs meus ⁊c. ptem suam ponet cū ypocritis. ⁊ sequit. ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Sexta qr magna de se p̄sumpserunt credendo ⁊ maiora iactando. Ñ supra. Nōne mānducauimus coram te ⁊ bibimus ⁊c. ⁊ sequit. ibi erit fle. ⁊ stri. dentiū. Septima qr nō pmituerūt. elatio ei sup bie repugnat hūilitati pme Ñ supra de centurione. filij aūt regni eicient fotas in tenebras exteriores ⁊ sequit. ibi erit fletus ⁊ stridor dentiū. Quas g̃ xp̃i ⁊ eccle nuptias tota mēte diligamus. hanc gaudijs celestibus indefessa bonor̄ intentōe iungam̃. hasq̄ p fidem vocati intrauimus mūdo dilectōis hūtu celebrare curemus. nostreq̄ actionis simul ⁊ cogitationis maculas ante diem extremi discrimin̄is ipi soliciti examinādo diluamus ne forte tūc ingredies rex si viderit nos nuptialē caritatis vestem nō hre eiciat nos. ⁊ ligatis a facultate bene agēdi manib nr̄is ac pedib in tenebras mittat exteriores. Si quis eñ in tpe iudicij fuerit inuentus sub noīe xp̃iano ñ habens opa xp̃iani. statim corripiet ⁊ audiet istud a rege sibi dici. Amice qūo huc intrasti nō hns vestem nuptialē. Quasi dicat. Ut q̄d xp̃ianus es effectus cū opa tua nō sint xp̃iani. Nullus itaq̄ de vocatione p̄sumat donec d̄ adeptōe finis securus existat. oēs quidē vocat deus volūtate antecedēte sm quaz vult oēs homines saluos fieri ⁊ pauci sūt electi. qr pauci brūtudinē d̄sequūt respectu eor̄ q̄ d̄deuiant. Nōnulli quidē vocati nec incipiūt. ñnulli vo in bonis q̄ incepērūt mīme psistūt. ⁊ multi fidē p̄cipiūt. sz respectu malor̄ pauci sunt qui in gr̄a vsq̄ ī finē pseuerāt. Nemo aūt xp̃ianū se iudicet nisi q̄ xp̃i doctrinā sequit ⁊ imitat exēplū. Qui malevivūt ⁊ xp̃iani vocant in iuriam deo faciūt. Unde aug. Nemo sine cā quod cū

q̄ nomen sortit. Sutor vt dicat necesse est vt calcē amēta p̄ficiat. Clocet quis faber aut alius artifex artis p̄pria fiat. Omōi exemplis cognoscimus nullū fine actu nomē. sed oē nomē ex actu. xp̃iani ergo nomē ille frustra sortit qui xp̃m nō imitat. Quid enim tibi p̄odest vocari qđ nō es ⁊ nomen vsurpare alienū. Sed si xp̃ianū te esse delectat q̄ xp̃i amatis sunt gere. ⁊ merito tibi nomen xp̃iani assume. Tu q̄ quō xp̃ianus diceris in quo nullus xp̃iani est actus Xp̃ianus iusticie bonitatis integritatis pacie. castitatis pudicicie. pietatis. hūilitatis ⁊ innocētie est nomē ⁊ tu istud nomē quō tibi defēdis ⁊ vendicas. cui de tam pluribus rebus nec pauca subsistūt. Xp̃ianus ille est qui nō noīe tm̄. sed ope est qui viā xp̃i sequitur ⁊ xp̃m in oīb imitat. sic scriptū est. Qui dicit se se in xp̃o manere debet sicut ille ambulauit ⁊ ipe ābulare. Xp̃ianus est qui die noctuq̄ deo fuit. qui indefinēter eius p̄cepta meditat ⁊ cogitat. qui paup̄t mūdo efficit vt deo locuplex fiat. qui inter hoīes habet inglorius vt corā deo ⁊ āgelis glosus appareat. qui in corde suo nihil simulatū videt hre nec fictū. cuius simplex ⁊ imaculata est aīa. cui p̄scia fidelis ⁊ pura est. cuius tota in deo mēs. cui omis spes in xp̃o est. qui celestia potius q̄ terrena desiderat. qui hūana spnit vt possit hre dina. hec Aug. Ñ ⁊ leo papa. Frustra appellamur xp̃iani si imitatores nō sumus xp̃i. q̄ iōviā se eē dixit vt conversatio mgri esset forma discipulis ⁊ illā hūilitatē eligeret suus quā sectari? est dñs. Ñ ⁊ cypr̄i. Cristianus nemo recte dr nisi q̄ xp̃o moribz coequat Ñ etiā anſ. Inter ifideles computant q̄ qđ vouerūt nō ipleuerit. Quicūq̄ etiā xp̃s nō sequit. nō solū xp̃iani nomē amittere. sed ⁊ antixp̃s dici meret Ñ aug. Quisquis factis negat xp̃s antixp̃s est. magis mēdax ē antixp̃s qui ore p̄fitet xp̃m ⁊ factis negat. Jō mēdax. qr aliud loquit ⁊ aliud agit. quis est qui nō credit q̄ ihūs fit xp̃us. qui nō vivit q̄o p̄cipit xp̃us. Multi eñ dicūt credo. sz fides sine opib nō saluat. Et iterū. Oēs negāt xp̃s in carne venisse qui violāt caritatē ihū. nō eñ opus erat vt veniret nisi p caritatē. Maiorē hac dilectōez nemo hz q̄ vt aīam suā ponat p amicis suis. Quis quis violat caritatē quodlibet dicat lingua. vita ipius negat xp̃m in carne venisse. ⁊ iste ē antixp̃s. vbi cūq̄ fuerit quocūq̄ intrauerit. hec Aug. In hoc ergo maxīe nos xp̃iani gētiles scādalizamus. qr caritatē ⁊ vitā vtuosam nō hēmus Ñ cri. Nihil aliud est q̄d scādalizat gētiles q̄ q̄ amor nō est. Cū ei multiplicata fuerit iniquitas frigebit amor. Quā aūt nihil ita facit clarā vt amor. nihil ita querit gentiles vbertus animi. nihil scādalizat vt malicia. Cū eñ videris avaritia vtentē rapientē cū qui cōtraria iubet. ⁊ his qui eiusdē sunt tribus vt fotis vtentē cū qui iubet inimicos amare deliratōez dicit ea q̄ dicta sunt Cū aūt videris tremētes mortē qualiter suscipiet eos qui de imortalitate faciūt sermones. Cū videris diligere principatū ⁊ alijs seruientē passionibus firmus ī suis manz dogmatib nihil magnū imaginās Nos eñ sumus cā manēdi eos ī errore. Nā dogmata quidē que apud seipsos sunt olim p̄tēp fissent. sed ⁊ nīa filr āmirarent. ex vita aūt nīa p̄hibent. Nam

ꝓ verba quidē philozophari facile est. Multi enī ⁊ apud eos hoc fecerūt. Inquirūt aūt eā que sit ꝓpa demonstrationē. Ostende enī mihi fidem tuā ait. ꝓ opa tua Cū aūt magis fera diuellimus ꝓtimoꝝ substantias iacturaꝫ nos vocant orbis terraꝝ Quare ⁊ nos hoꝝ vindictā dabimus nō ꝓ q̄bo male agimus solū sꝫ ꝓ quib⁹ blasphemat nomē dei. vsq; quo pecunias ⁊ voluptati ⁊ alīs sumus alligati passionib⁹ Desistamus igit de reliquo. ⁊ vtutē capiamus oēm. ⁊ futuris fruamur bonis. Hec crisᵏ. Oratio.

O Omine ihesu xp̄e rex celestis gl̄ie. qui nos ꝓ nūcios tuos .s. sacrā scripturā. infirmitates. piculū viuēdi. mutatōem fortune ⁊ gratuitā volūtatē ad nuptias tuas vocasti. da nobis caritatis vestē nuptialē ne a p̄fessiōe pct̄i. ⁊ a laude dei vnq; obmutescamus. nec a resurrectione spiritalis gaudij. s. pace ⁊ securitate sepemur. ⁊ da nobis vestem pietatis ⁊ bone opationis ne ligatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ in tenebras exteriores mittamur Amen.

De questione super tributo soluendo. ⁊ de muliere septem viros habente.

Capitulum XXXV

Nunc. s. post p̄dicta ⁊ eadē feria tercia abeuntes pharisei ad herodianos p̄filiū inierūt vt ex collatiōe cōi melius ꝓpendērent q̄liter ihesum decipe possent ⁊ eū quē capere nō poterāt in malo ope capent in sermone. q; facilius capiūt hō in verbis q̄ in factis Et miserūt discipulos de secta sua cū herodianis .i. ministris herodis qui ex pte cesaris p̄erat tributis. vt discipuli capent in sermone. ⁊ ministri rapent eū ad pumendum in corpe Scōm crisᵏ. ne forte pharisei xp̄o noti ⁊ suspecti circūuenire eū non possent q; corā eis sibi in verbis caueret. mittunt discipulos q̄si ignotos vt facilius decipent. ⁊ minus erubescerent deprehensi ⁊ ꝓpter hoc eos ⁊ herodis ministros simul mittūt vt quodcūq; dixerit reprehendat. Et circūdant eum sicut apes mel in ore ⁊ aculeum in tergo portantes. ⁊ adulatorie ꝓmendāt in eo triplicē veritatem dicentes Magister scimus q; verax es. q̄ tū ad vitā. non ypocrita. ecce veritas vite. ⁊ viā dei qua itur ad deū. in veritate doces q̄ tū ad sanā doctrinam. ecce veritas doctrine. ⁊ non est tibi cura. i. timor vel fauor de aliquo q̄ rum ad iusticiā. i. non attendis aliquez vt accipias psonā. vñ exponendo subiungūt. nō enim respicis psonas hoīm. sed indistincte dicis maioribus ⁊ minoribus veritatem. ecce veritas iusticie. Ez econtra multi moderni faciūt qui pauperes delinquētes publice arguūt ⁊ ꝓfundunt. sed diuitib⁹ maiora peccātib⁹ nec nutu faciūt Scōm crisᵏ. Inter oīa peccata sacerdotū maximū est q̄ psonas respiciūt ⁊ nō cās. Et ideo iustos ⁊ pauperes despicientes iniquos ⁊ diuites ꝓmouent ⁊ exaltant Ut aūt ōt idem crisost. Magistr̄ eū vocant veracem magistr̄ vt quasi venerando eum decipent. ⁊ vt q̄si honoratus ⁊ laudatus misteriū sui cordis simpliciter eis aperiret tanq; volens eos habere discipulos Hec ē enī ypocrita p̄ma simulatio laudatio. laudāt enī quos ꝑderevolūt vt p delectationem laudis paulatim corda hominū ad simplicitatē veraq; confessionis inclinent. hec crisᵏ. Istis similes sunt qui hoīb⁹ in p̄nti a adulant ⁊ in absentia detrahunt. O q̄ plenus est mundus his ⁊ illis pestiferis hominib⁹ a quib⁹ custodiat suos dñs. Unde ſm aug. duo sunt genera p̄sequentiū. s. virupetrantiū ⁊ adulantiū ⁊ plus p̄sequit lingua adulatoris q̄ manus interfectoris. ⁊ mellicis verbis eū interrogare volentes subiūgunt. Dic ergo nobis quid tibi videt. q; certi sumus q̄ non dimittis ꝓpter maiestatē cesaris vel timorē aut fauorē cuiuscūq; hoīs quin veritatē dicas. ⁊ iuste q̄d veꝝ est diffinias. Et interrogant eū dicentes. licꝫ censum cesari dari an non. Hanc questionē apud iudeos ortam xp̄o maliciose ꝓposuerunt. vt si tributū negaret ⁊ diceret non esse licitū caderet in manū p̄fidis ⁊ statim capet tanq; ꝓtrarius imp̄atori Si aūt tributū ꝓderet ⁊ diceret esse licitū. caderet in manū p̄plī tanq; ꝓtrarius eoꝝ libertati ⁊ diuino honori. ⁊ sic totū eoꝝ artificiū erat vndiq; hīs p̄cipitiū. Dicebant quidā. q; romani ꝓ republica militabant eos in securitate ⁊ quiete tenentes q̄ licebat dari tributū Sed ecōtra pharisei asserebāt q̄ qui seruiebant summo dō ⁊ sibi oblatōes ⁊ decimas reddebant. nulli hoī tributa solvere debebant. Sed sapie fons dolos eoꝝ fugit. sic enī rīdit vt deo ⁊ cesari sua iura seruarent. Et ī cognita ⁊ deprehensa nequicia ⁊ dolositate eoꝝ. nihil enī latet deū qui scrutat renes ⁊ corda laudes ipsoꝝ respuit. ⁊ dure eis rīdit dicens Quid me temptatis ypocrite. q. d. Non queritis veritatem addiscere. sed me verbis capere. ⁊ ꝓpter hoc eos ypocritas vocat. q; alīd p̄tendebāt ⁊ aliud intendebāt. Scōm crisᵏ. rīdet non ſm verba eoꝝ blande. sed ſm scias eoꝝ aspere. docens nos dure reuellere adulātes Et ſm eundem pharisei blandiebant vt p̄derent. iesus aūt ꝓfundebat vt saluaret. q; vilioꝝ est deus hoī iratus q̄ homo ꝓpicius. Et subiungit. In hoc aūt q̄ xp̄s laudes respuit dat intelligere q̄ nullus debet velle laudari. et in hoc q̄ adulatores suos dure reprehendit docemur vt adulatōes vitemus. Ostendite mihi nūmisma census. i. denariū qui ꝑ censu dat annuo ⁊ erat de argento. vocabaturq; denarius. q; valebat. x. nūmos vsuales. ⁊ habebat ymaginē cesaris ⁊ nomē eius Pro prie tñ nūmisma est ipsa inscriptio ymaginis. ⁊ nūmus est cui inscribit. Et illis offerentib⁹ ei denariū censualem ait. Cuius est hec ymago quantū ad figuram. ⁊ inscriptio quantū ad scripturā Non de ignorantia interrogat. sed vt ꝓpetenter ad eoꝝ verba rīdeat. Voluit dñs videre materiā qōnis. vt nos tacite informaret ne simus p̄cipites in sententiando sꝫ mature inquiramus ⁊ p̄ius examinemus anteq; diffiniamus Dicūt ei. cesaris. s. tiberij p̄uigni augusti cesaris sub quo augusto passus est dñs Tūc ex p̄missis inferendo qōnis determinatōem ait illis Reddite ergo q̄ sunt cesaris cesari. s. tributuꝫ ⁊ pecuniā per quā ꝓfitemī vos illi subiectos Ubi ſm crisᵏ. Illa ōt solū q̄ nō nocēt pietati q; si aliq̄d tale ē nō cesaris sꝫ dyaboli exactigal. ⁊ q̄ sunt dei deo. s. ſm hiero. decimas. primitias. oblatōes ⁊ hostias Sic ⁊ ipse reddidit tributa ꝑ se ⁊ petro ⁊ deo reddidit q̄ dei sūt patris faciens volūtatē. Vel dēmus reddere mundo su

os honores eos despiciendo. suas delicias eas abhor
rendo. ⁊ suas diuitias eas ꝓtemnendo. deo aũt decimas ⁊ oblatões vel ſm ambro. Sicut cesar exigit impreſſionẽ ſue ymaginis. ſic ⁊ deus aiam luiꝰ vultus ſui inſignitã. ſicut em denarius ymagine regis. ſic ſignat homo ad ymaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ dei quã peccando corrũpit. Et itez. Cũ alia ſit ymago dei. alia mundi. ſi nõ vis eſſe obnoxius ceſari noli habere q̃ ſunt mũdi. Si vis terreno regi nihil debere. omia tua relinque ⁊ xp̃m ſequere. Et bene prius q̃ ceſaris ſunt reddẽda decreuit. nec em ꝑt eſſe quis diſcipls dñi niſi prius renũciauerit mundo. Sed oẽs renũciamus vobis. nõ renũciamus affectu. Nã cũ ſacra recipimus renũciamus. q̃gratia ſunt vincula ꝓmittere deo ⁊ nõ ſoluere. Maior ẽ ꝓtractus fidei q̃ pecunie. redde ꝓmiſſum dũ in hoc corpe es priuſq̃ remaneat eractor ⁊ mittat te i carcerẽ. Vñ ⁊ hiero. Numũ hñtem ceſaris imaginẽ reddite coacti ceſari vt ſinetur ſos liberer deo. ſignatũ ẽ em lumẽ vultus dei ſup nos nõ ceſaris. hec hiero. Relictis g̃ que mõi ſunt corp̃ aiam. intellectũ. voluntatẽ rõnem. ⁊ oia que in nobis ſunt deo a quo accepimus. nõ dico debemus ſed rãq̃ debitũ reddamus vt nõ ꝓpati deſtꝰ ſz rõnabiliter in oib ꝓcedamus Quia ſm hilariũ Condignũ eſt vt ei nos totos reddamus cui debere nos recolimus ⁊ originẽ ⁊ pfectũ Nõ eſt itaq̃ inconueniẽs nec ꝓtradictio q̃ homo ſit ſubditus hoi in rpalib ⁊ deo immediate in ſpũalib. vtrũq̃ em bene ſe ꝓpatitur. nec alterũ alteri ꝓiudicat Sed magis felix eſt ⁊ beatus qui a rpalib ⁊ a ꝑnitioſa ſeruitute corp̃ erutus ⁊ deo ſoli ſubiectus. qz hic maxime eſt liber ⁊ princeps ⁊ regib regalior. ⁊ neq̃ diuitiaꝝ timet tirãnidem. neq̃ principatus timorẽ Miſtice aũt do debemus reddere triplex tributũ ſiue rõem quã poſtulat. ſ. de corde pfectã dilectiõem. de ore feruentẽ ⁊ frequẽtem gratiarũactiõem. de corpe voluntariã viciorũ mortificatõem In ꝑmiſſis etiã tria miſtice notant Primo queritꝰ oſtenſio denarij. Secundo interrogat ſuꝑſcriptio oblati. Tercio ſequit diffinitio cui debeat reddi. In denario ſunt tria. materia pondus ⁊ ſuꝑſcriptio cũ ymagine. Materia ẽ opatio bona vel mala argentea vel ſtannea. Pondus eſt intentio recta vel prauа. imago attẽdit in affectu interiori. ⁊ ſuꝑſcriptio in effectu exteriori. Imago em diaboli eſt culpa. imago dei gra. ſuꝑſcriptio ẽ exterior ꝓuerſatio ⁊ hũilis ad imitatõem xp̃i vl ſuꝑbia ad imitatõem diaboli. Huius denarij oñſio fit in morte. O q̃ metuẽda q̃ſtio. oñdite mihi nũmiſma cẽſ. hoiez. ſ. interiorẽ ſacco carnis velatũ. exteriori filatõe obumbratũ diu ad pñaz expectatũ. felix qui poterit dicere. ꝓciciſti ſaccũ meũ ⁊ circũdediſti me cũ leticia Sz interrogatio fiet i iudicio de imagine. O q̃ horrẽda interrogatõ imo increpatio maloꝝ. cuiꝰ eſt imago hec ⁊ ſuꝑſcriptio. Quilibz portat imaginẽ eius cuius hz opa. ſ. vel dei vel imperatoris mũdi ⁊ diaboli Sz diffinitio fiet in retributõe. reddite g̃ que ſũt ceſaris ceſari ⁊ que ſunt dei deo. qz ibũt hi in ſupplicium illi in gaudiũ. Et qui miſſi fuerãt a phariſeis audiẽtes ſapientiſſimã rñſionẽ dñi mirati ſũt. qz callidi tate ⁊ infidꝰ ꝓualere nõ potuerũt. ⁊ relicto eo ſicut cõfuſi abierũt. Vnde hiero. Qui ad tantã credẽre ſapientiã debuerãt mirati ſunt q̃ calliditas eorũ inſi andi locũ inueniſſet. ⁊ relicto eo abierũt. infidelita tẽ pariter cũ miraculo reportãtes Deinde cũ abiſſent phariſei acceſſerũt ad eũ ſaducei. vt qrõne eũ ſupare nõ poterãt. ſaltẽ p ipam freqtiã ſenſuz eius ſubuerterent ⁊ tedio cum ſuparent. Tres ſecte erãt inter iudeos ab alis differẽtes. ſ. phariſei qui erãt ab alis diuiſi q̃tum ad habitũ ⁊ traditiões. q̃ traditõib moyſi ſuas traditões preferebãt ⁊ ſm le gẽ vocabãt phariſei. i. diuiſi a phares. i. diuiſio dicebant Alij erãt ſaducei qui ab alis differebãt quã tũ ad doctrinã. qz ipi ſibi iuſticiã ⁊ qđ nõ erãt vendicabãt. vnde ⁊ iuſti ꝓter exteriorẽ ſanctitatẽ appellati ſunt. ipi em reſurrectionẽ negabãt. aiam mortalẽ eſſe ⁊ cũ corpe interire dicebãt. ac neq̃ angelũ neq̃ ſpiritũ eſſe credebãt. ſz libros moyſi recipiebãt. Alij erãt eſſeni qui ab alis differebãt i vita ⁊ mõ viuẽdi. qz fere monaſticã vitã ducebãt. ꝓiugia vitabant oia in cõi bẽbant. de duabꝰ aũt primis ſectis hic dr Saducei ergo accedẽtes ad ihm fabulã quãdã fictã de muliere q̃ ſeptẽ viros habuerat ei ꝓponebãt. q̃rentes eũ cuiꝰ eſſet i reſurrectõe. p quã oñdere volebãt reſurrectõem nõ eſſe. Putabãt em q̃ ſi futura cẽt reſurrectio. tũc celebrande cẽnt nuptie ſicut mõ. ⁊ qz inconueniẽs videt q̃ dẽt oñibꝰ ſeptem filꝰ q̃ vni mulieri nunq̃ licuit plures viros hẽre ſz bñ ecõuerſo ꝓpter fecũditatem. vel q̃ dẽt alicui eorũ determinate qz qua rõne eſſemus eadẽ rõe eſſet ⁊ alterius intẽdebãt ꝓcludere reſurrectionẽ nullã eſſe. Quã q̃ſtionẽ eis ſoluẽdo. euacuat dñs eorũ opinionẽ ⁊ oñdit errorẽ dicẽs. Erratis in hoc. ſ. q̃ reſurrectõez negatis neſciẽtes ſcripturas q̃ reſurrectõez aſſerũt ac modũ reſurrectõis inſtruũt ⁊ oñdũt. Vñ etiã ſequit q̃ neſciat vtutẽ dei que poterit corpa ſuſcitare. ⁊ poſt mortẽ viuificare. qz potuit oia õ nihilo facere. Errabãt ergo. qz ⁊ ſcripturis ꝓtradicebãt. ⁊ vtuti dei derogabãt. Erratis etiã putãtes ibi celebrãdas cẽ nuptias. In reſurrectiõe em generali neq̃ nubẽt. ſ. viri. i. nõ accipiẽt vxores. neq̃ nubent. ſ. mulieres. i. nõ accipient a viris. vt dicit Hiero. Latina conſuetudo hic greco ydeomati nõ rñdet. Nubere em ꝓprie dicunt mulieres ⁊ viri vxores ducere. ſz hic ſimplr intelligamus q̃ nubere de viris ⁊ nubi de mulieribꝰ dictũ ſit. Vñ nõ erit carnalis ſed ſpũalis ꝓuerſatio. Et hoc eſt qđ ſubdit. ſed ſunt ſicut angeli dei in celo nõ in natura ãgeli. ſed ſicut angeli in ꝓpetuate ſpũalitatis ⁊ immortalitatis. incorruptibiles. ſ. ⁊ ingenerabiles. nõ q̃ ſint ſpũs ſz q̃ ſint ſpũales. ac vitã ⁊ ꝓuerſationẽ ſpũalem hñtes. ⁊ ſine labe corruptionis viſione ⁊ fruitõe dei viuẽtes. Ceſſante em cauſa ceſſat effectus. nuptie aũt ordinate ſunt ad ꝓcreatõnẽ filiorũ educandoꝝ ad cultũ dei. quouſq̃ numer? predeſtinatorũ ſit ꝓpletus. qui ꝓpletus erit in reſurrectõe. ⁊ ꝓpter hoc tũc erimus ſicut angeli ſemp̃ cõtemplatõi vacãtes. ⁊ hoc ẽ qđ dr corda mouere ad devotõem. vicz ꝓſideratio illius beate vite. quã poſt modicũ exꝑectamus. Scõm hedã miſtice p ſeptẽ viros reproborũ vniuerſitas deſignat. quoꝝ vxor ẽ mũdana ꝓuerſatio qui deſcẽdũt ſine liberis. qz tota

vacuita q̄ septē diebꝫ agiꝫ steriles sunt a bonis opi
bus q̄bꝫ morte misera p̄raptis adultimū ⁊ ipa mun
dana ꝓuersatio quā illi fine vitali ope transegerant
q̄sivꝛ infecūda transibit ¶ P̄ōt etiā noīe huius
mulieris intelligi eccīa queviro despōsaī q̄ p̄lato
ꝓmittiī. septenarius aūt viroꝝ non generantium ex
eccīa filios. significat vniuersitatē malorꝝ p̄latorꝝ vel
clericorꝝ. ſm vr̄tias septē ordinū eccāsticorꝝ. quoꝝ
primus ē hostiariorꝝ. scōus lectorꝝ. tercius exorcista
rū. q̄rtus acolitorꝝ. quītus subdiaconorꝝ. sextus leui
tarꝝ. septimus sacerdotū. ¶ Hi filios nō generāt qꝛ in
eccīa dei fructū nō q̄runt. ⁊ iō demonīū eos occidit
¶ Mulier quoꝝ ista moraliter loq̄ndo p̄t dici pecca
trix aīa. septē capitaliū vicioꝝ vniuersitati despon
sata ¶ Resurrectio aūt spūalis ē a morte culpe ad virā
gr̄e. q̄ est arra gl̄ie. ⁊ iō q̄ hec resurrectio firmata ē
p̄ ꝓpositū cauēdi reciduū. firmatū ꝓfessione religi
onis ⁊ etiā obseruatū tūc est filiitudo ad angelicā vi
tam qꝛ p castitatē fit ꝓformitas angelice puritati.
¶ Angeli quoꝝ filr̄ nihil possidēt in hoc mūdo. ⁊ obe
diūt ꝓtinue ipi dō ¶ Vali q̄ sunt desides q̄ ex suis opi
bus bonis nō reliquerūt semē ⁊ aliq̄d memoria dig
nū. ⁊ adhuc p̄iores sunt q̄ memoriā sui de malis su
is opib⁹ reliquerunt ¶ Postꝙ aūt dīs rūdit ad eoꝝ
interrogatōez. ⁊ ipoꝝ ꝓfutauit errorē statim subdit
de resurrectiōe ꝓfirmādo veritatē resurrectōis auctori
tate scripture ¶ Probaturus q̄ resurrectionem corpū
inducit auctoritatē de exodo sumptā. ⁊ p̄bat primo
p̄rennitatē aīaꝝ quā illi negabāt ¶ Qua p̄bata ꝓsequī
ter p̄bat resurrectōem corpū q̄ cū aīab⁹ bona mala
ue gesserūt ¶ Dicit em̄ in exodo a dō Ego sum dūs abra
ham ⁊ dūs ysaac ⁊ dūs iacob ¶ Cū hoc deus dicebat ia
illi mortui erāt. deus em̄ nō est mortuoꝝ. i. oīno nō
exīntium. sz viventiū ⁊ existentiū. q̄ ipi viuūt ⁊ ex
istūt ¶ Nō talis ē. deus nō dr̄ dīs rei nō existentiū vel
eoꝝ q̄ sunt nihil qꝛ creature ad deū est realis relatio
q̄ nō p̄t fundari in nihilo. sz dūs dr̄ abrahā ⁊ dūs ysaac
⁊ deus iacob qui mortui sunt. q̄ ipi existūt. nō em̄ di
xit ego fui. sz ego sum. tāq̄ illi p̄ntes existant sz nō
corpe q̄ aīa. ⁊ ideo aīa nō moriī cū corpe sz est eter
na Et p hoc p̄bat resurrectōem corpū ex vitate iusti
cie ¶ Nā cū dicat se deū abrahā ⁊ alioꝝ q̄ seruierūt ei
in coꝛpib⁹ suis iustū est vt remunerent cū coꝛpib⁹ ip
sis in quib⁹ meruerūt. Et vr̄ oīm coꝛpa ⁊ aīe bona
vel mala simul recipiēt q̄ simul meruerūt. Quia em̄
homo meruit vel demeruit aīa simul ⁊ corpe. ideo in
futuro puniet vel remunerabit simul in vtroq̄ ¶ Hoc
aūt nō p̄t fieri nisi fiet resurrectio coꝛpoꝝ Et ideo cō
stat futurā ee coꝛpoꝝ resurrectiōez ¶ Unū q̄ p̄bat dūs
exp̄resse. s. q̄ aīe sp̄uiant nec cū coꝛpib⁹ intereant
alter p̄ p̄ñs. s. q̄ coꝛpa resurgāt. Iterꝫ p̄pter naturalē
appetitū ⁊ inclinatōem aīaꝝ ad coꝛpa sua qꝛ natura
le est aīab⁹ desiderare sua coꝛpa vt cū ipsis glorificē
tur cū quib⁹ meruerūt ⁊ iō ne a suo desiderio frau
dent nec ē p̄fecte quieta nec beata nisi vniat cū coꝛpe. ad cu
ius vnionē hz inclinationem naturalē. ⁊ ita coꝛpa
resurgent. Ubi hiero. Cum aūt dr̄ deus abrahām.
deus ysaac ⁊ deus iacob. ter deum nominando. tri
nitatem intimauit. cū aūt dr̄. non est deus mortuoꝝ

vnum deū iterans vnam substantiā significauit. Et
audiētes turbe mirabant in doctrina eius. ¶ Ñ remi
gi. Non quidē seducei sed turbe mirant. ¶ Hoc etiā
quotidie agiꝫ in ecclesia Cū enim diuina inspiratōe
aduersarq̄ eccīe supant turbe fideliū letant ¶ Oro.

O Omine ieſu xp̄e doce me astutias seduceoꝝ
intelligere ⁊ cauere. necnon veritatē vite ac
doctrine ⁊ iusticie ſp̄ custodire. Da mihi in
figmiri tua ymagine nō imimici. vt ea q̄ mundi sunt
relinquendo ⁊ tibi soli adhr̄endo reddā tibi ea que
de tua gr̄a a te p̄cepi in ipsis tibi fideliter seruiendo.
p̄resta etiā mihi vt carnalē ⁊ mundanā ꝓuersatōem
q̄ sterilis est fugere ac spūalem ⁊ celestē sectari valeā
⁊ gl̄ia resurrectionis innouatus cū angelis dei in ce
lo īmortalitate frui merear ⁊ p̄petua tui visiōe Amē

De primo et magno ac

secundo ⁊ simili legis mandato.

Capitulum XXXVI

A Darisei vero audientes ⁊ gaudentes q̄
sapienti rūso ieſus silentiū imposuiſſz sa
duceis. non hūtibus quid amplius dice
rent ꝓtra rūsionem eius. ꝓuenerunt in v
num ad ipsum alio modo inuadendū. ⁊ venerūt in
magna multitudine ad magis eū terrendū. ¶ Ñ cri
so. Conuenerūt vt multitudine vincerent quē rōne
supare nō poterāt. a veritate nudos se esse p̄fessi sunt
qui multitudine se armauerūt. hec criſ. Recedenti
bus phariseis venerūt saducei. ⁊ ite q̄ recedentibus
saduceis venerūt pharisei temptantes eū frequenti
ꝓgressu fatigare ⁊ subuertere Licet em̄ ꝓtrarq̄ essent
in opinione de aīe immortalitate ⁊ mortuoꝝ resurre
ctione. tñ ꝓueniebant in x̄pi p̄secutōe. Unde hiero.
Q̄d de herode ⁊ pontio pilato legimus dñm nece cos
fecisse ꝓcordiā. etiā nūc de phariseis cernimus ⁊ sa
duceis. qui inter se ꝓtrarq̄ sunt. sed ad temptandū
iesum pari mēte ꝓsentiunt. Et vnus ex illis scriba ⁊
legisdoctor accessit tēptans ieſum cape in sermone
dixit. Dḡt q̄ō est mandatū magnū in lege. i. p̄cipu
um. Interrogauit temptās nō scire desiderās. non
vt disceret. sed vt deciper. ¶ Ñ criſ. Dḡm vocat c?
nō vult esse discipulus. De mādato magno interro
gat qui nec mimmū obseruat. Ille em̄ dz interroga
re de maiori iusticia qui iā minorē ꝓpleuit. hec criſ.
De hoc aūt interrogauit. qꝛ circa hoc erāt opiones
Quidā em̄ dicebāt sacrificia ⁊ oblatōes magis pla
cere deoq̄ opa caritatis Alq̄ dicebāt ꝓtrariū q̄ō ma
gis est r̄p. Et ait illi ieſus Diliges dñm deū tuum.
Ut dr̄ criſ. non dr̄ time sed dilige. timere inquit est
seruoꝝ. diligere filioꝝ. Hō dixit etiā cognosce sz di
lige. Cognoscere inq̄t deū p̄priū est humane nature
diligere aūt religiosi cordis ⁊ recti. Diliges inq̄z
dñm deū tuū ex toto corde tuo. i. ex toto intellectū si
ne errore vt nullū in ꝓfessione dīitatis locū errori
relinq̄s ⁊ in tota aīa tua. i. tota voluntate sine ꝓtrarie
tate ⁊ ꝓtradictōne vt nihil ꝓtrariū eligas. ⁊ in tota
mente tua. i. tota meōria sine obliuione. nihil remi
miscens quominus de deo sentias ⁊ ex tota virtute seu
fortitudīe tua vt vires tue ⁊ totū posse sibi seruiāt. ⁊
ad ip̄m exp̄edant. ¶ Ñ aug. Deū ex toto corde dili

gere ꝑcipis vt oēs cogitationes tuas ex tota aīa. vt oēm vitā tuā. ex tota mēte tua vt oēm intellectū tuū in illū ꝙferas a quo habes ea q̄ ꝙfers. Nullā ḡ vitē nīe ꝓtē reliquit q̄ vacare debeat. ꝙ q̄si locū dare vt alia recipiat frui. ſz quicqd aliud diligendū venerit i animū illuc rapiat quo totus dilectōis īpetus currit tūc eſt eñ optimus hō cū tota vita ſua pgit in incommutabile bonū Uñ ꝙ criſ. Quid eſt diligere deū ex toto corde Ut cor tuū nō ſit inclinatū ad vllius rei dilectionē amplius q̄ dei. Pro q̄ta eñ ꝓte cor tuū fuerit ad aliquā rē ꝑ tanta minus ē ad deū. Quid ē in tota aīa diligere deū. i. certiſſimū aīm hīe in veritate ꝙ firmū eē in fide. Qui eñ credit apud deū eſſe oē bonū. ꝙ nihil boni eſſe extra ipm. hic ex tota aīa diligit deū. Quid ē ex tota mente diligere deū. i. vt oēs ſenſus tui q̄ ptinēt ad mentē deovacēt. Cuius eñ intellectus deo miſtrat. cuius ſapīa circa deū eſt cuius cogitatō ea q̄ dei ſunt tractat. cuius memoria que bona ſunt recordat tota mente diligit eū. Hec criſ. Scōm bern̄. Toto corde. i. ſapienter ꝙtra ſuggeſtiones dyaboli ne ſeducamur. tota aīa dulciter ꝙtra delectatōes carnis ne alliciamur. tota mēte fortiter ꝙtra preſſuras mundi ne oppimamur. Hec eñ ſunt tria que precipue retrahunt ab amore dei. dyabolus. caro ꝙ mundus. Et ſubiungit. Hoc eſt maximū ꝙ primū mandatū. maximū dignitate q̄ de maximo. ſ. deo diligendo. primū ordine. q̄ ꝑceptuz de diligendo deū ꝑcedit ꝑceptū de diligēdo proximū. Et vere iſtud eſt magis nobilius ꝙ utilius inter oīa mādata. In hoc eñ oīa mandata implent̄. hoc etiā mādatū diligēdi deū eſt magnū. q̄ mandat hoc lex naturalis in mente oīs creature rōnalis diuinitus indeliberiter exp̄ſſa. Maius q̄ remādat ꝙ repetēs iterꝝ mādat hoc lex moſaica a deo data ꝙ p angelos ordīata. Maximū q̄ confirmat illō lex euāgelica p filiū di tra dita Et primū mādatū intentōe iubentis. finis eī in quolibet ea q̄ ad finē ſunt in intentōe ꝑcedit. Unde apl̄s. finis ꝑcepti ē caritas. finis nō terminās vel cō ſummās ad quē oē ꝑceptū ordinat̄. Et iterꝝ. Plenitudo eſt dilectio. Et ꝑs Oīs ꝙſummatōis vidi finē latū mandatū tuū nimis. Vel primū in neceſſitate obſeruatōis. Ad hoc aūt ꝙ iſtud mādatū poſſit p fecte impleri quatuor requirunt̄. Primū eſt dinor bñficiorū remuneratio. q̄ eñ q̄ habemus ſiue exteriora ſiue corpus ꝙ aīam oīa a deo habemus. ido oz ꝙ ſibi de oīb⁹ que habemus ſtuiamus ꝙ eū corde p fecto diligamus. Nimis eñ ingratus eſſz qui cogitās alicuius bñficiū eū nō diligeret. Scōm eſt dine excellentie ꝙſideratio. deus eñ maior eſt corde nō ꝙ ideo ſi toto corde ꝙ oīb⁹ viribus ei ſeruiamus adhuc ſufficiētes nō ſumus nec ſatiſfaciamus. Uñ in eccl̄aſtico. Glorificate dñm quantū poteſtis. ſup valebit adhuc. Maior eſt eñ oīi laude. Terciū eſt mūda nor ꝙ oīm ꝙtaliū abdicatō. Magnā eñ iniuriam fac deo qui aliquid ei adeq̄t. q̄ fit q̄ñ res ꝙtales ꝙ corruptibiles ſil̄ cū deo diligim⁹. Nihil eñ aliud vult q̄ diligamus q̄ eū. q̄ ipe ſolus ſine conſortio vult poſſidere cor nr̄m. Uñ dicit aug. Dñe mi n⁹ te amat q̄ ꝓter te nō amat. Et hiero. Nimis eſt auarus cui nō ſufficit deus. Quartū eſt oīmoda pcatorū vitatio. q̄ nullus ꝑt diligere deū in pcatō exiſtēs. ſ. mortali. iō dr. Nemo ꝑt duob⁹ dñis ſuire. Uñ ſi in pcatō manes deū non diligis. Nō diligit deū ſup bo vel amatorvane gl̄ie qui puluerē vane gl̄ie que nihil eſt deo ꝓponit. Nec voluptuoſus. q̄ ꝓ momēta nea delectatōe cū deſerit. nec avarus q̄ ꝓ nūmoꝝ nihilo eū amittit. Deinde addit. Scōm aūt ſile eſt huic. nō equale ſed ſile. q̄ eſt de actu ſimili. ſ. de dilectōe vel de re fili de o. ſ. de hoīe. qui ad filiationē dei factus eſt. ſ. diliges primū ſic teipm. i. ad id ad qđ teipm. ſ. ad iuſticiā ꝙ ſalutē. ad gr̄am in p̄ſti ꝙ gloriā in futuro. ꝙ ad eandē br̄itudinē ad quā diligiste. Uñ ly ſicut nō denotat equalitatē gradus q̄ primo ꝙ plus tenet hō ſe diligere q̄ primū ceteris paribꝫ denotat filiationē boni optativi vel nt primū ſicut ſe eſſe in gr̄a ꝙ amore dei. Et cū dr ſecundū nō eſt ordo niſi quantū ad materiā q̄ eſt deus ꝙ primus. Unū eſt eñ ꝓcepti de dilectōe. vl̄ etiā eſt ordo cālitatis. q̄ amor primi cāt̄ ex amore dei. Et iō dr apl̄s. Qui diligit primū legē impleuit. q̄ cā intelligit̄ i cauſato ꝙ nō ecōuerſo. Dilectō igit̄ in deū origo eſt dilectōis in primū. ꝙ dilectio in primum cognitio eſt dilectōis in deū ac etiā nutrimētū. Uñ gre. Per amorē dei amor primi gignit̄. ꝙ p amorē primi amor dei nutrit̄. hec gre. Et ſilr dilectio in ſe ipm ꝓcedere dr dilectionē in primū. Uñ aug. Ui de prius ſi iā noſti diligere teipꝫ. ꝙ ꝓmitto tibi primū quē diligas ſicē teipm. Si aūt nōdū noſti diligere te timeo ne decipias primū ſicē te. Et iterꝝ. Qđ manifeſtū eſt aūt oēm hoīem primū eſſe deputādū. q̄ erga neminē oppandū eſt malū. Qui autē amat hoīes aut q̄ iuſti ſunt aut vt iuſti fiant amare dr. Sic eñ ꝙ ſeipꝫ amare dr aut q̄ iuſtus eſt. aut vt iuſtus fit. Sic eñ diligis primū ſicē teipꝫ ſine vllo piculo. hec Augu. Uñ modus diligēdi primū attendit̄ ſm q̄tuor cās Primo ſz finalē. ſ. vt diligat̄ primus ꝓpter deū. Secūdo ſm materialē. ſ. vt diligat̄ bonū ñ malū. Tercio ſm formalē. ſ. vt ordine debito citra deū ꝙ ſuꝑ tpalia. Quarto ſm efficientē ſiue mouētē. q̄ vt hō. nō q̄ pr̄ tñ vel filius vel domeſticus vl̄ amic⁹ ꝙ his mōis dr hō diligere teipm. Et nota ſm aug. q̄ primo diligēdus eſt deus. Scōo aīa ꝓpria. Tercio aīa proximi. Nota etiā q̄ amor primi falſus ē p hec ſeu hmōi. vicz ſi impedit amorē dei. Si aliq̄d fiat ꝓpter amorē primi qđ fit ꝙtra amorē dei. Si aliquis diſſimilet in eo quē diligit. pluſq̄z in eo quem nō diligit ſic. Si aliq̄d in eo placeat qđ in alīs diſplicear. Si patiēter nō ſuſtinet q̄ alium ſicut ſe vel plus diligat Et infert. in his duob⁹. ſ. mandatis dilectōis tota lex pēdet ꝙ pphte. q̄ totus decalogus ꝙ monitōes ſiue ꝓminationes hic finē hīt. hec eñ vt caritas introducit̄ intendūt. Tota quippe ſcriptura legis ꝙ pphtarū ad dilectionē dei ꝙ primi ordinat̄ quicquid eñ ꝑceptū eſt in lege ꝙ pphtis hoc ſine ꝑceptū eſt vt deus ꝙ primus diligat̄. Et ꝓter hec oīa mādata ꝙ ſcripta legis ꝙ pphtarū non ſunt niſi quedā explicatōes iſtorū duorū mandatorꝝ. q̄ oīa ad hec duo ſunt ordinata. Itē oīa precepta ad hec duo referunt̄. primum eñ ꝑceptū. ſ. dilectōis dei ambit ꝙ implet oīa mādata prime tabule. q̄ in ea cō

tinent tria mādata de dilectōe dei q̄ scripta erant in
vna tabula. ⁊ fm p̄ceptū. s. dilectōis ꝓximi ābit ⁊
implet oia mādata scde tabule. q̄ in ea ꝓtinent sep
tem alia mādata de dilectōe ꝓximi q̄ in scda tabula
erāt scripta Mā qui deū diligit ydola spnit. dei no
mē inuanū nō assumit. ⁊ die sabbati scīficat Et qui
ꝓximū suū diligit honozat pr̄ēz ⁊ matrē. nō occidit
nō furat. nō mechat. nec falsum testimoniū dt. nec
vxozē ꝓximi vel aliā rē eius ꝓcupiscit Mā fm crisp.
Sicut odiū facere suggerit oē malū sic dilectio oē
bonū In trib⁹ aūt dlectio dei extendit. vt oēs cogi
tationes. oēs affectōes. ⁊ ois rō hūana qua intelli
gimus ⁊ discernimus in deū referant ⁊ dimis rebus
occupent vt nihil remaneat in hoīe qd nō dine dile
ctioni subdat Itē duo sunt erga ꝓximi dilectiōem
seruanda. vt ⁊ bñficij impensiōe faueat. ⁊ nulla ma
licia ledat. vnū affirmatiuū de quo matheus septi
mo. Quecūq. s. licita. decēta. expediēta vultis. s.
wlūtate rōnali rōe distinguēte inter debita ⁊ inde
bita vt faciāt vel dimittāt corde ozе opе. vbis vel p
vbis hoīes inq̄ntū hoīes nō bruta. vos facite il
lis in filī casu voluntate. opе ⁊ pleno affectu Scōm
hāc regulā dilectio ꝓximi causat ⁊ efficit impando
oēs motus oīm vtutū tendētes ad ꝓximū intectio
res Aliud negatiuū. de quo thobie. Quod ab alio o
deris rōnabilr fieri tibi corde ozе opе. vide ne alīq fe
ceris wlūtate vel opе affectu vel effectu. Scōm hāc
regulā dilectio ꝓximi causaliter reprimit ⁊ cohibet
oēs motus ⁊ actus vicioz respectu eius. Licet igit
diuersa sūt p̄cepta. quib⁹ aūt vtiliter q̄ appetenda
sunt cupimus. aut q̄ vitāda sunt vtiliter p̄cauemus
vnū tñ sunt in radice caritatis q̄ oīa in dilectōe dei
⁊ ꝓximi facere debemus Recte itaq⁹ dt legē ⁊ ꝓphe
tas referri ad duo mādata caritatis q̄ ex hac depē
dent ⁊ finē ibi hñt Q caritas regula ozdinis electoz
lex vniuersalis vniuersos ligās. vtus vtutū. canon
canonū. lex legū. nō ꝓstitutio ꝓpli sz pr̄cipis placi
tū. sanctio regis regū quā nō solū edidit vel ꝓdidit
iubendo sz ⁊ edixit ⁊ ꝓmulgauit psonaliter docēdo
⁊ adimpleuit seruādo. Ecce lex dñi ꝓuertens aīas.
mater ⁊ ozigo legū diuinaz magistra ⁊ dña hūanarū
rōnabiliū ⁊ equaz. hostis ⁊ inimica iniquaz Cuius
obseruantia p̄ grām in hac vita imitiat. ⁊ ꝓtinuata
vsq⁹ ad mortē in alia ꝓsūmat Et q̄ vt ait crisp. Iudi
estimātes xp̄m hoīem puz esse. temptabāt eū. neq⁹
tēptassent si dei filium credidissent. ideo wlens xps
eis ondere q̄ deus erat talem interrogationem eis
ꝓposuit vt ipsa interrogatio eis ondere tur quis esset.
Quia em̄ ad passionem venturus erat. opinionem
falsam iudeoz corrigit. qui xp̄m filium dauid non
dñm eius esse dicebant. Et vt dt hiero. palā eis de
se loquit vt inexcusabiles sint. Congregatis ergo
phariseis qui ad temptandum venerant interroga
uit eos ihc ipsus. Quasi eis diceret. hucusq⁹ questioni
bus vestris satisfeci. tempus est vt in aliquo rñdea
tis mihi. Interrogat ergo de illo quem credebant
esse venturum q̄ p̄sentem credere nolebant cuius
filius deberet esse dicens. Quid vobis videtur de cri
sto id est messia in lege ꝓmisso quem venturum cre
ditis cuius filius est. Dupliciter errant iudei cir
ca xp̄um. Primo quidem circa psonā. non em̄ cre
dunt eū fuisse xp̄m qui venit in mundū natū ex virgi
ne. sed adhuc expectant eū. Itē errant circa eius na
turā. q̄ non credūt etiā quē expectant esse deū. sz pu
rum hoīem. De isto scdo errore eos interrogat cui⁹
filius sit. ⁊ hoc ideo forte q̄rit. q̄ ex quo totam legez
direxerat ad duo mādata dilectionis tanq⁹ artifici
osus legislator vult oñdere xps hec duo mandata re
duci in vnū diligibile qd est xps. Nihil em̄ diligit
tanq⁹ deus ⁊ ꝓximus nisi ipse xps. Dicūt ei. dauid
Scdm illud ps De fructu ventris tui ponā sup sedem
tuā. Credebant illū fore pur hoīem de genere dd
Unde dicunt dd solū. s. diuinitatē negando. Hic il
lis arguendo in ꝓtrariū. Quō ergo si xps est purus
homo vt vos creditis. dauid cui occulta diuine sapie
manifestata sunt. in spū. s. sancto ⁊ ꝓphetico. non de
corde suo ꝓphetauit eum dñm suum. qd non licerz
si esset filius eius dicens Dixit dñs dño meo. i. pī fi
lio. Ipsi autē sic exponunt. Dixit dñs creator celi ⁊
terre. dño meo. i. messie Qd q̄ iste messias nō sit pu
rus hō ꝓbat tripl̄r ex hoc verbo. Primo ex eo q̄ dd
vocat eum dñm. ⁊ hoc sic. Nullus pater filium suuz
qui trahit naturā suam ab ipso testat dñm suum. sed
dauid spūsc̄o inspiratus testat dñm suum xp̄um. er
go non solū habet naturā quam traxit ab ipso. sed al
tiorem fm quā dr dñs eius. s. diuinam. q̄ nō est ho
mo filius ⁊ dñs alterius fm eandem naturam. ergo
est alia natura fm quam est filius ⁊ hec est humana.
alia fm quā est dñs ⁊ hec est diuina. Secundo ꝓbat
idem sic. Cū dauid hoc dixit nondū messias homo
erat. quō ergo dñs eius erat qui nondum erat. ⁊ qui
non ante eū sed post extitit. ergo oportet ponere aliā
naturam fm quā ante eum erat. Tercio ꝓbat idem
ex hoc qd sequit. sede a dextris meis. impossibile ē
enim puz hoīem sedere a dextris dei. Dicat ergo da
uid. Dixit dñs. sz deus pater. dño meo. i. xp̄o filio
suo. cuius dicere est eēlem sibi filiū generare. ergo
dño meo non fm q̄ ꝓpaliter homo factus est. sed fm
q̄ patris eternus filius. sede quiete regni potitus. a
dextris meis. i. in equalitate mea fm q̄ dr. vel ī po
tioribus bonis fm q̄ homo. q̄ vt sic in gloria p̄sit an
gelis. donec ponā inclusiue. non q̄ postea non sede
at. q̄ sp sedebit. inimicos tuos ⁊ inobedientes tibi.
scabellū pedum tuoz. i. donec hoīes rebelles tibi sub
iugauero. vel bona ꝓ voluntaria subiectōne. s. vt cre
dant teneaz deum ⁊ hoīem sponte. vel coacta subiecti
one. vt in die iudicij puniant. ⁊ credant inuite. ita
vt velint nolint subiecti sunt tibi sicut scabellum pe
dibus sit subiectū. Hec enim subiectio ꝓplebit in iu
dicio qñ omnia perfecte subiicient hoī christo. Si q̄
dauid vocat eum dñm fm veritatem quō filius eius
est. s. tm̄. cum filius ꝓpagatione subiectus sit patri ⁊
maxime fm ꝓsuetudinem patz antiquoz. Potius
em̄ pentes sunt ⁊ dicunt dm̄ filioz q̄ filij dm̄ paren
tum. filius em̄ debet esse subiectus patri ⁊ non dñari
Quasi diceret. Cum fm naturam humanā sit filius
dauid. ⁊ ꝓ dñs eo inferior. oportet ponere in eo aliā
naturā per quā sit dñs eius ⁊ eo superior. ⁊ hec est di
uina. Ergo in xp̄o sunt due nature. s. diuina ⁊ hūa
na. Est itaq⁹ filius dauid ⁊ dñs. sed filius inquantū

homo. ⁊ dñs inq̄ tū deus. ⁊ sic restat q̄ xp̄us est ho mo ⁊ deus Non g̃ errabant nec reprehendunt q̄ xp̄m filiū dauid dicūt. sz q̄ ipm put hoiem ⁊ nō dei filiū credūt. xp̄us aūt nō tm̄ dauid sz ⁊ dei filiū se eē ꝓbauit. ⁊ ꝓ auctoritatē dauid eos ꝓuicit Et nemo poterat ei respondere vbū q̄ nō poterāt scripturaz negare ⁊ irrefragabile erat argumentuz. neq̄ ausus fuit quisq̄ ex illa die eum amplius interrogare. q̄ plane testimonio ⁊ rōne erant ꝓuicti. Ūñ hiero. Ideo ꝓfutati sermonib⁹ vltra nō interrogant. sed aptissime ꝓphensum romane tradūt protestati Ex quo intelligimus venena inuidie posse quidē supare. sed difficile posse quiescere.

Oratio.

Omine deus sanctificator meus misisti mihi legē tuā. vt toto corde. tota aīa. tota mēte ⁊ ex oīb⁹ viribus meis te diligā sz nec hoc valeo nisi tu dederis mihi. cuius est omne donū bonum ⁊ oē datū optimū Jubes te diligi. da q̄d iubes ⁊ iube q̄d vis. Da etiā mihi diligere ꝓ primum sicut meipsum. vt hic grām ⁊ ibi gloriam ꝓsequamur in idipsum. Da insup mihi bone iesu vt te christū nobis missum deum ⁊ hoiem corde credam. ore ꝓfitear. ⁊ opere ꝓtester. vt tibi nunc subiectus sponte tecum gaudeam sine fine. Amen.

De scribis et pharisеis

in doctrina audiendis. sed non in vita imitandis

Capitulum XXXVII

Confutatis aūt ⁊ tacentib⁹ scribis ⁊ pharisеis qui dolose interrogabant dñm vt temptarent eum. ne plebs ⁊ alq̄ ydonei sine pane doctrine euanescerent. locutus ē dñs eadem feria tercia ad turbas. s. ad simplices ⁊ imp̄fectos. ⁊ ad discipulos suos magis doctos ⁊ p̄fectos. Unde crisᵗ. Postq̄ dñs sacerdotes rūfione p̄stravit ⁊ incorrigibilem ꝓditōem eoꝝ oñdit. sicut ⁊ clerici si male fecerint inemendabiles sunt. layci vo delinquentes facile emendant. tunc ꝓuertit sermonē ad pl̄m. Infructuosum nāq̄ est verbū in quo sic alter ꝓfundit. vt alter non erudiat. Locutus est ergo ad eos. instruēs ⁊ docēs scribarū ⁊ phariseoꝝ doctrinā audiendā. sed eorū vitā nō imitandā ⁊ nihilominus hortans eos subiici illis ꝓpter sacerdotij ⁊ noīs dignitatē. nō opa sed doctrinā ꝓsiderantes. multaq̄ eorū crimina enumerās. ⁊ alios ab eis deterrās. Unde dicit. Sup cathedrā moysi. i. auctoritate docendi ⁊ iudicandi sederūt. s. indigne scribe et pharisei. Cathedra doctorū est. ⁊ iō dicūt sedere sup̄a cathedrā moysi. qui docent q̄d docuit moyses. Ubi crisᵗ. Multi sacerdotes. ⁊ pauci sacerdotes. multi in noīe ⁊ pauci in ope. Videte ergo quō sedeatis sup̄ eam. q̄ nō cathedra facit sacerdotē. sz sacerdos cathedrā. Nō locus sanctificat hoīez. sed homo locū. Non omnis sacerdos sanctus est. sed oīis sanctus sacerdos. Bene quidē docendo ⁊ malevivēdo deū instruis quō te deberat ꝓdemnare. Ut aūt ōt idē cri. Ne aliquis dicat q̄m̄ propter hoc desidioz facti sum ad agendū. q̄ malus est doctor. iō hanc destruit occasionē cū subdit. Oīa ergo ad cathedram p̄tinentia quecūq̄ dixerint vobis. i. ad vtilitatē seruate corde ⁊ facite ope. i. doctrinā. Non tm̄ simpliciter quecūq̄. sed illa tm̄ que moysi cathedre doctrineq̄ conuenit. ⁊ que a vera fide nō discrepant. neq̄ diuinis repugnāt mādatis. Ūñ cri. Omnia ait que corrigunt mores ⁊ meliorē faciūt vite modū. ⁊ noui testamēti ꝓcordāt legib⁹. ⁊ nō dimittūt se reliquo sub iugo legis esse. hec cri. Ex quo patet q̄ etiā malis prelatis ⁊ doctoribus bona docētibus est honor obedientie exhibendus. si in his que manifeste sunt ꝓtra deū. ⁊ sunt hūdi in reuerētia q̄diu tolerant in officio suo. q̄d patet p̄ exemplū dauid qui veneratur saulē. licet sciret eū malū ⁊ a deo reprobatū. ⁊ p̄ hoc caudi toribus tollit excusatio nō bene agendi. Nā obediendo malis prelatis ⁊ doctoribus deus in eis honorat cuius p̄sonā gerunt. nō em̄ sua sed que di sunt dicūt. Secōm vero opa eorū que p̄ter id q̄d oportz nequiter faciūt nolite facere. q̄ nō sunt imitādi in malis sed tm̄ in bonis. Ubi crisᵗ. Si bñ vixerint eorū est lucrū. si bene docuerint vestrū. Accipite ergo q̄d vēm est. ⁊ nolite discutere q̄d alienū est. hec cri. Dicūt em̄ ⁊ nō faciūt. q̄ vita doctrine nō cōcordat. Dicebant em̄ bene viuere sz legis p̄cepta. ⁊ ipi p̄ p̄re uaricationē legis male viuebāt. Contra quos dicit aug. Bene docere ⁊ male viuere nō est aliud q̄q̄ se sua lingua damnare. De talib⁹ em̄ qui dicūt ⁊ non faciunt p̄t dici illud genes. Vox quidē vox iacob est. manus aūt manus esau. Ubi crisᵗ. Maxime accusatiōe dignus est qui doctrine auctem habens legē trāsgredit. p̄imo quidē q̄ p̄uaricat qui alios corrigere debet. deinde q̄ peccās maiori pena dignus est ꝓpter honorē. tercō q̄ plus corrūpit vel ut in ordine doctoris peccās. Alligāt aūt onera. s. suarū traditionū ⁊ legū vt sit quasi fascis importabilis. Unō subdit. grauia q̄tum ad affectū. ⁊ importabilia q̄tuz ad effectū. ⁊ imponūt in humeros hoīm. nō in suos per coactōem obseruātie preceptoꝝ. q̄ supra legis p̄cepta ꝓstituerūt ex suis traditiōibus multa que erāt subditis grauia ⁊ importabilia. digito aūt suo. i. leui motu vel tactu nolūt ea mouere ⁊ tangere. Ecce q̄liter eoꝝ reprehensionē aggrauat. nō em̄ dixit. ñ p̄t sed nolūt. nec dicit pleno ope ⁊ manu. sed digito et modico tactu. nec dixit portare sed mouere. i. neq̄ ꝓpe fieri neq̄ tangere. q̄ modicum conatū ad agendū talia nolebāt apponere ⁊ nec minora eoꝝ que ipsi p̄cipiebāt nolebāt ope adīplere Ubi cri. Scdz ꝓsequētiā aūt tales sunt etiā sacerdotes qui oēm iusticiā populo mandāt. ⁊ ipi nec modicā seruāt. vicz nōvt faciēdo sint iusti sed vt dicēdo iusti. Tales sūt ⁊ qui graue pōdus veniētibus ad p̄niam imponunt ipi aūt nec minimū faciūt Et sic dū pena p̄ctis p̄nie fugit ꝓtemnitur pena futuri iudicij. Si em̄ fascē super humeros adolescētis quē nō pōt bajulare posse uis. necē hz vt aut fascē reiiciat aut sub pondere confringat. Sic ⁊ hom̄i cui graue pondus p̄nie ipponis necesse est vt aut p̄niam tuā reiiciat aut suscipiēs dū ferre nō p̄t scandalizet ⁊ āplius peccet. Deinō ⁊ si erramus modicā p̄niam imponētes. nōne melius ē ꝓpter miam dare rōnē q̄q̄ ꝓpter crudelitatē. Ubi pt familias largus est dispēsator. nō dz esse tenax minister. Si deus benignus vt quid sacerdos ē austerus.

Vis apparere scūs. circa tuā vitā esto austerus. circa alios aūt benignus. Audiāt te hoīes pua mādata videāt grādia facientē Talis est aūt sacerdos q sibi indulget ⁊ alios exigit. quēadmodū malus descriptor tributi in ciuitate q se releuat ⁊ onerat imponētes Et iterꝫ In quo duplicē eoꝝ maliciā ondit vnā q dē in hoc. q sine venia expetūt a subiectis summā diligentiā vite Aliā vo in hoc q sibiipsis multā pcedūt licentiā Oz aūt bonū pricipez ecōtrario se hē. in his q dē q ſm seipm sunt grauē iudicē eē. in subiectis aūt māsuetū. Hec crisſ. Imponēdo g̃ modicā pmam melius ē aīas mittere in purgatoriū q̄ in iufernū. sz tñ in quib tenenť saltē est eis innotescendū Igiť vt ait hiero. hoc generaliter dz aduersꝰ oēs mgrōs qui grādia iubēt ⁊ mīora nō faciūt. Hec est aūt q̄daz cā nō modica. q̄ hodie mouet subditos pra maiores ⁊ plātos. qz dicūt ⁊ nō faciūt Imponūt onera alīs ⁊ ea digito nō tangūt Pax taliū verba apud subditos pficiūt qñ in eis nō videnť q̄ doceat ⁊ hcipiūt. Quicūq̄ g̃ primoꝝ animabꝰ vtilis esse desiderat. studeat prius in se habere quicquid alios docturus est alioquin pax pficiet Nam eius verbum inefficax erit nisi prius hoīes in eo ꝓperiant eē ea que docet Et pmissis pz q ille qui legē aliquam ꝓstituit. licet nō sit subditus legi q̄tū ad hoc q per hoīem puniať si ꝯrarius fecerit. tñ obligatus est ad legē implendā. ⁊ grauius puniet a deo si fecerit contrariū qz transgressio eius est grauioꝝ ꝓpter scandalū Propter qđ dt sapiēs. patere legē quā tuleris. ⁊ vt alubi dz. qđ quisquis iuris in altero statuit ipse eodem vti dz. Patet ergo ex p̄dictis q illi qui statūt ecclie in generali. seu aliquē statū eius speciali regūt ⁊ subditos onerāt gravib statutis sine magna ⁊ euidenti necessitate abutunť sua potestate. sicut faciebant pharisei ⁊ scribe. Prelatoꝝ em̄ tot sunt inbumane sīe ⁊ mandata. ligna q̄ dura q vix possit aliquis transire p huius mūdi vmbrā quin incidat in pcm̄ ⁊ offensam Un̄ ait aug. loqñs de religione xp̄iana. Ipsam religionē nostrā quā dñs noster ihesus xp̄s in paucissimis sacramentoꝝ celebrationib dedit esse libram. quidā seruilib p̄mūt oneribꝰ. adeo vt tolerabilioꝝ sit ꝯditio iudeoꝝ qui non humanis p̄sumptionib sed diuinis subiacuiunť institutis Deinde ſm crisſ. postq̄ dñs arguerat scribas ⁊ phariseos crudelitatis ⁊ negligētie. ꝯñr arguit eos inanis glorie que fecit eos a deo recedere. ⁊ ꝓpter quam nō p̄nt rp̄o credere. vñ subdit Omnia vero opa sua faciunt ea. s. intentione ⁊ eo fine. vt videanť ab hominibus. ⁊ sic habeant gloriam inter homines. id est ꝓpter gloriam humanaz. quia videri in bonis propter gloriam diuinam non est malum. sed magis meritorium. Non aūt potest credere xp̄o celestia predicanti qui gloriam terrenam querit ⁊ eam celestibus preponit. Non solū ergo desides ⁊ remissi erāt ad bene operandum sed etiam vane glorioſi ⁊ in suis operib laudem appetentes hominum. vt essent in reuerentia ⁊ honore apud populum. Tales autez nullam mercedē de operib suis recipiunt. quia nō student vt deus glorificeť sed vt ipſi in his que agūt laudenť ⁊ remunerenť. Et ideo non solum nullam mercedē sed etiā pnā recipiunt qui de bono malus faciunt. Unde crisſ. Quemadmodū vmis de ligno nascit ⁊ lignū a verme ꝓsumit. ⁊ tinea destruit a qua corrodit. sic dyabolus insidiat ⁊ occasionē querit. vt qui cogere hoīem ad malū non pt studeat vt ex bonis operib malū inanis glorie nascat. ⁊ qđ bonum erat ex inani gloria fit malū. Igit vt ait hiero. Qui cunq̄ ita facit q̄libet vt videat ab hoībus scriba ē ⁊ pharisеus Deinde qđ dñs generaliter dixerat. s. opa sua faciunt vt videant ꝓsequenter in partes diuidit dicens. Dilatant em̄ philacteria sua ⁊ magnificant fimbrias ⁊ volūt ambulare in stolis. Circa hec ſm hiero. est sciendū q dñs cū dedisset mādata legis p moysen ad extremū intulit dicens. ligabis ea in manu tua. ⁊ erunt sp ante oculos tuos Et ē sensus. Precepta mea sint tibi sp in opere. sp in meditatōe. sint in manu tua vt opere ꝓpleant. ⁊ sint ante oculos tuos vt die ac nocte mediteris in eis. qz spūaliter manus est intelligenda opatio. ⁊ oculi tuguis meditatio. Sed hec pharisei male interp̄tantes scribebant in membranis ⁊ cartis decalogū moysi. i. decē legis verba siue p̄cepta. ꝓplicantesq̄ ea ⁊ quasi coronā capiti facientes ligabant in fronte vt semp ante oculos moverenť. Et silr in sinistro brachio circūligabant vt sp in manu hērent. Et dilatabant has mēbranas. i. eas latiores faciebāt. ⁊ decalogū in eis de grossiori lra scribebant. ⁊ hec oīa faciebant in signū religionis vt p hec religiosi apparerent. ⁊ recordatores ⁊ obseruatores decalogi ab hoīb viderenť Et hec carte dicebanť philacteria. a philare qđ est seruare. ⁊ thera qđ est lex quasi ꝓseruatoria legis. qz erant q̄ dā signa seruāde legis. eo q quicūq̄ ea habuissent quasi ob custodiā ⁊ munimentū sui hērent. Jusserat etiā moyses vt in quatuoꝝ angulis palliorꝝ iuxta pedes facerent fimbrias iacinctinas ad ꝑm israhelitī cū discernendū a ceteris ꝑlis in habitu exteriori sicut erant religione discreti ⁊ ponerent in eis vittas iacinctinas que etiā cū filis apponebanť vt videtes eas recordarenť mandatoꝝ celestiū. ac vana ⁊ inutilia nō cogitarent. Sunt igiť fimbrie legis mandata vitte vo iacinctine scē cogitatōes. que si simul iuncte fuerint. ab oī vanitate oculos auertūt. ⁊ tota mēte ad celestia dirigunt. Videntes em̄ iacinctum celi recordamur. qz vīus colorꝭ sunt celū ⁊ iacinctus. Jstiusmodi erat fimbria breuis ⁊ p̄ua ex lege precepta. quā mulier sanguine fluēs tetigit in pallio dñi ⁊ statim est sanata. Per hmōi etiaz fimbriā credit samaritanā cognouisse de dño q iudeus esset. Superstitiosi vero mgri gloriā ab hoībus captātes ⁊ lucra sectantes ⁊ ostētationem. maiores fimbrias aliis in pallīs suis faciebant ⁊ acutissimas in eis spinas ligabant. vt viz eundo vel sedendo eis pungerenť ⁊ q̄ si sic ꝓmoniti memores mandatoꝝ ⁊ beneficiorū dei essent. ⁊ hac ꝓmonitōe ad officia dei ⁊ ad ministeria seruitutis eius trahrenť. nō intelligētibꝰ eis q hec in corde portanda sint. nō in corpe. alioquin ⁊ arma maria ⁊ archa libros hīt ⁊ dei noticiā non hīt Pro tanto aūt hec faciebant. qz hominibꝰ videri ⁊ opinione sanctitatis ab eis honorari ac lucra habere cupiebant. Et volebant in stolis ambulare. id est cultio-

ribꝫ estimẽtis ad publicũ pcedere. vt p hoc honora
biliores viderẽt & magis venerarent. qõ in diuite
repꝫhendit q bisso & purpura induebat. Stole erant
camisie lime lõge quibꝫ scribe vtebant vt sanctiores
apparerẽt. & dicebant stole a thelon qõ est longũ. qz
vsqꝫ ad pedes descẽdebant. De stole adhuc hodie
multas filatõres & ypocrises faciunt. ac plerosqꝫ in
cautos decipiũt. Amabãt quoqꝫ pꝛios recubitus &
sedes in cenis & pꝛuiuijs. & hoc duplici de cã. s. rõne
gule. qz ibi primo seruit & fercula meliora ponunt
& rõne supbie. vt sic in loco honorabiliori positi pri
cipaliores & maiores dñi viderent. Ac primas & di
gniores cathedras in synagogis & pgregationibus
vbi pꝛuiebant hoies ad audiendu vbũ dei. & pri
mas salutatões in foro. i. in loco patenti. primas
quidẽ tpe. ac factas alta voce & inclinato capite. vo
cari ab hominibꝫ rabbi. i. magistri. vt dt crisꝰ. Elo
cari volunt non esse. nomen appetunt & officiuz negli
gunt. Et notandũ q̃ tripliciter conueniunt hoies
vel ad tractãda carnalia. sicut in cenis. vel spũalia.
sicut in synagogis. vel tpalia sicut in foro. & vbiqꝫ vo
lebant pꝛincipatũ habere. & gloriã in publico que
rebant sibi exhiberi. Ecce ergo quatuor generalit
in hac serie que repꝫhendunt in mgtis & pꝛelatis in
quibꝫ nõ sunt imitandi. Primũ est defectus bone o
perationis. qz dicunt & nõ faciũt. Secũdũ austeritas
plationis qz onera grauia alijs nõ sibi imponũt. Ter
ciũ oñtatio singularis actionis. qz oĩa opa faciũt vt
videant ab hoibus. Quartũ affectus ambitionis &
laudis. qz amant pꝛimos recubitus & pꝛimas cathe
dras & salutatões. Et nota sm bedã q̃ dñs nõ argu
it & vituperat eos quibꝫ hec ex officij ordine pꝛetunt &
fiunt. sed illos qui hec habita siue non hĩta indebite
amant & appetunt. aĩm vtz non gradũ redarguẽs. &
ad voluntatẽ non factũ vituperatõem referens. Sine
causa enĩ loco se humiliat qui corde se pꝛefert & exal
tat. Ubi non phibet magistros primo sedere. nec do
ctrinam sup cathedrã. nec salutatões in foro. nec no
mina mgtꝛ vel pꝛis. sed ambitiõem & vana gloriã. ne
quis hec appetat. vel gloriet in eis. Sicut autem dt
Crisꝰ. diligere talia est incusatio q̃ malũ est studere
vt his aliquis potiat. Ut ait beda. De miseris illis
ad quos phariseoꝝ vicia trãsierũt. qui p breue cur
riculũ vite sue quo pctã plãgere debuerant p pꝛiora
tu certare nõ metuũt. Et sciendũ sm eundẽ. q̃ du
plici rõe avane glie cupidis attendere iubemur. ne
. s. eoꝝ vel simulatõe seducamur estimãtes bona esse
que faciũt. vel emulatõe ad imitandũ inflãmemur.
frustra gaudentes in bonis laudari q̃ simulãt. De
inde reuocat discipulos ab hac supbia & ambitõne
dicẽs. Vos aũt nolite. i. nõ velitis & affectetis voca
ri rabbi. nec vocemini. i. nec appetatis vocari magi
pter inanis gle ambitiõem & patrẽ nolite vocare vo
bis sup terrã. pter adulationẽ. Non honorẽ vel no
mẽ mgtꝛi aut patris inhibet. sed ne quis indebitũ vl
indebite sibi vsurpet vel alteri attribuat. Unus ẽ enĩ
mgtꝛ & pater pꝛincipalis oĩz singulariter & pcellẽ
tiã qui est in celis cui est cura de oĩbꝫ. licet aliqs pos
sit vocari pẽt vel mgtꝛ in terra rõe generatõis doctrine
vel etatis. tñ solus deꝰ nature auctoꝛ ẽ pẽ & mgtꝛ pri

cipalis. qz ab eo habemus q̃ sumus & scimus. Ubi
crisꝰ. Vos aũt nolite vocari rabbi. ne quod deo debe
tur vobis pꝛesumatis. Nolite & alios vocare rabbi.
ne diuinũ honorẽ hoĩbus deferatis. Unus est enĩ ma
gister oĩm qui oẽs hoĩes naturalr docet. Et patrẽ no
lite vocare vobis sup terram qui nõ estis filij terreni.
Ex eo enĩ celestẽ te pfessus es hẽc patrẽ. ex quo pꝛez
tibi vocasti de celo dicẽs pẽ nr̃ q̃ es ĩ celis. Ex quo enĩ
celestẽ te pꝛofessus es hẽc patrẽ. vocãdo pꝛem trũ.
turpe est vt iterũ te pꝛofitearis terrenũ tibi patrẽ vo
cando sup terrã. Et iterũ. Nemo vocetis pꝛem in terra
nõvit debonores eos qui te genuerũt. sed vt oĩbus
illis pꝛeponas eũ qui te fecit & inscripsit te inter fili
os suos. Hec crisꝰ. Omnes aũt vos fratres estis qz filij
dei p creationẽ & gratie adoptionem ad vnã vocati
hereditatẽ. s. ad regnũ celoꝝ. Secõm hiero. Omnes
xpiani fratres vocant spũaliter. & oẽs hoĩes ex vno
patre deo nati pꝛimuniter. Nõ solũ aũt dñs pꝛimatus
cupe prohibet. sed ad pꝛotrariũ auditoẽ inducit. Ubi
vt in amoꝛẽ hũilitatis discipulos ducat oñdẽs fo
mã hũilitatis subiungit. Qui maioꝛ est vrm. vel me
rito scientie vel officio dignitatis erit & sit minister
vr̃. & alios pꝛeueniat obsequendo. nõ supbe dñando.
paratus ad officia hũilitatis sm decentiã sui status
vñ & papa vocat se seruũ seruoꝝ dei. Bene agentibꝫ
p hũilitatẽ sit socius. pꝛava delinquentes zelo iusticie
sit erectus. Qui aũt se exaltauerit in psenti p elatiõnẽ
& arrogantiã hũiliabit in futuro p damnatiõnẽ & pe
nã. & qui se hũiliauerit in psenti. nõ nequiter sed vera
citer exaltabit in futura gloria mirabiliter. Et notã
dũ q̃ propter triplicẽ gradũ hũilitatis hec vbũ ter
posuit in euãgelio. s. supꝛa vbi monet & inuitati recũ
bant in nouissimo loco & iterũ de phariseo & publi
cano oãtibꝫ in templo. & tercio in hoc loco. Est ei
tripler hũilitas. s. cordis. opis & oris. quã tria nu
triũt & custodiũt. Primã assiduitas corpalis subie
ctõis. quã nõ habuit lucifer. Secõam psideratio p
prie fragilitatis. quã nõ habuit adam. Terciam de
mignitatis oratoris quã non habebit antixps. Oro.

O Omine ihesu xpe pie. aufer a me defectũ bo
ne opatõis. vt merear bona nõ solũ docere
& dicere. sz etiã facere & opibus adimplere.
remoue a me austeritatẽ ac crudelitatẽ. ne grandia
iubendo & minora nõ faciendo me releuare videar
& alios onerare. exclude a me gloriã inanẽ & oñtati
onẽ. ne opa mea vt ab hoibus videar faciã. & gloriã
humanã in eis nõ querã. Elonga etiã a me ambitõ
nis & laudis affectũ ne pꝛima loca & salutatões amẽ
vel magistri nomen. vt me sic hũilans in hoc seculo
merear a te exaltari in futuro. Amen.

Quibus debetur de eter

num. Capitulum XXXVIII.

Post hec dominus qui legi & pceptis euã
gelicis obedientibꝫ dat bñdictões. ipsis
scribis & phariseis inobediẽtibꝫ ominat
de malectiõis. & in oĩbus effectibus ypo
crisis ipsoꝝ hanc dictionẽ de pꝛeponit que maledic
tõez significat. Ue q̃ppe in scriptura sacra notat eter
nã dãnationẽ & gehẽne supplitiũ. sz hec vb̃ seculi pe

grinatões ⁊ pñs exiliū Vñ ſm orig. Sicut in veteri lege ponūt̄ bñdictões obſuātib⁹ legē. ⁊ maledictō nes trāſgrediētib⁹ eā. ita ī euāgelio ponūt̄ btūdines reſpectu iuſtoꝝ vt habitū eſt ſuꝑ ī ſmone dñi in mōte. ⁊ hic ecōtrario ponūt̄ maledictiões ꝯ ypocritas falſo iuſticiā ſimulantes. Et ponit octo vc. iuxta octo in quib⁹ ipoꝝ ypocriſis ⁊ fictio pꝫ ad oñendū q̄ in eis cauēda eē docet. In ꝓmo redarguit eos de ſuperbia ⁊ auaritia q̄ regnū celoꝝ claudebāt añ hoīes. ⁊ nec ipſi intrabāt nec intrare ſinebāt volētes. Vñ dr ve .i. eterna dānatio vobis īminet ſcribe q̄ putatis vos ꝓpitos in lege ⁊ phariſei q̄ dicitis vos ꝓlatos in ſcīta te. ypocrite ſimulantes q̄ nō eſtis. q̄ clauditis regnuꝫ celoꝝ añ hoīes. i. q̄ vr̄is ꝓprauis expoſitiōib⁹ vitatez ſcripturaꝝ abſcōditis vel malo exemplo alios ſcandaliſatis. vos aūt nō intratis q̄ intelligere ⁊ credere nō vultis. nec introire volētes. i. credere cupientes ſimilis intrare. imo facitis errare. Duplr̄ em̄ ipe dic̄ ingreſſus alicuius in domū. vno mō q̄n claus tollit̄. alio mō q̄n obſtaculū ponit̄. Spūaliter aūt ſm crīs. regnū celoꝝ ſūt ſacre ſcripture q̄ in eis regnū celoꝝ eſt inſtū. Iſte g̃ claudit hoc regnū alteri. q̄ clauē portat ⁊ non aperit. ſ. q̄ hꝫ ſcīam ⁊ docere ꝓtēnit vel negligit. iſte vo obſtaculū ponit q̄ ꝑ malū exēplū alios impedit ne intrēt vel intrare velīt. Quāuis g̃ ſcribe ⁊ phariſei ꝑ ſcripturas ꝯgnoſcerēt ⁊ ſcirēt xp̄i aduētū ñ ipi ꝯfitebāt q̄ ſi xp̄s creditus fuiſſz ꝯſuetudo ſacrificioꝝ ⁊ oblationū ceſſaret ⁊ ſic ipi oblatōib⁹ ſacrificioꝝ fraudarēt̄. ⁊ iō ꝑua expoſitōe ⁊ puerſa interp̄tatōe añ ꝯſpectū ꝓpli claudebāt ianuā legis ⁊ ꝓphetaꝝ q̄ de aduētu xp̄i manifeſtiſſime locuti fuerāt vt a fide xp̄i hoīes retraherēt. Malis quoq̄ opib⁹ ⁊ exēplis ſimplices a fide auertebāt. ⁊ ſic eos ſcādalizantes regnū celoꝝ añ illos claudebāt. ꝓmo q̄dē ipi cognitiōem de xp̄o habuerūt. ſz poſtea ꝑ inuidiā cecati ꝓdiderūt ⁊ in errorē ꝯuerſi ſūt. ⁊ multos alios errare fecerūt. Vel ſm alios regnū celoꝝ hic accipitur ꝑ eterna btūdine. oſtiū. per q̄d intrat̄ ad ipam xp̄m ē. ſm q̄d ipemet dr. ego ſū oſtiū. ꝑ me ſi q̄s itroierit ſaluabit̄. clauis ē doctrina. ⁊ iđo ꝑ ſanā doctrinā apit̄ hoc oſtiū. ⁊ ꝑ falſā doctrinā claudit̄. Vnde q̄ phariſei ⁊ ſcribe auctoritates q̄ ſūt ī lege ⁊ ꝓphetis de xp̄o corrūpebāt. iō regnū celoꝝ añ hoīes claudebāt. eos a fide ⁊ notitia xp̄i vi auertēdo. ⁊ ī errorē mittēdo. Ipſi nō intrabāt q̄ a cognitiōe quā de xp̄o habuerūt ꝑ odiū ⁊ rāc corrē ī errorē ꝯuerſi ſūt. nec introeūtes. i. intrare volētes q̄les erāt ſimplices ꝓpli nō ſinebāt intrare. q̄ ꝑ eos fuerūt decepti. ⁊ a fide xp̄i ꝑ maiori ꝑte auerſi. In ſcō redarguit eos de gula ⁊ caſtrimargia q̄ ſub ſpecie cultus dīni ⁊ religionis orōe lōga. ſ. ī vbis ſz breui ī affectu ⁊ ſctis orātes vt ſctiores apparēt ⁊ maiora dona recipēt. ꝯmedebāt ſbz pauꝑū. ſ. domos viduaꝝ affectū pietatis ad eos hſitiū. bona eaꝝ ſibi attrahētes ⁊ ꝯſumētes ſub ſilatiōe ⁊ falſa ſpē ſcītatis q̄ ſua ſuppſtitōe nihil intēdebāt niſi vt ꝺā de ſubiecta plebe facerēt. ⁊ magis de viduis q̄ facile decipiunt̄. nō habentes virū qui ꝯſulat ⁊ habentes dāndi libertatē quod voluntas ſuggerit. Et er hoc factuz eoꝝ aggrauat̄ quoniā nō aditib⁹ ſz a viduis ventrē implebāt. ⁊ illaꝝ inopiaz attrahēbāt quā emendare oportebat. Vbi crīſ. Dū iudaicos ſacerdotes ꝓfūdit xp̄ianos ſacerdotes monet nō ꝓmanere cū viduis amplius q̄z cū ceteris. q̄z etſi voluntas mala nō eſt. ſuſpitio tñ mala eſt. Deinō ⁊ hꝫ rapine modus erat grauior. Et em̄ dr crīſ. quia malū facit dignus eſt pena. ſed qui a religione cām accipit malicie grauior eſt obnoxius pene. Vnde ſequit̄. Propter hoc. ſ. non ſolū ꝓpter rapinā. ſed etiā ꝓpter ſimulatōem veſtrā amplius accipietis iudiciū ⁊ maiorē dānatōem. Vbi crīſ. Primū quidē ꝑ eo q̄ figmentū ſcītatis aſſumitis. auariciā em̄ veſtrā religionis colore depingitis. ⁊ q̄ſi preſtatis dyabolo arma dei vt armet̄ iniq̄tas dū pietas eſtimat̄. Vñ ⁊ ſm bedā. nō tm̄ ait. accipient dānatōez. ſed adiūxit maiorē vt inſinuet illos q̄ orāt vt videant̄ ab hoīb⁹ dānatōem mereri. ſed eos qui hoc ꝓlixius q̄ſi religioſiores agendo. nō ſolū laudes ab hoīb⁹. ſed ⁊ ꝓcuniias q̄runt ꝓlixiori damnatōe plectendos. Iſtoꝝ g̃ orō fit in pctm̄ vt nō ſolū ꝑ alīs intercedere nō poſſint. ſed nec ſibi ad ſalutē ꝓficere imo ꝑ ipſis orōib⁹ magis dānabunt̄. Vñ ⁊ ỹſi. Duplr̄ dānant̄ ypocrite vel ꝑ occulta iniq̄tate. vel ꝑ apta ſimulatōe. Ex illo em̄ ꝓdemnant̄ q̄z iniqui ſunt. ex iſto q̄z oñdunt q̄d ñ ſunt. Vñ ſm gre. Simulata equitas nō eſt equitas ſed duplex iniq̄tas. ⁊ ideo plectenda maiori pena. In tercio redarguit eos de inani labore ⁊ negcia. q̄z multi eoꝝ circueūt mare ⁊ aridā. ciuitates ⁊ villas luſtrantes orē. vt ex gentib⁹ vnū ꝓſelitū faciant. i. aliquē de gentilitate ad iudaiſmū trahant ⁊ ꝯuertāt ⁊ nō ꝓpter miam vt eos ſaluent. ſed aut ꝓpter vanaz gloriā vt pietati fidei ⁊ cultui xp̄iane religionis obſtant. aut ꝓpter auariciā vt additis in ſinagoga iudeis ſacrificioꝝ oblatio adderet̄ eis. Proſeliti dicūt̄ qui relicto gentilitatis errore ad iudaiſmū ꝯuertuntur. quoꝝ raritas pervnū ſignificat̄. Vbi pz laborva cuus. q̄z ꝑ vno circueūt mare ⁊ aridā multi. ſz vnus de mille xp̄s circuit ciuitates ⁊ villas. ⁊ ſequunt̄ eū turbe multe. Pꝛz etiā nimia eoꝝ nequicia. q̄z ꝑ quo laborāt vt ad ſe trahant deteriorē ſe faciunt ⁊ gehenne ſeu ꝓditionis filiū duplo q̄z ſeipſos. q̄z ante dum ethnicus erat ſimplr̄ errabat ⁊ ſemel filius gehenne erat. ſed poſtea videns eoꝝ vitia ⁊ corruptus in moribus per malā eoꝝ vitā reuertit̄ ad gentilitatē. ⁊ ſic ꝓuaricatoꝝ ⁊ apoſtata a lege quā ſeruare ꝓmiſerat in moribus ⁊ fide peccat. ⁊ maiori pena dignus. q̄z melius eēt illi veritatē nō agnoſcere q̄z poſt agnitam retroſum ꝯuerti. Silr̄ faciunt illi q̄ multū laborāt ad hoc q̄ poſſint aliquē ad religionē adducere ⁊ cū adductus eſt ꝑ mala exēpla faciūt eū apoſtatare ⁊ fiunt nouiſſima eius peiora prioribus. q̄vt hic ait hiero. nō eo ſtudio ſeruamus q̄ſita quo querimus. In quarto redarguit eos de ſtulticia ⁊ fraudulentia. q̄z vt ꝓlīm ad dandū ⁊ offerendū inuitarēt. ea q̄ erant ꝓpter templū ⁊ altare ꝓferebant in honore ⁊ ſcītate ipſi tēplo ⁊ altari ſanctiora. dicentes q̄ ſi q̄s iuret ꝑ templū vel altare. nihil ē. i. nihil dz nec obligat̄ iſto iuramēto. ⁊ ꝯuictus mēdacij nō tenet̄ reus periurij. nec eſt obligatus in aliquo. ſi aūt iuret in auro tēpli .i. in pecunia q̄ offerebat̄ ſacerdotib⁹ in tēplo vel in dono ⁊ oblationibus. i. in hoſtia ⁊ victimis que offe

Secunde partis

rnnf deo sup altare. dz. i. obligaf. ꝛ quietus statim illud in quo iurauit tenef exoluere ꝛ hoc studiosissime solebāt reprtere Sanctio ḡ istoꝝ erat talis ꝙ iuramētū p creaturas nō erat obligatoriū. mſi solū cū iurabaf p auꝝ ꝛ dona tēpli ꝛ altaris. in quo nō attē debant dei timoꝛē ſz suā cupiditatē. Ñ decipiebāt ꝓim dicentes. auꝝ ꝛ dona sanctioꝛa eē ḡ templū ꝛ altare vt hoīes ꝓmptioꝛes fierēt ad offerenda dona sed errabant qꝛ maius ē qđ sanctificat ḡ qđ sanctificaf ergo ꝛ templū maius ē ḡ auꝝ. ꝛ altare maius est ḡ donum. qꝛ templū ꝛ altare quodāmodo sanctificāt in eis oblata qꝛ erāt deo dicata. ergo ꝛ iuramētū p tēplū ꝛ altare maius ē ḡ p auꝝ templi vel donū altaris. vñ vocat eos cecos duces qꝛ in erroꝛe erāt ꝛ alios in erroꝛē ducebāt. ꝛ iſte erroꝛ maxime ex cupiditate ꝓcedebat. Item ꝙincit eos aliena rōne. qꝛ in iuramento qđ fit ptemplū vel altare ꝙtinef iuramentū p aurū vel donū. qui em iurat p altare ex quo derivaf oblatoꝝ sanctificatio. iurat etiā in ꝙtentis in illo. ꝛ qui iurat p templū iurat etiā in habitante in ipo. ꝛ iō iuramētū p templū vel altare magis est obligatoriū ḡ p dona templi vel altaris. Sile quia iudei ꝙsuetudinē hēbant p celū iurare. iō ad repreſſionē eoꝝ subdit. Et qui iurat p celum. iurat in throno dei ꝛ in deo qui sedet sup eū. Non ergo sicut arbitranf euadūt piculum. ex eo ꝙ non iurāt p deū sed p throꝛū dei. ſ. celum. Qui em p subiectam creaturam iurat implicite iurat per creatoꝛem creaturę preſidentē. ꝛ iō iuramētū p creaturas licitum est obligatoriū. Adhuc mlti infipiētes xp̄iani. codēvicio ꝛ filī erroꝛe laboꝛāt qui putāt maius eē iurare p euāgeliū ḡ p deū. ꝛ cū p euāgelū iurare timeāt. p deū tñ freq̄nter eꝛvſu vicioſo iurare ñ formidāt. cū tñ tota ſcīptas euāgelq a deoꝛemat. Scripture em ꝓpter deū facte sunt. nō deus ꝓpter ſcripturas. ꝛ iō maioꝛ est deus qui sanctificat euāgeliū ḡ euāgeliuz qđ sanctificatur ab eo. ¶ Jn quīto redarguit negligentiā ꝛ segnicīē. quā hēbant circa magna ꝛ vilia ad salutē aīaꝝ ptinentia. gerētes magnā solicitudinē ꝛ diligentiā circa minuta ꝛ ꝛpalia. quia decimabant oē olus ꝛ mīmas res. ſed in iudicijs iuſticiā in paupes mīam ꝛ in deū fidē q̄ magna sunt preterm itrebant. Fides importat debitū ordinē hoīs ad deū. iudiciū aūt importat debitū ordinē hoīs ad ꝓximū in his q̄ hūt rōnem debiti. mīa aūt in his que habēt rōnem doni. ꝛ in his tribꝰ intelligunf omīa illa que ad salutē sunt multū necessaria. Qđ autē dicit decimatis ꝓt duplr intelligi. Uno mō respectu sui. qꝛ licet mīſtri reciperūt decimas a ꝓplo. tñ de illis acceptis a ꝓplo. ꝛ de his q̄ habebant ex laboꝛe suo decias reddebant sacerdoti summo. Ad simulatiōem quip ꝛe ſcītatis reddebant eis decimas de mīmis ꝛ rōne cupiditatis. vt p exemplū sui inducerent ꝓplum ad reddendū sibi decimas de oībꝰ vſq̄ ad mīma. Aliter ꝓt intelligi respectu alioꝝ quos ad ſtricte ſolvendū decimas inducebāt. quas ab eis vſq̄ ad mīma extoꝛq̄bant Et ne aliquis crederet ꝙ de mīmis rebꝰ nō essent decime dande. subiūgit ꝙ principalius oꝛ facere hec maioꝛa. ſ. iudicium ꝛ miſericoꝛdiam. ac ea que sunt fidei agere tanq̄ magis neccāria. ꝛ illa

Capitulū xxxviii.

ſ. maioꝛa ꝛ decimationē minimarū rerū nō obmittere. tanq̄ bona mīoꝛa. qꝛ ꝓceptū dei est. de oīb tam minoꝛibꝰ q̄ maioꝛibꝰ decimas dare. ꝛ oīa ꝓcepta legis taz maxima q̄ mīma oꝛ implere. Deinde has simulatōes coꝝ arguit. qꝛ erant duces hītes regere ꝓplm. ceci puerrētes intellectū ſcripturarū colātes ꝛ purgātes culicē. i. minoꝛa cū diligētia diſquirētes ꝛ tractātes camelū aūt glutiētes. i. maioꝛa ſubticētes ꝛ ꝓ nihilo reputādo obmittētes. Culex quippe aīal parvū est ab aculeo dcm. bz em in oꝛe fiſtulā ad modū ſtimuli quo pūgit carnē ꝛ sugit sanguinē. p qđ minoꝛ trāſgreſſio intelligif. Camelus vo est animal magnū ꝛ deforme. p qđ maioꝛ ꝓvaricatio dēfignaf Ubi cri. Ñ ſcribarū ꝛ phariſeoꝝ ad quos loquebaf quidā erāt ſacerdotes qui dā aūt ꝓpularcs nō est incōgruū vt duplicē huius loci faciamus traditionē. vt vna ptineat ad populares qui decias dāt alia aūt ad ſacerdotes qui decias accipiūt. Item ipe ſmo dubius ē. qui dr. Ue vobis qui decimatis. qꝛ ꝛ q̄ accipit decimas recte decimare dr. ꝛ qui dat. Scribe ergo ꝛ phariſei mīmoꝝ olerū decimas dabāt vt p hoc vidētes eos dicerent hoīes Putas q̄m oīm rerū ſuarū decimas offerre ñ prętermittūt. vt etiā ꝙtemptibiliū oleꝝ decimas dare nō negligāt. Putas q̄m oīa ꝓcepta dei vita eoꝝ ꝙſummat. vt nec in modicis his negligere acquiescāt. Qđ nō crarerū. Nā minoꝝ quidē rerū decimas offerebāt. oñtande religiōis gra. in iudicijs āt erāt iniuſti. in fratribꝰ sine mīa. in deū semp increduli liq̄ntes culicē. camelū aut glutiētes. q̄m a modicis quidē delictis se abſtinebāt. magna aūt alacriter ꝙmittebāt. Nūc veniamus ad ſacerdotes. Hi ergo avaricia pleni. ſi quis de ꝓplo decimā alicuius rei vel mīme nō obtuliſſz ita eū coꝛripiebāt q̄ſi magnū crimē feciſſet. Si quis aūt in ꝓplo. aut in deū peccabat aut alterū ledebat aut aliq̄d tale faciebat nemo curabat coꝛripe eū q̄ſi nullā culpā feciſſet. De suo quidē lucro ſolicite agebāt. de gloria vero dī ꝛ salute hominum negligebant. Sic ꝛ modo fit. qꝛ offis de suo honoꝛe ſoliciti sunt. de honoꝛe aūt dei nullus Et portiones quiq̄ suas vigilāter aſpiciunt ꝛ defendūt. ſed circa obſequiū eccīe curā impēdere nō attē dūt. Si ꝓplus decimas nō obtulerit murmurāt offis ꝛ ſi peccātē ꝓplm viderint nēo murmurat ꝝ eos Hi ſunt qui docent populum ſuo exemplo liquare culicem ꝛ camelum glutire. i. a modico peccato ſe continere. maioꝛa autem cōmittere. hec crif. O q̄tum adhuc hodie cecitas ſcribarū ꝛ phariſeoꝝ regnat pchdoloꝝ in prelatis. tam religioſis ḡ ſecularibꝰ qui ſolicite curāt de ſolutione decimarū ꝛ cenſuum que eis debentur. ꝛ parū curant ſi ſubditi in maioꝛibus involuantur crimimbus. qui minoꝛa ſubtiliter diſcutiunt ꝛ maioꝛa ſubticēt ac magnā in mīmis ſed quam vel nullam in maxīmis diligētiam adhibent. puta ſi quempiā de clericis ſuis vel monachis deprehendunt. in cerimonijs exterioꝛibus offēdere aſpe redarguūt. ꝛ ſi ſupbus est aut invidus vel detractoꝛ vel ſeminatoꝛ diſcoꝛdie ꝛ turbatoꝛ pacis ſub ſilentio prętereunt. plus punitur aliquis ꝙ obmiſſiōe vnius ꝓſiōnis vel admonitionis ac de trangreſſione

¶ Secunde partis

¶ Capitulum xxxviii.

ceretaliū ⁊ ſtitionū hoīs ꝯ euangelioꝝ ⁊ mādatoꝝ rū rpi ¶ Curā aīaꝝ negligūt ⁊ negocia exteriora agūt nō curāt fructū aīaꝝ ſed excreſcentiā vitiaꝝ p mōm diſcurrūt. gregē ſibi ꝯmiſſū nō cuſtodiūt ¶ Cuſtodiat eū qui cuſtodit iſrahel. ¶ In ſexto arguit eos ſimulationis ⁊ mendacij q; plus curabāt lauare ſordes exteriores ꝯ interiores. plus corpoꝝ ⁊ vaſoꝝ ꝯ morū ⁊ vitioꝝ. ¶ Phariſei em̄ qñ vebebāt aſcēdere in templū ad oīationē mūditie. primo lauabant vtē filia vomus ac veſtimēta ⁊ ꝯſilia. ⁊ paꝝ curabāt de interiori mūdicia intrīſecus ¶ Sic etiam foris oñdebant hoīb; ſcitatē in hītu. in ſmone. in philacteriis. in fimbriis. in oriōnuz lōgitudie. ⁊ ceteris hmōi. intrīſecus aūt in ꝯſcia ⁊ mēte erāt plēi rapina ꝑ affectū ambitōis. ⁊ īmūdicia ꝑ voluptatē carnis. vel rapina. i. auaricia. ⁊ īmundicia. i. ſordib; vitioꝝ. q; qō bibebāt ⁊ māducabāt alqs auferebāt. ⁊ p hoc cib; ⁊ potus eoꝝ īmūdiciā pctōꝝ hēbat ¶ In hoc vo multū errabāt. ⁊ magna cecitas eoꝝ erat q; plus curandū eſt de mūdicia interiori ꝯ exteriori. q; exterior nō eſt deo accepta niſi p interiorē. ¶ Tales ſunt etiā mō multi q̄ ſunt ſicut ſimus miue dealbatus. exterius decorati ⁊ intus iniq̄tate pleni ¶ Vñ ſi q̄s interiora exterius euolueret. multū fetorē multāq; ſamiē inueniret ¶ Vñ in ezech. ¶ Fili hoīs fode p̄ietē ⁊ vidēbis ablōnationes ¶ Mūdādū ē ḡ qō ir? ē calicis ⁊ papſidis. i. cor purgandū eſt a vicijs q; p interiora calicis ⁊ papſidis intelligit methaphorice interiora mentis ex cuius mūdicia dependet bonitas mūdicie exterioris ⁊ idō ſequit vt fiat qō de foris eſt mundū. i. vera ſit oſtenſio ſanctitatis. nō malicia diſſimulatiōis ¶ Vñ orig. ¶ Hic ſermo nos inſtruit vt feſtinemus eſſe iuſti nō apparere ¶ Qui em̄ ſtudet vt appareat iuſtus. q̄ a foris ſunt mundat. ⁊ q̄ vident curat. cor aūt ⁊ ꝯſciam negligit ¶ Qui aūt ſtudet ea que intus ſunt. i. cogitationes mūdare. ꝯñs etiā eſt vt ea q̄ a foris ſunt faciat mūda. ¶ Et notandū q̄ in triplicive poſitū ē nomē cecitatis. eo q̄ tripler cecitas arguit in eis. primo in docēdis. ſ. in ve quarto. ſcō in corripiēdis ſiue in eligendis. ſ. in ve quinto. tercio in agēdis vt hic in ve ſexto ¶ In ſeptō demōſtrat hoc idē p exemplū ſepulcroꝝ. vt quō ſepulcra dalbata calce leuigata ſūt forinſecus ⁊ ornata marmoribus ac diſtincta auro ⁊ coloribus. intus aūt plena ſunt oſſib; mortuoꝝ ⁊ idō horribilia. ⁊ oī ſpurcicia. ſ. putredine ⁊ fetore. ⁊ iō abhominabilia. vñ dr ſepulcrū q̄ſi ſemipulcr. ſic ⁊ ipſi mūdiciā ⁊ iuſticiā in habitu veſtis ⁊ humilitate verboꝝ oſtendentes. exterius dealbati ſunt p̄ter boni ſimulationez. intus aūt pleni ſunt ypocriſi. i. amore vane laudis ꝯ tum ad intentionē ſimulationis. ⁊ iniquitate. i. odio veritatis ꝯ tū ad affectionem malignitatis. Exterius hūt ꝯuerſationem honeſtam vt cooptiant maliciā occultā. ¶ Iſti ſignificant ꝑ bel qui exterius erat ereus ⁊ intus luteus. ¶ Vbi cri. ¶ Veritoquidem iuſtorum templa dicunt. q; in corpe iuſti anima dominat ⁊ regnat quaſi deus in templo. vel certe quia ipſe deus in corporibus habitat iuſtis ¶ Corpora aūt peccatoꝝ ſepulcra dicunt mortuorum quia aīa mortua eſt in corpore peccatoris. nec enim viuens putanda eſt que nihil viuum aut ſpirituale agit in corpe. vel q; mors ipſa in corpib; hītat pctōꝝ ¶ Sicut ergo ſepulcr ꝯ diu clauſum eſt pulcrū videt a foris. ſi vero apertū horribile. ſic ſimulatores bonorum ꝯ diu nō cognoſcunt laudabiles ſunt. cū aūtez cogniti fuerit inuenīunt abhoīabiles. ¶ Dic ypocrita ſi bonū eſt eſſe malū. vt quid nōvis apparere qōvis eſſe. ¶ Si bonū aūt eſt eſſe bonum. vt quid nōvis eſſe qōvis apparere. ¶ Nā qō turpe eſt apparere turpius ē eſſe. qō aūt formoſum eſt apparere formoſius eſt eſſe ¶ Ergo aut eſto qō appares. aut appare qō es. q; manifeſtū malū a ſapientib; non reprehendit dum infamia eſtimat. hec crip. ¶ Vñ ⁊ hr. ¶ Quē dabis de filijs adaz qui qō eſt non dicovelit. ſed vel patiat videri. ¶ In octauo arguit eos filios eſſe homicidaꝝ. q; ꝓpter opinionē bonitatis ⁊ glorie in ꝓpo vt iuſti viderent. ſepulcra ⁊ memorias ꝓphetaꝝ ⁊ occiſoꝝ ambicōſe edificabant ⁊ magnifice ornabāt. quos maiores eoꝝ interfecerūt. ⁊ dicebant q; ſi fuiſſent in diebꝫ patꝝ ſuoꝝ. nō eſſent ſocij eoꝝ in ſanguine ꝓphetaꝝ. i. ad effundendū ſanguinē eoꝝ nec feciſſent ea que patres ſui fecerunt. in quo teſtant ſe filios eoꝝ qui ꝓphetas occiderunt ¶ Scelera patꝝ ꝓpter ſpēm ſanctitatis verbo ſuo reprobant. ⁊ p̄ſequendo ſcōs vt xp̄m ⁊ ſuos eadē ſcelera faciunt. ⁊ ſic facto approbant q; filij ſūt non ſolū carne. ſed etiā imitatōe. non ſolū quantuz ad naturā. ſed etiā quantū ad mores. ¶ Non em̄ eos incuſat qñ ſepulcra edificant. ſed intentōnem eorū reprehendit. q; non ꝓpter honorē eoꝝ qui occiſi fuerāt nec ꝓpter amorē pietatis ⁊ veritatis hoc fecerūt. ſed ꝓpter honorē vane laudis quā in hoc querebant ¶ Vñ crip. ¶ Qui martiꝝ eccīas edificant ⁊ ornant. bonum opus facere vident. ſed ſiquidē ⁊ alias iuſticiaz dei cuſtodiūt. ſi de bonis eoꝝ paupes gaudēt. ſi alioꝝ bona p violentiā nō faciunt ſua. ſcito q; ad gl'iā dei edificant. ¶ Si naūt quis nō intelligat q; nō ad gl'am dei faciunt edificia illa. ſed ꝓpter eſtimatōem humanā edificant altaria martiꝝ. vbi paupes paſſi violētiā ab eis interpellant ꝫ eos. ¶ Non em̄ gaudent martires qñ ex illis pecunijs honorant in quib; paupes plorabāt. ¶ Qualis eſt iſta iuſticia. munerare mortuos ⁊ ſpoliare viuentes. de ſanguine miſeroꝝ tollere ⁊ deo offerre. ¶ Illud nō eſt deo offerre ſed velle violētie ſue ſociū facere deū. vt cū oblatā ſibi pecuniā de pctō libenter accepit conſentiat in pctō. ¶ Vis domū dei edificare da fidelib; pauperib; vnde viuant. ⁊ edificaſti rōnabilē domū dei. ¶ In edificijs em̄ hoīes habitant. deus aūt in hoīb; ſctis. ¶ Quales ergo illi ſunt q̄ hoīes ſpoliant ⁊ edificiū martiꝝ faciunt hītationes hoīm ꝯponūt ⁊ hītationes dei diſturbāt. ¶ Que ē aūt iuſticia ſcōs colere ⁊ ꝯtemnere ſcitatē. ¶ Primus gradus pietatis eſt ſanctitatē diligere. vnde ſctos. q; nō ſciante ſanctitatē fuerūt. ſed ſcitas añ ſcōs. ¶ Sine cā ergo iuſtos honorat qui iuſticiā ſpnit. ¶ Nō p̄ſt ſcī amici eſſe illoꝝ quib; deus eſt inimicus ¶ Dicebant apud ſe. ſi bñ fecerimus paupib; quis illud videt. ⁊ ſi viderint nō multi vident ⁊ ſi multi viderint ꝑ tpe videt. ¶ Trāſit tps ⁊ cū tpe tranſibit bñficij meōria. melius eſt ḡ edificia facere q̄ aſpiciāt oēs nō in hoc tpe ſolū. ſed etiā in poſtez ¶ O inſipiens hō q̄d p̄d eſt tibi poſt mortē iſta mēoria ſi vbi es torq̄ris ⁊ vbi nō

es laudaris. hec crisᵹ. Deinde ꝓbat q̄ sint filij homicidarū. ⁊ oñdit eos nō solū gemina vipārū quo ad malicia in imitatōe malorū ac paterne nequicie imitatores. sed etiā pentibus deteriores. ⁊ q̄ fictio erat hoc qđ dicebāt. s. q̄ nō ꝯmunicassent opib⁹ eorū. si in tpe illo fuissent. Ihñ dic. Et vos implete. i. implebitis mensurā patrū vrorū. sm hiero. ⁊ crisᵹ. Non iubet vel precipit sed qđ futurū erat predicit ⁊ oñdit. Nēsurā em̄ pñm suoꝝ implere cupiebāt ⁊ iā impleverūt. q̄ qđ illis defuit isti suppleverunt. Nec solū impleverūt sz mensurā multū excesserūt. q̄ illi occiderūt hoēs. isti dei filiū. illi seruos. isti dñm. illi ministros. isti regē. illi mēbra. isti caput. illi ꝓphetas. isti ꝓphetarū mgīm. quia ꝓphetis p̄dictus est. s. xp̄m Deinde posteā oñdit in phariseis multiplicē culpā. oñdit ꝯñr pnā. d. Serpentes venenū inuidie hñtes. genimina vipārū. q̄ venenū malicie a p̄tribus traxerūt. quō fugietis a iudicō gehēne. q. d. nullo mō. q̄ erāt i malicia obstinati. ñ solū āt hāc pnā meruerūt ꝓpter mortē xp̄i sz etiā ꝓpter occisionē aplorū ⁊ discipuloꝝ eius. ⁊ ꝓpter hoc sequit. iō. s. q̄ dicitis nō essemus socij eoꝝ. i. homicidaꝝ vt ostendaz vestꝝ mendaciū. Ecce ego mitto seu mittā ad vos instruendos ⁊ reuocandos ad me ꝓphetas ⁊ sapientes ⁊ scribas. s. ap̄los qui spū ꝓphetico pleni erant ⁊ coꝛda sapia diuina erudiebāt. ⁊ tanq̄ scribe docti de thesauris suis noua vetera ꝓferebāt. ⁊ ex illis occidetis ⁊ crucifigetis ⁊ flagellabitis in synagogis ⁊ congregationib⁹ vestris ⁊ ꝓsequimī de cīitate in ciuitatē qđ ⁊ fecerūt. ⁊ quos illi iō q̄ nō viderūt nō occiderunt. isti videtes coꝝ desideriū impleverūt. ⁊ sic moꝛes patꝝ iniquoꝝ seqñdo se filios eoꝝ eē testati sunt Deinde vt oñdat qm̄ nō impune hoc faciūt timorē eis ex his incutit. d. Ut veniat ꝯsecutiue. q̄ est ꝯsecutio equitatis. supvos. i. generatōem vestrā ⁊ ommū maloꝝ vobis ꝯsilem. oīs sanguis iustus. i. debita vltio ꝓ oī effusione sanguis iustoꝝ. a sanguīe abel iusti cū munera narrant a deo accepta. vsq̄ ad sanguinē zacharie filij barachie. i. ioiade sacerdotis. q̄ ꝓpter suā iusticiā dictus est barachias q̄ interꝑtat benedictus dñi. quē occidistis. i. vra generatio vobis filis occidit inter tēplum ⁊ altare. s. holocaustoꝝ. qđ erat extra tēplū. s. atrio ipius tēpli. Sz licet multi post ⁊ aī ab hac generatōne sint occisi. tñ potius notat istos duos q̄ alios vt in vno laici. s. in abel. qui fuit pastoꝛ ouiū ⁊ in cāpo necatus. in alio clerici. s. in zacharia. q̄ fuit altaris officio mācipatus. ⁊ in atrio tēpli occisus. intelligāt ⁊ ꝓ his duos oēs scī martires laicalis. s. ⁊ sacerdotalis ordinis designant. Amē amē dico vobis. venient oīa. s. scelera ⁊ scelerū punitōes sup̄ generatōem istā. s. vrāz ⁊ oīm maloꝝ ⁊ si nō oēs sint in vno tpe tñ oēs sunt vnū coꝛpus diaboli Deinde ꝯuertit sermonē spāliter ad metropolim ciuitatē ihrlm. i qua erāt magis culpabiles eam p̄ patris affectu plāgendo. ⁊ ex hoc auditoꝛes erudiēdo di. Ihrusalem ihrlm. ihrlm vocat habitatores. nō edificia ciuitatis. ponēdo ꝯtinēs ꝓ ꝯtento. ⁊ alloquit hic ꝓpm iudaicū sub noīe ciuitatis metropolitane. Geminatio vero huius vbi ihrlm miserentis ē. ⁊ miseriā vocātis ac valde diligētis Vel geminat ꝓpter velmētē repetitionē ⁊ maiorē exꝓbrationē. Vel q̄ scōs affligebāt duplr. ⁊ coꝛpalr ⁊ spūaliter. Que occidis ꝓphetas. dñm etiā occisura prophetaꝝ. ⁊ lapidas eos qui ad te. i. ad tuā vtilitatē ⁊ iustructionē ⁊ ad increpādū scelera tua missi sunt. Iō incurabilis est plaga tua. q̄ eos abūcis qui tibi salutē offerūt. Ihñ crisᵹ. Quō saneris. que nullū ad te medicū quenire ꝑmittis. Sanctis meis nō pepercit tibi ꝓcerem peccatrici. Illoꝝ vitā negleri vt tuā videre. Oēs medici spirales in te defecerūt ⁊ tu curata nō es. Si de morte tua gauisus fuissem nunq̄ ad te mississem ꝓphetas. Si te ꝓderevoluissē nunq̄ ad te ip̄e venissem. ego quid faciā si tu ipsa viuere nō vis. hec crisᵹ. Quotiēs volui ego qui mortē peccatoris nolo. ego qui omēs pcōres salvare volo nō quidē semel vel bis sed multotiens. Primo p̄ legē nature. secō p̄ legē scripture. tercio p̄ legem gratie. Item in mane puericie. in tercia adolescentie. in sexta iuuentutis. in nona senectutis. in vespe decrepite etatis. Congregare sub cultu vnius dei p̄ fidem ⁊ caritatē. filios tuos. s. iudeos predicatiōib⁹ ꝓphetarū ⁊ miraculis. ⁊ te mihi adiūgere ⁊ meis. Multi sunt discipuli sed pauci ad bonū ꝯgregatores. discꝛgit em̄ diabolus. discꝛgit mūdus. discꝛpit carnalis affectus. discꝛgunt temptatores. Sed dñs vult cō gregare in vnitate fidei. in vnitatē caritatis. in vnitatē supne ciuitatis. Sequit. quēadmodū gallina ꝯgregat pullos suos sub alas. Nomit exēplū de gallina. ad oñdendū affectū suū ad ꝓp̄m. q̄ inter alias aues videt magis affici ad nutritōem ⁊ ꝯseruatōem pulloꝝ. tam magnū em̄ affectū in filios hz vt eoꝝ in firmitate affecta infirmet. ⁊ ipa ⁊ eos alis ꝓtegens ꝯtra miluū pugnet. Sic ⁊ dei sapia p̄ carnis susceptionē infirmata. ꝓtegit nos ⁊ defēdit a diabolo ac nutrit ⁊ ꝯseruat sua gratia. Et noluisti quinimo negleristi. ꝯtradixisti. impediuisti. q̄ ꝓphetas a deo missos. postea iohannē baptistā vltimo dñm nīm ihm xp̄m ⁊ eius discipulos ꝯtempserūt. imo ⁊ occiderūt. Ac si diceret. Ego volui sz tu noluisti. Ego qđ meū ē feci sed tu qđ tuū erat nō fecisti. Ego pro tua salute ꝓphetas ad te misi. sed tu eos interfecisti. Ego ad te ipserem. ⁊ tu me recipe noluisti. Tibi ergo imputandū ⁊ tue malicie nō mihi. O quotiens monet nos deus mō blandictis. mō increpatōibus nūc sic nūc sic. ⁊ parū aduertimus Et iō valde timēda est nobis pena q̄ sequit Tandē em̄ ex multiplici eoꝝ culpa multiplicē eis ꝯminat pnā. Primo tpalē quā plus timebāt ⁊ semp̄ formidabāt subuertionē ciuitatis ⁊ templi destructionē. vi. Ecce relinq̄tur vobis a deo. domus vra. s. templū ⁊ ciuitas deserta. q̄ p̄ romanos fuerit destructa. deserta quidē ⁊ nuda ⁊ auxilio xp̄i. q̄ habitatoꝛē xp̄m dereliquerunt ac ꝓdiderūt. ⁊ hereditatē ꝓpere gestiētes heredem occiderūt. Ergo xp̄s erat q̄ antea eis p̄sidebat ⁊ eos manu tenebat ac gubernabat ⁊ ab hostiū manibo eripiebat Itē deserta āgeloꝝ custodia. q̄ audita est vox in templo trāseamus ab his sedib⁹ Mistice etiā domus iudeoꝝ deserta ⁊ vacua derelicta est. i. idigni habitudine scī spūs remāserūt. q̄ in incredulitate ꝑseverātes xp̄m hospitem nō susceperūt. Ubi crisᵹ.

Secunde partis

Deserta est a scīs. deserta a scītate. a fide. a caritate a grā ⁊ spū. deserta demīq; ab ipo do. ⁊ a bonis oīb; que sunt dei Ubi ⁊ orig. Sempr etiā eis q̄ noluerūt ꝓgregari sub alas eius ꝓminaf xp̄s. ecce relinquef vob; domus vr̄a deserta. i. aīa ⁊ corpus Deiñ cōminaf eis penā eternā que ē carentia fuevisionis. misa a suis ꝓuertanf nequicīs di. Dico ei vob; nō me ⁊ factē meā videbitis amodo. ab hoc. s. tpe passiōis mee. donec dicatis. bñdictus qui venit in noīe dñi. i. donec etiā inuiti. ꝓfiteami me eē xp̄m bñdictū filiū a patre missum. a pplxtis p̄dictū. qđ erit in aduētu claritatis ad iudiciū. Uñ zach. Aspiciēt me quē ꝓfixerūt Reuera em̄ post passionē suā visus est a discipulis ⁊ amicis suis sz nō a iudeis Uel nō videbitis me. i. misi dicatis penitēdo ⁊ me dei filiū p̄ fidem ꝓfitendo. bñdictus qui venit in nomine dñi. i. hic est bñdictus qui venit in mōm p̄ incarnatiōem missus a patre. in quo innuif ꝙuersio reliquiar̄ añ aduentū ad iudiciū. tunc em̄ iudei qui in fine mūdi credituri sunt in xp̄m laudabūt ⁊ ꝓfitebūf ipm Et his dictis egrīes dñs ihesus de templo cū discipulis recessit a iudeis Ubi orige. Sed ⁊ vnusquisq; cū fit templz dei p̄pter spiritum dei inhabitantem in se. ipe fit cā sue desertionis vt egrediaf xp̄us ab eo

Oratio

Omine ihesu xp̄e qui legi ⁊ p̄ceptis tuis obedientib; das benedictiones ⁊ inobediētib; maledictōes. da mihi de tua largitate ipis tuis p̄ceptis sp obtpare. ⁊ errores ypocritarū in oīb; euitare. da mihi tuis monitionib; ⁊ bñplacitis fine tedio acq̄escere ⁊ me fine negligētia emēdare. vt tandē in aduentu claritatis tue ad iudiciū. te benedictū ad plenā nr̄ām redemptōem. hoc est p̄fectā corpis ⁊ aīe libertatē manifestevemiētē. letus aspiciā. ⁊ cū electis tuis te fine fine bñdicā Amen.

De signis aduentus domini. ⁊ consummationis seculi.

Capitulum XXXIX

Et cū dñs iesus eadē feria tercia egressus eēt de templo ipso egressu designans qđ dixerat. s. domum iudeor̄ deserendam. i. ciuitatem ⁊ templum. discipuli admirātes si templz tante pulcritudinis ⁊ fortitudinis destrueref. i. ad mīam redigeref. ostenderūt ei edificationes templi nō ignotas sz tanq̄ admirandas. vt p̄pter nobilitatē ⁊ magnificentiā edificior̄. q̄ ad diuinū cultū facta erāt flecteref ad mīam ⁊ mitigaret penā ꝓminatā Uidebaf etiā eis q̄ nec rapi nec euerti posset vel dirimi. Nō respiciebāt ad tēpli scītatē sz ad edificior̄ p̄ciositatē ⁊ fortitudinē. Sic hodie multi plus attendūt ad cultū eccīe corpalem q̄ spūalem Uñ bernar. Gemmis altaria fulgent. ⁊ ministror̄ dei nulla electio est. Sed ꝓtrariū fuit in primitiua eccīa. q̄ maiorvis fiebat in ornatu spūali q̄ in materiali. Uñ aug. Olim erāt pietes eccīe viles ⁊ viri p̄ciosi. mō ecōuerso Eccīe quippe ornatus non est in edificiis ⁊ redditibus sed in humilitate. hospitalitate. ⁊ pietate. Et respondens ihesus dixit. non solum hec destruenda fore sed ⁊ q̄ in eis non relinqueretur lapis super lapidem qui non destrue-

Capitulum xxxix.

ref ⁊ ꝓminueref quantūcunq; p̄ciosa ⁊ fortia videretf. hoc aūt factū est a romanis. xlq. anno p̄ passionē dñi. Siīr erit de magnis ⁊ sumptuosis palacīs q̄ nō relinquef lapis sup lapidē in eis Scōm bedā Diuinitus p̄curatū est ⁊ puisum vt patefacta euāgelica gra per orbē templū ipsum cuz suis cerimonijs tolleref. ne quis adhuc p̄uulus ⁊ infirmus in fide si viderit illa p̄manere que a deo sunt instituta a fine ritate fidei ad iudaismū laberef Auferf ergo vmbra ⁊ palmā teneat veritas per orbē declarata. Dis em̄ cōpositio mandator̄ sic est destructa vt iudei nihil impleant ⁊ capite sublato mēbra inter se pugnent Uñ crisf. Illa hirlm figuralis typū gerit hirlm spiritalis. i. eccie. Nā misi templū istud destructū fuisset ob seruātia legis nō facile fuisset ꝓfecenda. Jō aūt destructū est vt sive lint iudei posmodū seruare legem nō possint aut de pasca aut d̄ sacrificijs aut de ceteris festiuitatib;. Cecidерunt corpalia ⁊ figuralia vt surgerent spiritalia ⁊ vera misteria. hec crisf Et vadēs dñs ipsa die cū discipulis in montē oliueti ⁊ sedēs ibi ꝓtra templū in loco vbi postea ꝓstructa est eccīa. interrogaf ab eis de tpe destructōis hirlm ⁊ tēpli. ⁊ de signo aduētus sui ⁊ ꝓsummatōis seculi. que putabant seq̄ statim destructōem ciuitatis ⁊ templi. Isie q̄nes fuerūt sibi facte in monte oliueti. ⁊ hoc rōnabiliter. q̄ ex illo loco templū ⁊ ciuitas clarissime videref. ⁊ occasione h? destructōis ibi querif. Siīr ⁊ iudiciū extremū futur̄ est circa illū locū. iō ꝙuenienter fit ibi q̄stio de futuro iudicio. Et rīdens ihesus dixit eis signa p̄dictor̄ ⁊ eos circa q̄libet in necessarijs ⁊ vtilib; instruxit. nec dicebat qđ eos scire non expediebat. De signis docet. de tpe intimandū non putat q̄ incertitudo tpis inducit terrorē ⁊ ita p̄paratōem. sed ignorantia signor̄ posset inducere in errorem. Et q̄uis pl̄a ex his signis possint referri ad euersionē vrbis ⁊ tēpli. ⁊ ad xp̄i aduentū añ ꝓsummatōem seculi Scōm em̄ crisf. Dñs non sepatim q̄ signa pertineant ad hoc vel ad illud ponit. vt eadē vi deanf ad vtrūq; p̄tinere. q̄ tū euersionē vrbis ⁊ templi iā ꝓpletā ⁊ p̄teritā dinoscimus. iō ad instructionē nostrā oīa ad ea q̄ restant referamus q̄ p̄ nōa de aduentu xp̄i ⁊ ꝓsummatōne seculi intelligi. ⁊ per apl̄os oīm credentiū p̄sone signari. Nam d̄ hec discipulis nō tanq̄ eis q̄ durare deberēt invita istavsz ad finē mundi. sed in p̄sonis eor̄ dixit hec oīb; posteris eor̄ credituris quasi vnū corpus exīstib; cum ipsis. Sed anteq̄ eis ad interrogata rīdeat mentē eor̄ vt non seducanf ꝓfirmat. Unde crisо. Neq; erit de hierosolime destructōe. neq; de scō suo aduentu statim rīdit. sed de malis quib; statim obuiandum erat. Premunit ergo dñs fideles ne seducanf. i. seorsum a veritate fidei ducanf. Multi em̄ pseudo xp̄i ⁊ pseudo ap̄lōte. i. simulati ⁊ falsi venient. ascribentes sibi nomen xp̄i ex p̄sumptione. ⁊ dicentes se xp̄m esse. ⁊ seducent multos per falsam doctrinā. p̄ simulatam vitā. p̄ signa mirabilia Uñ athanasius d̄ In vnaquaq; hereſi dyabolus figuratus dicit. Ego sum xp̄s ⁊ apud me est vitas Multi etiā videnf hoc dicere facto. q̄ statuta sua districtius faciūt obseruari q̄ p̄cepta dei. volentes magis sibi q̄ deo obedīri. Sed

non est venturus xps nisi p̄cedāt signa ab eo p̄dicta. Que ideo nobis dñs p̄nūciat vt nos ab amore mūdi p̄scat & timorē nobis incutiat ac sp vigilantes & paratos nos inueniat. q̄ minus iacula ferīūt que ante p̄uisa sunt Et p̄mittit dñs primo in generali figna p̄iora. s. p̄elia q̄tum ad hostes extraneos. & seditiones q̄tū ad domesticos Deinde subdit in speciali eop̄ multitudinē tangēs mala septē. q̄ sunt inimicicie pplop̄. q̄ surget gēs ꝓtra gentem discordia p̄cipū. q̄ regnū aduersus regnū. ꝓmotio locop̄ p̄ loca. infectiones morbop̄ q̄ pestilētie. defectus victualiū q̄ fames. terror celestiū impressionū q̄ terrores de celo. nouitas euentuū mundanop̄. q̄ signa magna erūt. Per hec aūt septē que hic tanguntur p̄nt intelligi septē mala que hodie eccīa di patit. quop̄ primū est discordia eccīap̄. scōm impugnatio hereticop̄. terciū turbationes seculariū. quartū exempla malop̄. quintū defectus doctop̄. sextū fulminationes sīāp̄. septimū mōstruositas ordinationū ecclesiap̄ Multa ergo mala p̄cedent ita vt impleat quod dr. pugnabit p eo orbis terrap̄ ꝑ insensatos vt qui ꝓtra auctorē oīm procaciter pugnauerūt. iusto tūc di iudicio ab oīb oppugnent. & qui in cūctis deliquerūt in cūctis feriant. Optet q̄uemēs est primū hec fieri tanq̄ a deo ordinata malicia hoīm exigēte. & deo bonū in eliciēte. s. ad p̄bationē & utilitatē bonop̄. & ad destructionē & p̄ditionē malop̄. q̄ hec oīa initia & quasi p̄comia sunt doloꝝ futuroꝝ. sz nōdū statim est finis & ꝓsummatio eop̄ q̄ ista sunt signa remota nō ꝓpinqua. vel q̄ ista sunt tpalia. sed cōsummatio doloꝝ erit eterna. Magnitudo em̄ malop̄ iudiciū generale p̄cedētiū est figura sequētiū incōparabiliter grauiop̄. Nā vt dicit greg. Per crebra mala q̄ p̄uenīūt indicant mala ꝓpetua q̄ sequunt. q̄ multa dīt mala p̄ecurrere vt malū valeāt fine fine nūciare.

Spūalr sz amb. sunt & alia bella q̄ vir sentit xp̄ian? .s. diuersop̄ plia cupiditatū. studiorū ꝓflictus. mlto etiam grauiores sunt hostes domestici q̄ extranei. Et scōm Crisō. spiritualiter in ecclesia pestilentie carnaliū vitiop̄. fames verbi dīmi. terremotus tribulationū erunt. q̄ eccīa multū in fine temptabitur Deinde subdit quo merito hec oīa ꝓtingent. q̄ ante hec oīa. s. hec predicta erunt p̄secutōes scōp̄ quibus inicient manus ad capiendū. quiq̄ tradent ad tribulationes & morte etiā a ꝓpinquis & amicis. & erunt odio oīb hoīb humū & terrā seu hūana nō dīna sapientib. aīcus em̄ dei inimicus est mūdi. & in tali odio erunt ꝓpter nomē xp̄i ac ꝓfessionē huius nois & assertōem veritatis. q̄ quidē iocundū & gl̄iosum est scīs. q̄ felix est iniuria cū ds est in cā. q̄ ad hanc se quit magnū p̄miū & gl̄a immēsa. Qui etiā post dura q̄ predicunt de afflictōe mortis. ꝑtinus ꝓsolant de gl̄ia resurrectōis. q̄ etiā capillus mīmus de capite eop̄ nō p̄ibit. & iō multomagis cetera maiora nō p̄ibūt. & hoc addit ad declarādū vitatē future resurrectōis. nā quicq̄d fiue ad sbām fiue ad decorem corporis facit in resurrectōe redibit. Scōm sensuz spūalem. capillus de capite dr non p̄rire. q̄ nec mīma mentis cogitatio bona manebit irremunerata. Unde Beō. Non solū ossa nra. i. fortia gesta vl dicta remunerant sed etiā capilli. i. minutissime cogitationes bone que de corde quasi capillus de cerebro exeunt. apud iustū iudicē digna mercede donabunt. Unō ꝓlixra. Reliquie cogitationū diē festū agent tibi. Sint nec cogitatōes male remanebūt impunite. Et q̄ grauia sunt que sancti in p̄secutōibus pati debūt ideo p̄mit ad tolerātiā ꝓfortand. in predcis em̄ maxime necāria est patia. qui in patia possidebunt. i. custodient aīas suas. Custios em̄ oīm virtutū pacia ē. in qua aīas que corpus possidēt possidemus cū ipas aīas ad patiendū rōe regimus Qui aūt impatiens est. aīam suā nō possidet. q̄ animi sui furorē & iram cohibere nō p̄t. Unde beda. Sic em̄ ꝓditi mirabilr sumus vt rō aīam & aīa possideat corpus. Ius vero aīe a corpis possessione p̄repedit si nō prius aīma a rōne possidet. Custodē igit ꝓditōis nostre pacia dñs esse mōstrauit. q̄ ipsa nos possidere nosmetip sos docuit. hec beda. Magna igit virtus pacie sine q̄ aīa ꝓditur & p quā possidet Qui em̄ patiēter suffert temptationē accipiet coronā. sed qui ꝓdit paciam perdit & coronā. Un & greg. ꝓmendās eam. d. Ego virtutē pacie figmis & miraculis esse maiorē puto. Et salomon. Melior est patiēs viro forti & qui dñatur aīo suo expugnatore vrbiū. Un & seneca. Tormēta patienter ferre optabile est. hec em̄ fortitudinis ps est. Non em̄ pati tormēta optabile est. sed pati fortiter qō est virtus. Cū aliquis tormēta fortiter patit oīm virtutibus vtit. fortasse cū vna in ꝓmpto sit & maxime appareat pacia. illic est individuus comitatus virtutū. Quicquid honeste fit. vna virtus facit. sed ex ꝓfilq̄ sntia. hec seneca. Igit vt dicit cri. Iniurie hoīm nullū faciūt damnū sed magis pacie lucp̄

Quia vero tot terroribus auditis sancti turbari poterūt. timētes quid tūc rndeant ꝓsolationē suppmit de dando eis impremeditatis os & sapiaz. ac dicendi & rndendi materiā. quib nullus poterit resiste re vel ꝓtradicere. q̄ nō ex ingenio vel arte eop̄ procedēt verba. sed ex spiritussancti gra. Tūc multi scandalizabunt. i. discedēt a fide & ruēt in errores timore vl īmanitate tormentop̄ aut portentis seu muneribus seducti. Et q̄m abundabit iniquitas & malicia in falsis xp̄ianis. ideo refrigescet & deficiet caritas. i. va dilectio erga deū. & p̄ximū. in multis alijs ab igne dīno mortis licet totalr nō cadat in eis. Ex abundātia ei iniq̄tatis orit tepiditas caritatis pro tribulatōe q̄ calere videbat añ tribulatōnē & in pace. Denicq̄ vt ait ambro. tūc iustus in deserto iniquus in regno Ul in eisdē in quib abundat iniquitas. refrigescit charitas. Nā vt ait remi. q̄tomagis abundoquoq̄ iniquitas suscipit. tanto amplius in corde ipius ardor caritatis extinguit Qui aūt pseuerauerit in fide vitatis in amore bonitatis vsq̄ in finē & terminū vite p̄sentis quocūq̄ tpe incipiat & quocūq̄ tpe recipiat hic saluus erit. q̄ nō cepisse sz pfistere virtutis ē & nō inchoatio tolerātie sz pseuerātia conat De hac materia pfecutionū hēs latius sup̄ post missionē apl̄op̄ Sed hec predicta more insolito & multo violētius tūc fiēt q̄ euenire soleāt. ita vt p figmis habeant. Et p̄dicabit hec euāgeliū regni in vniverso mūdo Predicatio noui testamēti dr euāgeliū rōne sue pfectio

nis ⁊ bonitatis. viz q2 bonū honestū. q2 bonū iocūdum. q2 bonū vtile. ⁊ o2 euāgeliū regimīne sue dignitatis vel finaliter q2 ad regnū ducit qō lex nō faciebat vel causaliter q2 reges facit. vel materialr q2 de regno disserit. ⁊ hoc intestimoniū oīb⁹ gentib⁹. i. in accusatōnem his q nō crediderūt. q em crediderūt testabunt aduersus eos q nō crediderūt ⁊ eos dēnabunt. ⁊ tūc venit ꝯsummatio cū ad fines orbis terre sermo pietatis peruenerit ne aliquis excusare se possit Scōm aug. Predicatio euāgelij in toto mundo cūctis fuerit ꝯpleta. quo ad oēs mūdi ptes. nō tñ quo ad oēs hoīes in oīb⁹ ptib⁹ mūdi exītes. Unde in oēm terrā sz nō in oēs oīs terre exiuit sonus cor. nisi forsitan per cōem in generali relatū alior. ⁊ q nondū in oīb⁹ fuerat ꝯpletū expectat ꝯplendū. Un ⁊ hiero. Signū dīci aduētus est in toto orbe euangelizz pdicari vt nullus sit excusabilis. qō aut iam nūc ē ꝯpletū aut in breui credimus eē ꝯplendū. Nō em puto aliquā remānsisse gentē q xp̄i nomē ignoret ⁊ cūctis non habuerit pdicatorē tñ exvicinis nationibus opinionē fidei nō pt ignorare Hec hiero. De pdictis signis sic dr crisc. Est quippe res ista prorsus ambigua ⁊ oīno nescimus. an etiā nēa etate hec oīa finiant ⁊ dies ille metuēdus aduenīat. atq horribile illud nobis oñdatur tribunal. Nam ⁊ signa multa prorsus impleta sunt. ⁊ euangeliū toto iā fere orbe ꝯsonuit. ⁊ p̄lia terraꝝ tremores ⁊ fames vt pdictū fuerat acciderūt nec grande iā mediū est. Que oīa ꝯsiderātes ad eā nos qua hinc abscessuri sumus pfectiōem paremus. Nā licet cōis illius finis nōdū instet dies peculiaris. tñ iste vniuscuiusq nēm finis in primo est. Et si em senex sit aliqs. ⁊ si adolescēs. morti tñ in q̄libet etate vicinus ē Hec crisc. Cāpo ⁊ tradit oīm malorꝝ in mūdo. est superbia ⁊ p̄sumptio. p̄lis em ītra regē erigit. clericus ꝯ sacerdotem monachi ꝯ abbatē. filij ītra patres. iuuenes ꝯ senīores. superbiendo diuersa sentiūt Malū q̄ superbie. qō supnaz angelorꝝ curiā corrūpendo destruxerat. pñs quoq seculū inordinate puertendo destruet Un petrus damianus cuidā de fuga mūdi ꝯgratulando sic scribit. Magnas deo grās debes. q te hoc tpe de mūdo elegit. quo in eo difficile quis saluat Jam sterile aratꝝ p̄ littus ducit arenosum Jā illud pphēticū videt impletū. Non est vbi tas. nō est mia. non est scia dei i terra Maledictū ⁊ mēdaciū ⁊ homicidiū ⁊ furtum ⁊ adulteriū inundauerūt Et illō. Dē caput lāguidū ⁊ oē cor merēs a plāta pedis vsq ad vticem nō est in eo sanitas Nō est huius tpis vt qui puritatis ⁊ innocētie tramitē tenere desiderat. eccīe bailare regimē acquiescat. cū viz oēs pene pvicioꝝ abrupta precipites. ⁊ tanq furētes equi p̄ voluptatū suaꝝ campos ferunt effrenes. Claustra vocāt. euangeliū claudit. ⁊ p̄ora ecclīastici ordinis forensia iura decurrūt Pauci sacraꝝ meditant eloquia scripturaꝝ sed oēs scita legū ⁊ forense litigiū. Et reuera tam immanis p̄ssura incūbit ecclesijs vt tanq babilonice legionis acies circumfusa. ⁊ hierusalē cū ciuib⁹ suis videat obsessa. Jam non oculum p oculo iurta legem sed referunt cum fenore lesionem. disciplina vindicte que sub gentili dudum seruabatur

imperio. nunc euangelio pena terribiliter intonante nescit. Ideoq pverga taurea. p scutta clauam pverbo ferꝝ. p vecte adhibēt gladiū. Erubescūt nūc non excedentē iniurie vicē. dedignant illati diserimīs equitarē. videri victores atq terribiles ambiunt. triūphalis gl̄ie titulos ꝯcupiscūt. sic itaq dum vnus parū per irascit alter ad infamā ꝓuocat Et q̄d aliud inter hec tot flagicioꝝ mala ꝓpendimus nisi q venturo citius antixp̄o via iā sternit. p quā in offensis nequicie sue vestigijs gradiatur. Nam sicut dicit aplūs. misteriū iam operat iniquitatis. hec petrus

Oratio.

O Domine iesu xp̄e iudex oīm venture da mihi ꝯstantiā in fidei vitate ne seducar a simulatis ⁊ falsis hoīb⁹. nec succumbā in tribulationib⁹. sz in ꝯfessione tui noīs ⁊ assertōe vitatis valeam fortiter ꝑsistere ⁊ p hac odia hominū ⁊ aduersa gaudenter sustinere. Tribue mihi virtutē patie ⁊ vt abūdante iniquitate non refrigescat in me ardor caritatis. sed vsq in finē vite p̄ntis perseuerem in fide veritatis ⁊ amore bonitatis. quatenus te miserante saluus fiam dñe deus saluris mee. Amen.

De aduentu et persecutione antichristi. Capitulum XL

Post prelia aūt ⁊ seductōes ⁊ alia q̄ p̄missa sunt sequit aduentus antixp̄i. q2 vt pax precessit xp̄m. ita discordia precederet antixp̄m. Et vt ait crisc. Sicut añ ignē precedit fumus ⁊ ante victoriā pugna. sic ⁊ ante gloriā xp̄i tēptatio antixp̄i. Un subiungit Cūviderit is. s. oculis corpis in successorib⁹ vestris. ablōiatōem desolationis q̄ dicta. i. predicta est a daniele pphēta dicente. Erat in tēplo ablōiatio desolatōis. stantē in loco scō. i. in tēplo dei. qui legit. s. dictā pphētiā. intelligat eā tunc impleri ⁊ ꝯsummatōem instare Nā ibidē dr. ⁊ vsq ad ꝯsummatōem ⁊ finē pdurabit desolatio. hoc impletū ē q̄n Elius adrianus ymaginē suā statui fecit vbi steterat archa testamēti. ⁊ hoc fuit signū destructōis ⁊ desolationis ciuitatis ⁊ tēpli. Hoc etiā de ablōiabili antixp̄o p̄t intelligi. que dr ablōiatio rōne superbie qua se ꝯfert deo ex hoc q aduersus deū veniens honorē dei sibi vendicat. ⁊ dr desolationis. q2 tunc erit maxīa electorꝝ desolatio. q̄n cultus dei destruet. vel q2 terra ⁊ cultus dei p ipm desolabit Tunc em vt ait aplūs revelabit. i. manifestabit homo pcti filius pditionis qui aduersat ⁊ extollit supra. i. ītra oē q̄d dr deus. aut q̄d colit ita vt in tēplo dei sedeat. oñdens ⁊ oñtans se tanq sit dūs In loco em scificationis stabit vbi vbi scōꝝ precib⁹ deus inuocabat. ibi ab infidelib⁹ receptus dei honorevenerabilis dignus videat Cuius spēs iā precedit. q2 iā misteriū iniquitatis operat in mēbris suis. Moraliter ꝑlatus malus est volū ablōiationis ⁊ desolationis. Un in zacha. O pastor ⁊ volū derelinquēs gregē. Dicit aūt ablōiatio ꝓpter fastidiū respcū dei Ablōiabilis est em deo ꝓpter prauitatē cordis ꝓpter impietatē opis. ꝓpter indignitatē oblationis. vnde totus est ablōiabilis Sed addit desolationis ꝓpter dispendiuz siue damnum respectu ꝓximi. Desolat

emim ꝓpulum. vel ꝑ negligentiã officij. vel ꝓpter corruptõem exempli. vel ꝑ subtractõem ꝛpalis subsidij sed stat in loco scõ ꝓpter monstrꝫ respectu officij. ẽ emĩ figura antixpi qui sedebit in tẽplo dei ⁊ ideo iã anti xpi sunt multi. Lũc qui legit intelligat viz eccie destructõem. prelati damnatõem. ꝓpli pielitatõem Ubi beda. Juxta vero sensus spirituales cũ viderimus ablõiationẽ desolationis stare vbi non dz. hoc est hereses ⁊ flagicia regnare inter eos qui celestibꝰ miste rijs videbant esse ꝛsecrati. cũ opantes iniquitatem. loquẽtes mendaciũ viros sanguinũ ⁊ dolosos quos ablominabit dñs pacẽ fideliũ turbare ꝓpenderim? Tunc quicunq; in iudea hoc est in ꝛfessione ve fidei ꝓsistimus. nõ terremis infimi sq; actibꝰ mancipari. sed tanto altius virtutũ culmẽ dẽmus ascendere qñ to plures ampla ⁊ errabũda vitioꝝ sequi itinera videmus. hec beda. Unde ꝓñr monet vt tunc. s. vemente antixpo qui in iudea sunt fugiant. q; iudei cũ primitus suscipient. ⁊ ibi ꝓpter corꝛpalem antixpi pñtiam maiꝝ ꝓsecutio erit Fugiant inq; ad montes. i. ad loca secreta ⁊ deserta vbi latitare possint. Uñ hila. Judeã deseri monet ⁊ trãsfugi in mõtes. ne admixtiõe plebis illius q̃ creditura ẽ antixpo vis aut ꝓtagio afferat Et q̃ in tecto sunt. i. in eminẽtia ꝓfectiomis nõ descendant aliq̃d tollere de domo sua ꝑ cupiditatẽ reꝝ seculariũ ꝓpter quas sepe etiã ꝓfecti eiciunt a culmĩe ꝓfcõis rpe ꝓsecutõis. Hec hila. Et q̃ in agro sũt laborãtes ꝓ fructu bonoꝝ opeꝝ q̃tũ ad actiuos. nõ reuertant tollere tunicã suã. i. nõ redeant ad occupatões seculi. pctis implicãtes q̃ intelligunt ꝑ tunicã. Ad hãm vult ostendere q̃ ꝓpter instantiã tribulationũ ⁊ maloꝝ pñtium ac ꝓpter expectatiõem iudicij ⁊ maloꝝ futuroꝝ nõvacabit alicui intendere negocijs ꝛpalibꝰ. sed melius ẽ q̃ saluet vitam suã q̃tũ rem possessam. ⁊ cogitet quõ occurrat iudicis ꝛspectibꝰ Mistice aũt distingui possent ꝑdicta tria ꝑ tres status hoim Per eos q̃ in iudea sunt intelligi potest status incipientiũ. qui tñ in ꝛfessiõe fidei manent. ꝟm illud apli. Corde creditur ad iusticiam. Per illos qui in tecto sunt status ꝓficientiũ qui iam supra carnẽ que est domus aie. supra mundũ qui est domus hoim. supra aerẽ qui est domus demonũ ascenderũt. Scõm illud psal. Et factus sum sicẽ passer solitarius in tecto. Per illos qui in agro status ꝓfectoꝝũ. qui in se ꝓfecti iam alios ꝓficere conant. ꝟm illud Canti. Egrediamur in agrũ. Scõz hec tripler est ꝛsiliũ ammonitõis. Primis emĩ datꝫ ꝛsiliũ ascendẽdi ad mõtes. sic ⁊ qui in iudea sunt. i. in ꝛfessione fidei. iz im ꝓfecti. iudea emĩ ꝛfessio interpretatꝫ. fugiãt ad montes eternos. i. ad scripturas aploꝝ ⁊ ꝓphetarũ. vel ad culmina virtutũ vt illuient a deo. Uñ psalmi. Illũians tu mirabiliter a mõtibus eternis Scõis datꝫ ꝛsiliũ nõ descẽdẽdi sic ⁊ q̃ ĩ tecto .i. qui aĩo excedit carnẽ ⁊ mũdũ ꝑ celestẽ ꝟsationẽ. nõ descẽdat tollere aliq̃d de domo sua. i. nõ inclinet se ad carnalia desideria. nec redeat ad actus ꝓristine ꝟsatõis mõane. ꝟz illõ apli Carnis curã ne feceris Tercius datꝫ ꝛsiliũ nõ reuertẽdi. sic ⁊ q̃ in agro. i. q̃ opatꝫ in eccĩa sic bos ĩ agro dñi. nõ reuertatꝫ tollere tunicã suã. i. rem aliquẽ ꝛpalem q̃ se exuit vt nudus nudũ xpm sequeretꝫ ꝟm illõ Cãti. Expoliaui me tunica mea Scõm emĩ aug. in tribulatõibꝰ cauẽ dũ est ne quisq; deuictus ad carnalẽ vitaz de spũali sublimitate descẽdat. aut qui ꝓfecerat in anteriora se extendẽs deficiẽdo in posteriora respiciat. Et bñ dixi q̃ nõ est reuertẽdũ retro ꝑ defectũ ꝓseuerantie in bono. vt facilius faciatis mẽores efforteꝝ ꝛis loth. q̃ qr retro respexit. nature sue munus ꝓdidit. Fugiẽs emĩ sathanã ⁊ sodomã ꝑ ĩtempantiã respexit ea ⁊ mortua statua salis seu colũna est effecta. ꝟm Aug. lxxꝝ loth significat eos qui in tribulatõne retro respiciũt. ⁊ a spe dine ꝓmissiõis se auertũt Et ideo statua salis facta est. vt exemplo ãmonendi hoies ne filia faciãt tanq̃ odiat ⁊ erudiat coꝛ coꝛ ne fatui fiant Querit aug. quare mulier ista fuit punita respiciẽdo ⁊ videndo sodomitas. nõ aũt abrahã. ⁊ rñdet. q̃ abrahã respiciebat dei sniam approbando ista aũt in pctis coꝝ delectãdo. Et ne hoies in ꝓsecutõe retro aspiciãt. fidẽ negando. ⁊ vitã bonã deserendo. vt vitã corꝛpalẽ saluẽt. ꝟñr ãmonẽdo inducit. q̃ quicũq; quesierit sic aĩam suã. i. vitã corꝛpalẽ saluã facere. timore mortis deficiẽdo in antixpi tribulatõe. s. xpm negãdo vel bona defendo ⁊ retro ad mala eũdo. ꝑdet illã incurrẽdo dãnationẽ eternã ⁊ quicũq; ꝓmanẽs fortis in ꝛfessiõe fidei ⁊ tribulatione ꝑdiderit aĩam suã. i. vitã corꝛpalem estimãs eaz vt occisionis ouẽ. ⁊ preeligẽs mori q̃ cadere a fide ⁊ virtute. viuificabit eã. i. vita eterna eã dignã faciet quã inde merebit ⁊ in ꝓmiũ recipiet Ue autem ꝓgnãtibꝰ ⁊ nutriẽtibꝰ in illis diebus. q; ad hãm ꝓgnãtes nõ pñt bñ fugere aggrauãte põdere. nec filr nutriẽtes ꝓpter curã. qua circa ꝓuulos sunt occupare. Mistice ꝓgnãtes sunt qui fetũ mali ꝓpositi ꝟcepẽt. ⁊ nutriẽtes qui ꝑtũ mali opis fouẽt ⁊ nutriũt. ⁊ sic notatꝫ in ꝟceptõe pctĩ in corde. in nutritõe pctĩ in ope. Uel ꝓgnãtes sunt qui bona ꝓposita que ꝟcepunt nõ impleuerẽt. nutriẽtes qui pctã sub spe longioris vite. vsq; ad mortẽ deduxerũt. Ul ꝟm aug. ꝓgnãtes sunt auari q̃ aliena ꝟcupiscũt ⁊ spez hñt adipiscẽdi. sic mulier ꝓgnãs in spe est ꝓlẽ hñ di. nutriẽtes vo sunt qui qđ ꝟcupierũt possidẽt ⁊ possessa nutrire studẽt ea detinẽdo ⁊ augendo. ⁊ sic aĩe cupidet ꝛpaliũ ꝓgnãtes sunt in acquirẽdo. ⁊ nutrientes in possidẽdo. Et nota ꝟm augu. q̃ ẽdruplex est caritas. s. incipiẽs q̃ nascit. ꝓficiẽs que nutrit. ꝓfecta que roborat. ꝓfectior que mortẽ desiderat. Ꝓgnãtes ergo sunt qui bonũ opus ꝟcepẽt sz nõ fecerũt. nutrientes que facere cepertũt sed nõ ꝓfecerũt Istis aũt ꝓgnãtibꝰ ⁊ nutrientibꝰ ve. q; cito scãdalisabunt in ãtixpi ꝓsecutõe. vel amore male inflammãte. vel timore male hũiliante. vel mõ vtroq;.

Deinde hortat vt oremus ne fiat fuga nostra hyeme vel sabbato. i. ne aut in frigore pctõꝝ aut ocio bonorũ operũ repiamur vtrũq; em̃ multũ impedit hoiem a fuga antixpi. imo magis fac approximare sibi. sic ecõtrario diuertẽdo a malo ⁊ faciendo bonũ hõ approximat deo. Spiritualiter signat hic duplex defectus. s. caritatis in hyeme. ⁊ bone opatõnis in sabbato. In hyeme est gelicidiũ amoris. ĩ sabbato cessatio boni opis Uel ne tẽ incipiam? pctã nta fugere

ꝓpīam facere qñ iaz nō licet ambulare ⁊ bñ agere Ambulare em̄ longius sabbato nō licet. hyems quo ꝙ ad ambulandū ipedimentū est Erit em̄ tūc tribulatio magna ⁊lis nō fuit ab initio mōdi nec ꝙ mō. neq; fiet deinceps talis tribulatio. Tūc em̄ oēs psecutiones ꝓflabūt in vnū. s. infidelitū. hereticoꝝ. tirānoꝝ ⁊ falsoꝝ fratꝝ Hi sunt ⁊tuor ventri ⁊ ⁊tuor bestie pugnantes in mari Tūc creberrima ⁊ acerrima tormēta longe lateq; inferunt fidelibꝫ. sz in illis regionibus tūc fideles sunt vexandi vel ꝛmērius vbi dñs fuit crucifixus. Et vt dt haymo supapocal. Illa tribulatio nō ꝓptes sz simul totū examinabit mōm. solvent em̄ tūc demones qui mō ligati sunt ne possint nocere ⁊tū vellēt Sicut aūt antixps crudelior erit oibꝫ psecutoribꝫ. ita sc̄i tūc fortiores erūt oibꝫ martiribꝫ. Illāvo tribulatōem dñs sciens infirmitatez humanā abbreuiabit ꝓpter electos ꝙm moderamen sue eterne sapie ⁊ affectū sue mie. ne mora tpm fides ꝯcutiat credentiū. ⁊ malicia mutet intellectū. qz nō durabit nisi p tres ānos cū dimidio Ut em̄ dr in daniele Durabit p tps ⁊ tpa ⁊ dimidiū tpis. i. tribus annis ⁊ dimidio. in quibꝫ regnabit antixps ⁊tū ⁊ pdicauit xps. Et iterū in daniele Dies mille ducentinonagīta. i. tres ānos ⁊ dimidiū Et in apoca. dr ꝙ data est ei ptās facere menses ⁊draginta duos. i. tres annos cū dimidio. Et nisi abbreuiati .i. breues a deo pstiti fuissent dies illi. q̄bꝫ. s. opabit antixps nō fieret salua oīs caro iusti. i. homo qz nisi hec eēt rarus aut nullus pssuras sustinere ⁊ p patiētiam saluari posset qz infirmitas hūana diu tribulatiōē sustinere nō pt sz ꝓpter electos breuiabunt ne extribulatōis magnitudine cadāt a vitate Breuiabūtur aūt nō mēsura sz numero. qz breuiati dies non breues dies sunt intelligendi sz pauci. Vñ dies accipiunt ꝙ tpe. qz tpus illius psecutionis erit breue Que ḡ spes electis nisi grā dei que dat pacīam ptās ⁊ citius demit potentiā imptās. Quāto em̄ erit hec tribulatio ceteris q̄ pcessere pssuraꝝ pondere grauior. tanto erit tpis breuitate moderatior vt salui fiāt electi qui soli in horreo celesti sūt reponendi Vñ dr taba. Quod talis tribulatio tūc erit in circuitu aree dñi. vt oibꝫ velut cribro examinationis palcis sequestratis. solū frumentū in horreis dñi remaneat colligendū ¶ Tūc. s. tpe antixpi ⁊ in illa pressura. Si quis vobis imitatoribꝫ meis dixerit Ecce hic. i. in patria vel natōe vel secta vel pson̄a est xps. aut illic .i. in alia a pdictis. nolite credere. ⁊ nolite ire pter intellectus eoꝝ doctrine credēdo. neq; sectemini pe affectus eoꝝ vitā imitādo qz multi discipuli antixpi venient ad seducendū ꝓpm dicentes. ꝙ ipse sit vere xps in lege ⁊ ꝓphetis ꝓmissis Surget em̄ pseudo xpi qui est xpus esse mentient. sz revera erūt antixpi. i. falsi xpiani pvertentes doctrinā xpi ⁊ mentientes de xpo. ⁊ pseudo ꝓphete pvertentes doctrinā legis ⁊ ꝓphetaꝝ. vel vsurpantes sibi diuinas revelationes. s. antixpus ⁊ discipuli eius qui sunt membra eius. ⁊ dabunt signa aliquid magnum signantia. ⁊ pdigia hominibus admiranda que digito ꝙ duntur ⁊ ꝓpter admirationem demonstratur vel signa que aliquid signficant de pñtibꝫ. ⁊ pdigia que aliquid ꝓdunt ⁊ manifestant de futuris. qz vtute demonū multa miracula fieri possent qñ deus ꝓmittit. ita vt in errorē ducant si fieri pt etiā electi ⁊ pdestinati. i. si aliquo mō fieri posset vt dei prefinitio mutaretur. Sed nō seducunt qz perire non pñt quos ds ad vitā preordinauit. Vñ greg. Quia electoꝝ cor ⁊ trepida cogitatōe ꝯcutit ⁊ tñ eoꝝ ꝯstantia non movet vna sn̄ia dñs vtrūq; ꝯplexus est Quasi em̄ iā errare est in cogitatōe titubare. Sed si fieri pt subiungitur qz fieri non pt vt in errorē electi capiant. Hec tpibus antixpi ꝓprie ꝯgruunt. Cuius em̄ non paveat ⁊ ꝯcutiat fides qñ non solū tormenta crebriora ⁊ acerbia q̄ prius ꝯsueverant inferent fidelibꝫ. sz qō gratius est signoꝝ quoq; operatō eos qui tormenta ingerent nō eos qui sustinebūt ꝯcomitabit. ⁊ psecutoris veritatis erit operatoꝝ virtutis. idemq; ipse qui tormentis seuit vt xpus neget. ꝓvocet miraculis vt antixpo credat. Nec mir̄ si ista tunc mali opant qñ a deo ꝓmittunt Soluet em̄ vt ait aug. tunc sathanas. ⁊ per antixpm in oī virtute sua mirabiliter quidē sed mēdaciter operabit. Unde greg. Pensemus que erit hūane mentis illa tēptatio qñ pius martir ⁊ corpus tormētis subiecit. ⁊ tñ ante oculos eius miracla tortor facit. Et crys. Sicut in aduentu xpi ante illuz ꝓphete ⁊ cū illo apli in spūsctō faciebant virtutes. sic ⁊ in aduentu antixpi pseudo xpiani ⁊ ante illū ⁊ cuz illo in spū maligno facient virtutes. Et subiungit. Vos ergo videte. ecce predixi vobis oīa vt prescij vigiletis qz moniti estis. q. d. Ad hoc ista predico nūc vt caueatis ꝓtunc. ⁊ pricula seqñtia preuideatis. qz premoniti estis ⁊ vt minus noceāt vobis iacula que preuidistis. Vñ crys. Propterea dt ecce predixi vobis vt excusatōem ignorantie tollat ab oībus. ⁊ pcedens ꝓtestatio preuidere facit penā sequentē Vi sericordia em̄ est mādatis preuenire piculū Nōvult em̄ quēq; perire qui oīb monstrat ꝓditionis aduentum. hec crys. Nō est igit credendū alicui vel de pson̄a vt ipse sit xps vel de tpe futuri iudicij. neq; fides adhibenda his qui calculant ⁊ certū tps determināt qñ deus venturus sit. qz hoc a nemine pt sciri vel observari. Unde interrogatus dñs de aduētu regni dei rñdit. Non venit regnū dei ⁊ dies iudicij cū observatione. s. tpis. neq; ab angelis neq; ab hoībus pt obsuari qñ veniet Per aduentū regni dei pt intelligi aduentus ad iudiciū. qz veniet tanq; rex ad iudicandū ⁊ qz tunc manifestabit regnū dei ⁊ cessabit oē aliud regnū ¶ Et addit. Ecce em̄ regnū dei intra vos ē. qz donū gratie est in mente. regnū gē intra nos est qñ oēs vires ⁊ motus in nobis diuine gubernatōi obediunt. secus qñ rebellant. Ac si dicat. Nō curetis sci re qñ veniat regnū dei. ⁊ obmittite questionē de regno glorie. qz eius aduentus sciri non pt. sed querite regnū gratie qđ intra vos esse pt ⁊ patet vos intra vos per fidē cū dilectōe operantē. qz intra vos est regnus dei. Nā in nobis cū dei gra est vt regnū dei capiam? nisi nos obicē ponamus Ubi no. ꝙ tripler est regnū dei. Primū est circa nos vel in quo nos. s. regnū militantis eccie. Scōm intra nos. s. regnū gē. quo vidz deus regnat in aīa Terciū est regnū glorie quo deus regnat cū sanctis in gloria Vel regnū dei dicit

seipm in cordibꝫ fideliū regnantē. Ūñ beda. Dicit regnū dei intra fideles positū. qui em̄ qñqꝫ venturus est iudex oim. nūc etiā regnat in cordibꝫ fidelium. Ūñ t anselm. Quisve iustus est. deū in se manentē hꝫ Templū em̄ dei sanctum ē qđ estis vos vt ait aplus Sūma igit̄ diligēda ꝓsiderandū est. cū ꝗta rōne t reuerentia sensus nros t mēbra corpis nri monere debemus qbꝫ dimissas ipsa pfidet. Demus igit̄ vt digno ē tāto inhabitatori oē impiū cordis nri. vt nihil ei repugnet in nobis. sꝫ oēs cogitatōes t voluntatū motus oia vba t vniversa opa nra. illius nutū attendant eius voluntati deseruiāt ad rectitudis eius regulam dirigant̄ Sic em̄ vt de regnū eius erimus. t ipe in nobis manebit. t nos in illo manētes bene viuemus. Vos estis ait aplus corpus xpi. t membra de mēbris Serua igit̄ corpus ea dignitate q̄ decet Oculi tui oculi xpi sunt. Nō igit̄ licet tibi oculos xpi ad aliquas vanitates ꝓspiciendas dirigere Os tuū os xpi est. Non g̃ licet tibi os xpi. nō dico ad detractiones non dico ad mendacia. sed neqꝫ ad ociosos sermones aperire. qđ ad solas laudes dei. ad edificatōem primi debes patum habere. Sic de ceteris xpi mēbris tue custodie ꝓmissis intellige. hec anselm.

Deinde subiūgit. Si q̃ dixerint vobis. ecce in deserto est xps. s. tanq̃ homo religiosus in loco deserto q̃ si sub specie sanctitatis vos decipere volentes. nolite exire a vestro loco t ꝓposito. advidendū eū. vel ad sequendū per operis imitatōem Et si dixerint. ecce in penetralibꝫ est t in locis occultis est sub specie cognitōis diuinoꝝ archanoꝝ malicia eius palliantes t vos decipere volētes nolite credere. Vel sm hiero. Si quis ꝓmiserit vobis q̄ in deserto gentiliū t phōꝝ dogmate xpus moret̄. aut in hereticoꝝ penetralibꝫ t occultis seu obscuris ꝓuenticulis que dei pollicent̄ archana nolite credere. Non em̄ deus in scdo aduentu in deserto vagabit̄. nec in penetralibꝫ aut in aliquo angulo terre vel in occulto loco seu in aliquibꝫ obscuris latitabit. sed de celo veniens manifeste oibꝫ vbiqꝫ apparebit. qz licet aduētus xpi in carne fuerit occultus. tñ aduētus eius ad iudiciū erit ita manifestus q̄ nō poterit aliquē latere tanq̃ incognitus. In primo em̄ aduētu venit in hūilitate t paucis cognitus. t a multis despectus t reprobatus. sed in scdo aduētu veniet manifestus t gliosus in ptāte orbē iudicaturus. Nam vt ait aug. occultū optebat eū venire vt iudicaret̄. manifestus aūt veniet vt iudicet. q. d. Nolite eis credere. qz dies aduētus mei ita clara erit q̄ nullus de ea dubitare poterit. ¶ Ad qđ sili tudinē fulgoris introducit. Sicut em̄ fulgor t splendor solis erit ab oriente t subito apparet vbiqꝫ vsqꝫ in occidētē. oculis. s. oim manifestus t nō in vna ptē videt̄ t fulget sꝫ in oibus. nec annūciāte vel ꝓcone indiget. sꝫ in instanti momēto tpis in orbē terrarū vniversum apparet. ita aduētus filij hoīs ad iudiciū generale erit subitus t clarus t manifestus omnibꝫ t ita patēs t clarus q̄ nullus dubitare poterit. t ñ hic vel illic sꝫ simul vbiqꝫ ꝓpter effusionē t splendorē glorie apparebit. Stultū est ergo eū credi eē vel quere in puo loco t in abscōdito. qui totius mūdi lumen est. Ūñ t amb. xps sicut fulgor clarus ꝓmi

uersum mundū lumīs sui globos spargit. Et iō nec in desertis vagat̄ nec aliquibꝫ locis claudit̄. qz celū t terrā ego cōpleo dicit dñs. Sed luce fulgoris fulgebit in illa nocte resurrectōnis gloriā videre possimus. Et vt dicit Crisꝫ. sicut fulgur sm qualitatē fulgoris sui nō digne aspicit̄. sic t cū venerit xpus sm mensurā glorie eius nō poterūt eū sufficienter aspicere. ¶ Et sicut iam instruxit discipulos de mō apparitōis sue. qz sicut fulgor manifeste veniet. sic nūc ꝓfr instruit eos de loco in quo futurus est. Ūñ subiūgit. Ubicūqꝫ fuerit corpus. i. xps in hūanitate qz iudicabit in forma humana. s. gloriosa. ibi ꝓgregabunt̄ t aquile. i. sancti occurrētes obuiā christo ad iudiciū venīēti quibꝫ innouata est iuuētus vt aquile Xps dr corpus ad denotandū carnis veritatē t ostētionis spēz. in qua videbit eū omīs oculus. electi vero dñr aquile ꝓpter resurrectōis innouatōnē t visiōis subtilitatē. qua solē iusticie irreuerberatis oculis videbimus. q. d. sm Cri. Dū in gloriosо corpore aduenerit filius hoīs nō oportet in angelis estimare eū esse. qz tanta erit obsequntiū sibi sanctoꝝ multitudo. vtcunqꝫ pateat q̄ ipe est xps dñs caput totius eccīe t sup oēm principatū t virtutē. t sup omne qđ noīat̄ in hoc seculo t futuro. ꝓ aquilas em̄ multitudinē angelorū t sanctoꝝ vniversoꝝ oīdit. Ideo em̄ sancti aquilis assimilant̄. qz sicut filij aquilarum ad solē probant̄. vt siquidē recto aspectu intēdere potuerint ꝰ radios solis. intelligant̄ esse legitimi. si aūt nō potuerint cognoscant̄ adulterini. sic t filij dei ad xpi iusticiā probant̄. Si em̄ potuerint pleno corde iusticie e? vba suscipe intelligunt̄ esse legitimi. si aūt nō potuerint cognoscūt̄ de diabolo esse nati. hec crisꝫ. Quia ergo aduētus xpi erit ita publicus t manifestus t q̃tum ad modū t q̃tum ad locū. ideo ipe nō indiget preconibus t nunciis talibus qui vobis annūcient dicētes. hic vel illic est xps. Igit̄ nolite talibus credere. ¶ Oratio.

O Domine iesu xpe pie da mihi vifis mūdi abhominationibꝫ t seuientibꝫ tribulatiōibus ad montes t culmina virtutū fugere t ī celestibus ꝓuersando. ō spūali sublimitate ad carnalia decidere vel me inclinare t in anteriora me extendēdo. t pro fructu bonoꝝ opm laborādo. ī posteriora t ad talia quibꝫ me exui nō respicere. Da etiā mihi vt nullis seductoribꝫ credens regnū gre qđ intra nos ꝓpt esse querā t ad regnū gle puenīā Amen.

De remediis contra spiri

tuales nouissimi temporis temptatiōes t exercicio mentis in deum. ¶ Capitulum XLI.

ET quia vt dictū est ante aduentū dñi venient multi pseudo xpi t pseudo ꝓphete. i. fimulatores t falsi. t seducēt multos. qui antevidebant̄ etiam ꝓfecti. ideo hic ꝓfr ponunt̄ aliqua remedia contra quosdā temptatiōes spūales. que isto tempe abundāt ad probandū t purgandum electos. que in cordibꝫ quorūdam seminant̄ a diabolo t prepant locū antixpo. Dupl'r aūt venīūt predicte temptationes. primo p suggestionē t illu